

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΤΟ ΤΜΗΜΑ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΤΕΙ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.

ΚΑΛΟΓΕΡΙΝΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΝΙΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΠΑΤΡΑ 2019

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο τουρισμός είναι μια από τις βασικές πηγές του εθνικού εισοδήματος, και γι' αυτό είναι υποχρεωτική η προώθηση του και η εξειδίκευση των ατόμων που εργάζονται σε τουριστικές μονάδες. Για να γίνει αυτό είναι αναγκαία η τουριστική εκπαίδευση που παρέχεται να είναι υψηλού επιπέδου.

Οι αλλαγές που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια στην τουριστική εκπαίδευση είναι ραγδαίες. Σκοπός αυτής της εργασίας να μελετήσουμε την τρέχουσα κατάσταση της.

Η εργασία χωρίζεται σε δυο μέρη. Στο πρώτο μέρος περιλαμβάνεται η θεωρητική προσέγγιση, η οποία χωρίζεται σε 4 κεφάλαια. Στο δεύτερο μέρος περιλαμβάνεται η ερευνητική προσέγγιση, η οποία χωρίζεται σε 3 κεφάλαια. Τέλος ακολουθεί η βιβλιογραφία.

Το πρώτο κεφάλαιο είναι εισαγωγικού χαρακτήρα και περιέχει κάποιες γενικές πληροφορίες για τον τουρισμό και το αντίκτυπο που έχει στην οικονομία της Ελλάδας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο βλέπουμε γενικές πληροφορίες για την εκπαίδευση και το εκπαιδευτικό σύστημα της Ελλάδας. Αναλύονται οι φορείς που λειτουργούν σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης και βλέπουμε τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να περάσει κάποιος από τη μία βαθμίδα στην άλλη.

Στη συνέχεια στο τρίτο κεφάλαιο αναλύεται η δομή της τουριστικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Βλέπουμε τους φορείς τουριστικής εκπαίδευσης και τις αλλαγές που έχουν γίνει σ' αυτούς τα τελευταία χρόνια. Επιπλέον, βλέπουμε αναλυτικά τους φορείς της τριτοβάθμιας τουριστικής εκπαίδευσης που λειτουργούν σήμερα σε Ανώτατες Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης (ΑΣΤΕ), Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ) και Πανεπιστήμια.

Τελειώνοντας το πρώτο μέρος της εργασίας, έχουμε το τέταρτο κεφάλαιο στο οποίο αναλύονται διεξοδικά τα χαρακτηριστικά του τμήματος τουριστικών επιχειρήσεων του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, η ιστορία του, η δομή του, οι σπουδές κ.α.

Μπαίνοντας στο δεύτερο μέρος της εργασίας, έχουμε το πέμπτο κεφάλαιο, στο οποίο περιγράφεται λεπτομερώς η ερευνητική μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την διεξαγωγή της έρευνας.

Στη συνέχεια, στο έκτο κεφάλαιο, έχουμε τα διαγράμματα και αναλυτικά τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την μελέτη τους.

Τέλος, στο έβδομο κεφάλαιο συγκεντρώνονται τα συμπεράσματα που προέκυψαν από την έρευνα.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία δημιουργήθηκε στα πλαίσια του προπτυχιακού προγράμματος Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, του Τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας.

Ο σκοπός του θεωρητικού μέρους της παρούσης εργασίας είναι να μελετήσουμε το τρέχων σύστημα στην τριτοβάθμια τουριστική εκπαίδευση της Ελλάδας, καθώς και τους φορείς που την παρέχουν, μετά τις μεγάλες αλλαγές που προέκυψαν συνολικά στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με την εφαρμογή του Σχεδίου Αθηνά.

Οι ερευνητικοί στόχοι της εργασίας αποσκοπούν στο να δούμε την πορεία που είχε το τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων από το σπουδαστικό έτος 1994-1995, κατά το οποίο και ξεκίνησε η τετραετής φοίτηση, έως το σπουδαστικό έτος 2012-2013, κατά το οποίο το τμήμα βγήκε από το μηχανογραφικό και σταμάτησε να δέχεται εισακτέους, όσον αφορά την κατάσταση των σπουδών των φοιτητών του, αναλύοντας τις επιλογές τους (Τρόπο Εισαγωγής, Διαγραφές, Μετεγγραφές κτλ.)

Η μεθοδολογική προσέγγιση για την πραγματοποίηση αυτής της εργασίας έγινε με εμπεριστατωμένη έρευνα στοιχείων κυρίως από το διαδίκτυο, όπου και βρίσκονται οι περισσότερες πληροφορίες για τις αλλαγές που έχουν γίνει σε όλους τους κλάδους της εκπαίδευσης τα τελευταία χρόνια.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Τουρισμός, Εκπαίδευση, Εκπαιδευτικό Σύστημα, Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, Τουριστική Εκπαίδευση, Φορείς Τουριστικής Εκπαίδευσης, Τριτοβάθμια Τουριστική Εκπαίδευση, Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων, ΤΕΙ ΙΕΚ, Πανεπιστήμιο, Ανώτατη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης (ΑΣΤΕ), Διαγραφές, Μετεγγραφές, Εισακτέοι, Φοίτηση.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	1
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	2
ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ.....	2
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	3
ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	6
ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΙΚΟΝΩΝ	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ.....	10
1.1 Εισαγωγή.....	10
1.2 Ορισμοί.....	10
1.3 Ιστορική Αναδρομή.....	10
1.4 Ο Τουρισμός Στην Ελλάδα	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ.....	16
2.1 Εισαγωγή.....	16
2.2 Το Εκπαιδευτικό Σύστημα Της Ελλάδας.....	16
2.3 Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	17
2.3.1 Νηπιαγωγείο.....	17
2.3.2 Δημοτικό Σχολείο.....	18
2.4 Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	18
2.4.1. Υποχρεωτική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	19
2.4.2 Μεταϋποχρεωτική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.....	19
2.5 Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	21
2.5.1 Προϋποθέσεις Εισαγωγής Στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.....	22
2.5.2 Δομή Και Στόχος.....	22
2.5.3 Ανώτατη Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση.....	24
2.5.4 Ανώτατη Τεχνολογική Εκπαίδευση	25
2.5.5 Ανώτερη Εκπαίδευση	25
2.6 Επιπλέον Σπουδές.....	26
2.6.1 Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ).....	26
2.6.2 Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών (ΚΕΣ).....	26
2.6.3 Σπουδές Στο Εξωτερικό.....	27
2.6.4 Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)	27
2.6.5 Προγράμματα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ).....	28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	29
3.1 Εισαγωγή.....	29
3.2 Δομή Τουριστικής Εκπαίδευσης.....	29

3.3 Δευτεροβάθμια Τουριστική Εκπαίδευση	30
3.3.1 Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ)	30
3.4 Μεταδευτεροβάθμια Τουριστική Εκπαίδευση	30
3.4.1 Σχολές Ξεναγών	31
3.4.2 Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)	32
3.5 Τριτοβάθμια Τουριστική Εκπαίδευση	33
3.5.1 Ανώτερες Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης (ΑΣΤΕ).....	34
3.5.2 Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ)	34
3.5.3 Πανεπιστήμια	36
3.6 Φορείς Τριτοβάθμιας Τουριστικής Εκπαίδευσης.....	37
3.6.1 Ανώτατες Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης (ΑΣΤΕ).....	37
I. Ανώτερη Σχολή Αγίου Νικολάου Κρήτης (ΑΣΤΕΚ)	37
II. Ανώτερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Ρόδου (ΑΣΤΕΡ).....	38
3.6.2 Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ)	38
I. ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, Τμήμα Διοίκησης, Οικονομίας και Επικοινωνίας Πολιτιστικών και Τουριστικών Μονάδων (Πύργος)	39
II. ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας, Τμήμα Διοίκησης, Οικονομίας και Επικοινωνίας Πολιτιστικών και Τουριστικών Μονάδων (Αμφισσα).....	39
III. ΤΕΙ Αθήνας, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (Αθήνα), Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας	41
IV. ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (Γρεβενά), Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας.....	43
V. ΤΕΙ Ηπείρου, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (Ηγουμενίτσα), Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας	44
VI. ΤΕΙ Θεσσαλίας, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (Λάρισα), Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας	45
VII. ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (Θεσσαλονίκη), Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας	46
VIII. ΤΕΙ Ιονίων Νήσων, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (Λευκάδα), Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας	48
IX. ΤΕΙ Κρήτης, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (Ηράκλειο), Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας	48
X. ΤΕΙ Πειραιά, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (Πειραιάς), Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας	49
XI. ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων (Πάτρα).....	50
3.6.3 Πανεπιστήμια	50
I. Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Οικονομικής και Διοίκησης Τουρισμού (Χίος).....	50
II. Πανεπιστήμιο Πειραιά, Τμήμα Τουριστικών Σπουδών (Πειραιάς).....	51

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.....	53
4.1 Εισαγωγή.....	53
4.2 Ιστορική Αναδρομή.....	53
4.3 Στόχοι Του Τμήματος.....	54
4.4 Σπουδές.....	55
4.5. Οι Απόφοιτοι Του Τμήματος Και Η Επαγγελματική Τους Αποκατάσταση.....	57
4.6 Εργαστήριο Πληροφοριακών Συστημάτων Και Προβλέψεων Στον Τουρισμό.....	59
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	62
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	63
6.1 Εισακτέοι.....	63
6.2 Τρόπος Εισαγωγής.....	64
6.3 Κατάσταση Σπουδών.....	69
6.4 Διαγραφές.....	73
6.5 Μετεγγραφές Σε.....	84
6.6 Μετεγγραφές Από.....	93
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	103
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	105

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1 - Φύλο Εισακτέων.....	63
Διάγραμμα 2 - Εισακτέοι Ανά Έτος Εισαγωγής.....	63
Διάγραμμα 3 - Εισακτέοι Ανά Έτος Εισαγωγής.....	63
Διάγραμμα 4 - Τρόπος Εισαγωγής Φοιτητών.....	64
Διάγραμμα 5 - Τρόπος Εισαγωγής Αγοριών.....	64
Διάγραμμα 6 - Τρόπος Εισαγωγής Αγοριών.....	65
Διάγραμμα 7- Εισαγωγή Με Το 10%.....	66
Διάγραμμα 8 - Εισαγωγή Με Μετεγγραφή.....	66
Διάγραμμα 9- Εισαγωγή Με Απόφαση Υπουργού.....	66
Διάγραμμα 10- Εισαγωγή Ως Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες.....	67
Διάγραμμα 11- Εισαγωγή Με Εξετάσεις.....	67
Διάγραμμα 12- Εισαγωγή Με Κατατακτήριες.....	67
Διάγραμμα 13 - Εισαγωγή Μέσω Socrates.....	68
Διάγραμμα 14- Εισαγωγή Μέσω Erasmus.....	68
Διάγραμμα 15 - Εισαγωγή Από Τ.Ε.Ε.....	68
Διάγραμμα 16 - Κατάσταση Σπουδών Φοιτητών.....	69
Διάγραμμα 17 - Κατάσταση Σπουδών Αγοριών.....	69
Διάγραμμα 18 - Κατάσταση Σπουδών Κοριτσιών.....	69
Διάγραμμα 19 - Κατάσταση Σπουδών Φοιτητών Ανά Έτος Εισαγωγής.....	70
Διάγραμμα 20 - Κατάσταση Σπουδών Αγοριών Ανά Έτος Εισαγωγής.....	70
Διάγραμμα 21 - Κατάσταση Σπουδών Κοριτσιών Ανά Έτος Εισαγωγής.....	72
Διάγραμμα 22 - Ποσοστό Διαγραφών.....	73
Διάγραμμα 23 - Διαγραφές Φοιτητών Ανά Έτος Εισαγωγής.....	73
Διάγραμμα 24 - Διαγραφές Φοιτητών Ανά Έτος Εισαγωγής.....	73
Διάγραμμα 25 - Διαγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Ανά Έτος Εισαγωγής.....	74
Διάγραμμα 26 - Διαγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Ανά Έτος Εισαγωγής.....	74
Διάγραμμα 27 - Διαγραφές Φοιτητών Ανά Έτος Σπουδών.....	74
Διάγραμμα 28 - Διαγραφές Φοιτητών Ανά Έτος Σπουδών.....	75
Διάγραμμα 29 - Διαγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Ανά Έτος Σπουδών.....	75
Διάγραμμα 30 - Διαγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Ανά Έτος Σπουδών.....	76
Διάγραμμα 31 - Τρόπος Διαγραφής Φοιτητών.....	77
Διάγραμμα 32 - Τρόπος Διαγραφής Αγοριών.....	77
Διάγραμμα 33 - Τρόπος Διαγραφής Κοριτσιών.....	77
Διάγραμμα 34 - Τρόπος Διαγραφής Φοιτητών Ανά Έτος Σπουδών.....	78
Διάγραμμα 35 - Τρόπος Διαγραφής Αγοριών Ανά Έτος Σπουδών.....	78
Διάγραμμα 36 - Τρόπος Διαγραφής Κοριτσιών Ανά Έτος Σπουδών.....	80
Διάγραμμα 37 - Τρόπος Διαγραφής Φοιτητών Ανά Έτος Εισαγωγής.....	80
Διάγραμμα 38 - Τρόπος Διαγραφής Αγοριών Ανά Έτος Εισαγωγής.....	82
Διάγραμμα 39 - Τρόπος Διαγραφής Κοριτσιών Ανά Έτος Εισαγωγής.....	82
Διάγραμμα 40 - Μετεγγραφές Φοιτητών Ανά Έτος Εισαγωγής.....	84
Διάγραμμα 41 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Ανά Έτος Εισαγωγής.....	84
Διάγραμμα 42 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Ανά Έτος Εισαγωγής.....	85
Διάγραμμα 43 - Μετεγγραφές Φοιτητών Ανά ΤΕΙ/Σχολή.....	85
Διάγραμμα 44 - Μετεγγραφές Αγοριών Ανά ΤΕΙ/Σχολή.....	85
Διάγραμμα 45 - Μετεγγραφές Κοριτσιών Ανά ΤΕΙ/Σχολή.....	86
Διάγραμμα 46 - Ποσοστό Μετεγγραφών.....	86

Διάγραμμα 47 - Μετεγγραφές Φοιτητών Στο ΤΕΙ Αθήνας	86
Διάγραμμα 48 - Μετεγγραφές Φοιτητών Στο ΤΕΙ Ηπείρου	87
Διάγραμμα 49 - Μετεγγραφές Φοιτητών Στο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης	87
Διάγραμμα 50 - Μετεγγραφές Φοιτητών Στο ΤΕΙ Ιονίων Νήσων.....	87
Διάγραμμα 51 - Μετεγγραφές Φοιτητών Στο ΤΕΙ Κρήτης	87
Διάγραμμα 52 - Μετεγγραφές Φοιτητών Στο ΤΕΙ Λαμίας.....	88
Διάγραμμα 53 - Μετεγγραφές Φοιτητών Στο ΤΕΙ Λάρισας.....	88
Διάγραμμα 54 - Μετεγγραφές Φοιτητών Στο ΤΕΙ Πειραιά.....	88
Διάγραμμα 55 - Μετεγγραφές Φοιτητών Στη Σχολή Ρόδου.....	89
Διάγραμμα 56 - Μετεγγραφές Φοιτητών Σε Άλλα ΤΕΙ/Σχολές	89
Διάγραμμα 57 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Στο ΤΕΙ Αθήνας.....	89
Διάγραμμα 58 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Στο ΤΕΙ Ηπείρου	89
Διάγραμμα 59 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Στο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης.....	90
Διάγραμμα 60 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Στο ΤΕΙ Ιονίων Νήσων.....	90
Διάγραμμα 61 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Στο ΤΕΙ Κρήτης.....	90
Διάγραμμα 62 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Στο ΤΕΙ Λαμίας	91
Διάγραμμα 63 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Στο ΤΕΙ Λάρισας	91
Διάγραμμα 64 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Στο ΤΕΙ Πειραιά	91
Διάγραμμα 65 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Στη Σχολή Ρόδου	92
Διάγραμμα 66 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Σε Άλλα ΤΕΙ/Σχολές.....	92
Διάγραμμα 67 - Μετεγγραφές Φοιτητών Ανά Έτος Σπουδών.....	93
Διάγραμμα 68 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Ανά Έτος Σπουδών.....	93
Διάγραμμα 69 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Ανά Έτος Σπουδών.....	94
Διάγραμμα 70 - Μετεγγραφές Φοιτητών Ανά ΤΕΙ/Σχολή.....	94
Διάγραμμα 71 - Μετεγγραφές Αγοριών Ανά ΤΕΙ/Σχολή	94
Διάγραμμα 72 - Μετεγγραφές Κοριτσιών Ανά ΤΕΙ/Σχολή	95
Διάγραμμα 73 - Ποσοστό Μετεγγραφών.....	95
Διάγραμμα 74 - Μετεγγραφές Φοιτητών Από Το ΤΕΙ Αθήνας.....	95
Διάγραμμα 75 - Μετεγγραφές Φοιτητών Από Το ΤΕΙ Ηπείρου.....	96
Διάγραμμα 76 - Μετεγγραφές Φοιτητών Από Το ΤΕΙ Θεσσαλονίκης.....	96
Διάγραμμα 77 - Μετεγγραφές Φοιτητών Από Το ΤΕΙ Ιονίων Νήσων	97
Διάγραμμα 78 - Μετεγγραφές Φοιτητών Από Το ΤΕΙ Κρήτης	97
Διάγραμμα 79 - Μετεγγραφές Φοιτητών Από Το ΤΕΙ Λαμίας	97
Διάγραμμα 80 - Μετεγγραφές Φοιτητών Από Το ΤΕΙ Λάρισας	98
Διάγραμμα 81 - Μετεγγραφές Φοιτητών Από Το ΤΕΙ Πειραιά	98
Διάγραμμα 82 - Μετεγγραφές Φοιτητών Από Τ.Ε.Ε.....	98
Διάγραμμα 83 - Μετεγγραφές Φοιτητών Από Άλλα ΤΕΙ/Σχολές.....	98
Διάγραμμα 84 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Από Το ΤΕΙ Αθήνας	99
Διάγραμμα 85 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Από Το ΤΕΙ Ηπείρου	99
Διάγραμμα 86 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Από Το ΤΕΙ Θεσσαλονίκης	99
Διάγραμμα 87 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Από Το ΤΕΙ Ιονίων Νήσων	100
Διάγραμμα 88 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Από Το ΤΕΙ Κρήτης	100
Διάγραμμα 89 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Από Το ΤΕΙ Λαμίας.....	101
Διάγραμμα 90 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Από Το ΤΕΙ Λάρισας.....	101
Διάγραμμα 91 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Από Το ΤΕΙ Πειραιά.....	101
Διάγραμμα 92 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Από Τ.Ε.Ε.....	102
Διάγραμμα 93 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Από Άλλα ΤΕΙ/Σχολές.....	102

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1 - Διεθνείς Αεροπορικές Αφίξεις, 2017-2018	11
Πίνακας 2 - Αεροπορικές Αφίξεις Εσωτερικού, 2017-2018.....	11
Πίνακας 3 - Οδικές Αφίξεις, 2017-2018.....	12
Πίνακας 4 - Αφίξεις Σε Χιλιάδες, 2018.....	12
Πίνακας 5 - Αφίξεις Σε Χιλιάδες, 2017.....	13
Πίνακας 6 – Μεταβολή Αφίξεων 2017-2018	13
Πίνακας 7 - Εισπράξεις Σε Εκατομμύρια €, 2018	14
Πίνακας 8 - Εισπράξεις Σε Εκατομμύρια €, 2017	14
Πίνακας 9 – Μεταβολή Εισπράξεων 2017-2018	15

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1	9
Εικόνα 2	61

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΘΕΜΑ:

ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Εικόνα 1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

1.1 Εισαγωγή

Ο τουρισμός είναι μια από τις βασικές πηγές του εθνικού εισοδήματος, και γι' αυτό είναι υποχρεωτική η προώθηση του και η εξειδίκευση των ατόμων που εργάζονται σε τουριστικές μονάδες. Για να γίνει αυτό είναι αναγκαία η τουριστική εκπαίδευση που παρέχεται να είναι υψηλού επιπέδου.

1.2 Ορισμοί

Σύμφωνα με άρθρο της Χριστίνας Ν. Φιλίππα (2013) με τίτλο «Η ιστορική εξέλιξη του τουρισμού», το 1963 η συνδιάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για τον Τουρισμό και τα διεθνή ταξίδια, ορίζει ως «επισκέπτη», «κάθε άτομο το οποίο μετακινείται σε μια άλλη χώρα, διαφορετική από κείνη της μόνιμης κατοικίας του, για οποιονδήποτε λόγο εκτός από εκείνον της άσκησης αμειβομένου επαγγέλματος». Γίνεται επίσης διαχωρισμός του όρου σε τουρίστες και εκδρομείς. (kathimerini, 2018)

Ως έτος γέννησης του Τουρισμού θεωρείται το 1855 όταν ο Thomas Cook οργάνωσε το «Circular Club», ενώ το 1890 ιδρύεται το Touring Club στη Γαλλία. . (kathimerini, 2018)

1.3 Ιστορική Αναδρομή

Ο τουρισμός έκανε την εμφάνισή του στην Ελλάδα από τα τέλη του 19ου αιώνα.

Όπως αναφέρει στο άρθρο της η Χριστίνα Ν. Φιλίππα (2013):

- Το 1895 ιδρύεται η «Ποδηλατική Εταιρία» η οποία μετονομάζεται το 1909, σε «Ελληνική Εταιρεία Περιηγήσεων - Touring Club».
- Το 1914 ακολουθεί η σύσταση της «Εταιρίας των Φιλοξένων», εκ παραλλήλου δε και η πρώτη κρατική υπηρεσία με θέμα την τουριστική οργάνωση της Ελλάδας, με την ονομασία «Γραφείον Ξένων και Εκθέσεων», στο υπουργείο Εθνικής Οικονομίας.
- Το 1929 ιδρύεται ο ΕΟΤ «Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού» στον οποίο οφείλονται και τα πρώτα τεχνικά έργα υποδομής, όπως τα τουριστικά περίπτερα σε διάφορους αρχαιολογικούς χώρους. (kathimerini, 2018)

Τα πράγματα για τον τουρισμό άλλαξαν με τα χρόνια λόγω της αναβάθμισης της τεχνολογίας των υποδομών αλλά η τρομακτική ώθηση για μαζικοποίηση του φαινομένου οφείλεται περισσότερο στο αυτοκίνητο και το αεροπλάνο που αντικατέστησαν τα παραδοσιακά μέσα. Ιδιαίτερως το αεροπλάνο και λόγω μείωσης της χρονοαπόστασης και της προσφοράς ταξιδιωτικών πακέτων, επέτρεψε το «ταξίδι διακοπών» σε ευρύτερα στρώματα της κοινωνίας. (kathimerini, 2018)

1.4 Ο Τουρισμός Στην Ελλάδα

Σύμφωνα με το άρθρο «Επενδύοντας στην Ελληνική Αγορά Τουρισμού» ο τουρισμός στην Ελλάδα υπήρξε από τους βασικούς πυλώνες ανάπτυξης, με σημαντική συμβολή στην αγορά εργασίας, παρουσιάζοντας συνεχή αύξηση στα έσοδα και στις αφίξεις επισκεπτών. (enterprisegreece, 2018).

Στον ιστότοπο του ΣΕΤΕ, μπορούμε να δούμε στατιστικά δεδομένα για αφίξεις των τουριστών, καθώς και για τις εισπράξεις που προκύπτουν μέσω του τουρισμού:

Πίνακας 1 - Διεθνείς Αεροπορικές Αφίξεις, 2017-2018

2018	Σύνολο	2017	Σύνολο	% Μεταβολές	Σύνολο
Ιανουάριος	340.718	Ιανουάριος	292.405	Ιανουάριος	16,5%
Φεβρουάριος	304.231	Φεβρουάριος	245.921	Φεβρουάριος	23,7%
Μάρτιος	496.741	Μάρτιος	360.397	Μάρτιος	37,8%
Απρίλιος	1.038.528	Απρίλιος	948.875	Απρίλιος	9,4%
Μάιος	2.367.516	Μάιος	1.923.267	Μάιος	23,1%
Ιούνιος	3.162.784	Ιούνιος	2.762.269	Ιούνιος	14,5%
Ιούλιος	3.826.994	Ιούλιος	3.492.642	Ιούλιος	9,6%
Αύγουστος	3.674.658	Αύγουστος	3.392.137	Αύγουστος	8,3%
Σεπτέμβριος	3.024.107	Σεπτέμβριος	2.743.855	Σεπτέμβριος	10,2%
Οκτώβριος	1.590.921	Οκτώβριος	1.476.195	Οκτώβριος	7,8%
Νοέμβριος	448.238	Νοέμβριος	347.570	Νοέμβριος	29,0%
Δεκέμβριος	419.202	Δεκέμβριος	338.330	Δεκέμβριος	23,9%
Σύνολο	20.694.638	Σύνολο	18.323.863	Σύνολο	12,9%

Πηγή ΣΕΤΕ (Πηγή: Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) και Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών (ΔΑΑ) - Επεξεργασία: INSETE Intelligence)

2018	Σύνολο	2017	Σύνολο	% Μεταβολές	Σύνολο
Ιανουάριος	442.865	Ιανουάριος	463.782	Ιανουάριος	-4,5%
Φεβρουάριος	425.225	Φεβρουάριος	470.712	Φεβρουάριος	-9,7%
Μάρτιος	510.729	Μάρτιος	541.636	Μάρτιος	-5,7%
Απρίλιος	608.020	Απρίλιος	570.277	Απρίλιος	6,6%
Μάιος	728.072	Μάιος	664.878	Μάιος	9,5%
Ιούνιος	806.536	Ιούνιος	781.096	Ιούνιος	3,3%
Ιούλιος	965.124	Ιούλιος	910.639	Ιούλιος	6,0%
Αύγουστος	980.706	Αύγουστος	912.136	Αύγουστος	7,5%
Σεπτέμβριος	878.336	Σεπτέμβριος	815.610	Σεπτέμβριος	7,7%
Οκτώβριος	714.062	Οκτώβριος	710.366	Οκτώβριος	0,5%
Νοέμβριος	557.271	Νοέμβριος	508.036	Νοέμβριος	9,7%
Δεκέμβριος	529.079	Δεκέμβριος	481.704	Δεκέμβριος	9,8%
Σύνολο	8.146.025	Σύνολο	7.830.872	Σύνολο	4,0%

Πηγή ΣΕΤΕ (Πηγή: Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) και Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών (ΔΑΑ) - Επεξεργασία: INSETE Intelligence)

Πίνακας 2 - Αεροπορικές Αφίξεις Εσωτερικού, 2017-2018

Πίνακας 3 - Οδικές Αφίξεις, 2017-2018

2018	Σύνολο	2017	Σύνολο	% Μεταβολές	Σύνολο
Ιανουάριος	628.312	Ιανουάριος	524.903	Ιανουάριος	19,7%
Φεβρουάριος	491.864	Φεβρουάριος	420.083	Φεβρουάριος	17,1%
Μάρτιος	581.272	Μάρτιος	672.433	Μάρτιος	-13,6%
Απρίλιος	707.843	Απρίλιος	700.113	Απρίλιος	1,1%
Μάιος	739.024	Μάιος	802.736	Μάιος	-7,9%
Ιούνιος	1.433.154	Ιούνιος	1.321.898	Ιούνιος	8,4%
Ιούλιος	2.058.943	Ιούλιος	2.102.876	Ιούλιος	-2,1%
Αύγουστος	2.266.830	Αύγουστος	2.479.252	Αύγουστος	-8,6%
Σεπτέμβριος	1.516.240	Σεπτέμβριος	1.732.687	Σεπτέμβριος	-12,5%
Οκτώβριος	854.945	Οκτώβριος	768.418	Οκτώβριος	11,3%
Νοέμβριος	586.535	Νοέμβριος	631.902	Νοέμβριος	-7,2%
Δεκέμβριος	683.571	Δεκέμβριος	630.820	Δεκέμβριος	8,4%
Σύνολο	12.548.533	Σύνολο	12.788.121	Σύνολο	-1,9%

Πηγή ΣΕΤΕ (Πηγή: Μεθοριακοί σταθμοί – Επεξεργασία: INSETE Intelligence)

Πίνακας 4 - Αφίξεις Σε Χιλιάδες, 2018

2018	Χώρες ΕΕ-28	Λοιπές Χώρες	Σύνολο Έρ. Συνόρων
Ιανουάριος	371	233	603
Φεβρουάριος	275	209	484
Μάρτιος	425	283	708
Απρίλιος	728	379	1.107
Μάιος	1.917	533	2.450
Ιούνιος	3.010	1.094	4.104
Ιούλιος	3.857	1.683	5.539
Αύγουστος	4.416	1.677	6.093
Σεπτέμβριος	3.633	1.236	4.869
Οκτώβριος	1.980	742	2.722
Νοέμβριος	467	319	786
Δεκέμβριος	-	-	-
Σύνολο	21.078	8.387	29.466

Πηγή ΣΕΤΕ (Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδας - Επεξεργασία στοιχείων: INSETE Intelligence)

Πίνακας 5 - Αφίξεις Σε Χιλιάδες, 2017

2017	Χώρες ΕΕ-28	Λοιπές Χώρες	Σύνολο Έρ. Συνόρων
Ιανουάριος	304	217	520
Φεβρουάριος	272	173	444
Μάρτιος	381	247	628
Απρίλιος	618	392	1.010
Μάιος	1.436	546	1.982
Ιούνιος	2.321	1.035	3.356
Ιούλιος	3.417	1.725	5.142
Αύγουστος	4.064	1.749	5.813
Σεπτέμβριος	3.235	1.404	4.640
Οκτώβριος	1.761	595	2.356
Νοέμβριος	474	267	741
Δεκέμβριος	301	262	562
Σύνολο	18.583	8.611	27.194

Πηγή ΣΕΤΕ (Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδας - Επεξεργασία στοιχείων: INSETE Intelligence)

Πίνακας 6 – Μεταβολή Αφίξεων 2017-2018

% Μεταβολή	Χώρες ΕΕ-28	Λοιπές Χώρες	Σύνολο Έρ. Συνόρων
Ιανουάριος	22,1%	7,3%	16,0%
Φεβρουάριος	1,3%	20,9%	8,9%
Μάρτιος	11,6%	14,8%	12,8%
Απρίλιος	17,9%	-3,4%	9,6%
Μάιος	33,5%	-2,4%	23,6%
Ιούνιος	29,7%	5,7%	22,3%
Ιούλιος	12,9%	-2,5%	7,7%
Αύγουστος	8,7%	-4,2%	4,8%
Σεπτέμβριος	12,3%	-12,0%	4,9%
Οκτώβριος	12,4%	24,8%	15,6%
Νοέμβριος	-1,3%	19,5%	6,2%
Δεκέμβριος	-	-	-
Σύνολο	15,3%	0,5%	10,6%

Πηγή ΣΕΤΕ (Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδας - Επεξεργασία στοιχείων: INSETE Intelligence)

Πίνακας 7 - Εισπράξεις Σε Εκατομμύρια € 2018

2018	Χώρες ΕΕ-28	Λοιπές Χώρες	Σύνολο Έρ. Συνόρων	Κρουαζιέρες	Σύνολο
Ιανουάριος	86	66	152	1	153
Φεβρουάριος	80	72	151	1	152
Μάρτιος	152	94	246	6	252
Απρίλιος	292	171	463	27	490
Μάιος	1.116	312	1.428	47	1.475
Ιούνιος	1.688	583	2.271	59	2.330
Ιούλιος	2.249	1.060	3.310	74	3.384
Αύγουστος	2.605	937	3.542	62	3.604
Σεπτέμβριος	1.725	650	2.374	67	2.441
Οκτώβριος	901	447	1.348	61	1.408
Νοέμβριος	175	141	316	10	326
Δεκέμβριος	-	-	-	-	-
Σύνολο	10.919	4.513	15.432	414	15.847

Πηγή ΣΕΤΕ (Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδας - Επεξεργασία στοιχείων: INSETE Intelligence)

Πίνακας 8 - Εισπράξεις Σε Εκατομμύρια € 2017

2017	Χώρες ΕΕ-28	Λοιπές Χώρες	Σύνολο Έρ. Συνόρων	Κρουαζιέρες	Σύνολο
Ιανουάριος	86	71	157	1	158
Φεβρουάριος	78	56	134	1	135
Μάρτιος	103	87	190	7	197
Απρίλιος	292	163	456	29	485
Μάιος	725	318	1.044	51	1.095
Ιούνιος	1.355	594	1.950	58	2.008
Ιούλιος	1.956	926	2.882	75	2.957
Αύγουστος	2.549	941	3.490	63	3.553
Σεπτέμβριος	1.676	689	2.365	69	2.434
Οκτώβριος	789	339	1.129	62	1.191
Νοέμβριος	138	81	219	10	229
Δεκέμβριος	96	84	180	2	182
Σύνολο	9.843	4.327	14.170	425	14.596

Πηγή ΣΕΤΕ (Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδας - Επεξεργασία στοιχείων: INSETE Intelligence)

Πίνακας 9 – Μεταβολή Εισπράξεων 2017-2018

% Μεταβολή	Χώρες ΕΕ-28	Λοιπές Χώρες	Σύνολο Έρ. Συνόρων	Κρουαζιέρες	Σύνολο
Ιανουάριος	0,3%	-7,0%	-3,0%	-1,2%	-3,0%
Φεβρουάριος	1,9%	27,6%	12,7%	2,2%	12,6%
Μάρτιος	47,3%	8,6%	29,6%	-12,0%	28,2%
Απρίλιος	0,0%	4,4%	1,6%	-8,5%	1,0%
Μάιος	53,8%	-2,0%	36,8%	-9,2%	34,7%
Ιούνιος	24,5%	-1,9%	16,5%	1,7%	16,0%
Ιούλιος	15,0%	14,5%	14,8%	-1,1%	14,4%
Αύγουστος	2,2%	-0,4%	1,5%	-1,4%	1,4%
Σεπτέμβριος	2,9%	-5,7%	0,4%	-3,2%	0,3%
Οκτώβριος	14,1%	31,7%	19,4%	-2,4%	18,3%
Νοέμβριος	26,7%	74,0%	44,2%	3,4%	42,4%
Δεκέμβριος	-	-	-	-	-
Σύνολο	12,0%	5,8%	10,1%	-2,6%	9,7%

Πηγή ΣΕΤΕ (Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδας - Επεξεργασία στοιχείων: INSETE Intelligence)

Η Ελλάδα αποτελεί έναν από τους πιο δημοφιλείς προορισμούς για καλοκαιρινές διακοπές, αλλά προσφέρει επίσης ελκυστικές προτάσεις για θεματικό τουρισμό όλο τον χρόνο. Τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματά της, όπως η πλούσια πολιτισμική κληρονομιά, η φυσική ομορφιά του τόπου και η γεωγραφική ποικιλομορφία προσελκύουν τα τελευταία χρόνια σημαντικές επενδύσεις στον κλάδο του τουρισμού, ενισχύοντας την εικόνα της Ελλάδας αφενός ως τουριστικού προορισμού παγκόσμιου βεληνεκούς, και αφετέρου ως τουριστική αγορά με εξαιρετικές επενδυτικές ευκαιρίες. (enterprisegreece. 2018)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

2.1 Εισαγωγή

Σύμφωνα με τον Νίκο Τσούλια (2017), η εκπαίδευση είναι η θεσμική αποτύπωση, το γενικό και εν πολλοίς υλοποιήσιμο πεδίο εφαρμογής της παιδείας. Είναι ο καταστατικός χάρτης μιας πολιτείας, όπως αυτός διαμορφώνεται μέσα από το νομοθετικό πλαίσιο και τη λειτουργία της κυβέρνησης, του Υπουργείου Παιδείας, του Κοινοβουλίου, των κομμάτων και του πολιτικού συστήματος γενικότερα, των εκπαιδευτικών φορέων και των κοινωνικών κινημάτων. (alfavita, 2018)

Σύμφωνα με τον Τσαούση (1989) «Η Εκπαίδευση είναι μορφή εξειδικευμένης κοινωνικοποίησης που ασκείται κατά κανόνα από φορείς που βρίσκονται έξω από την οικογένεια και έχει ως περιεχόμενό της την μετάδοση γνώσεων, δεξιοτήτων και μορφών ενέργειας ή συμπεριφοράς (εντός ειδικών ιδρυμάτων)». (Τσαούσης Δ. Γ. 1989)

Όπως αναφέρει ο Νίκος Τσούλιας (2017), Το εκπαιδευτικό σύστημα αποτελεί το εργαλείο της θεσμικής εκπαίδευσης, για να εφαρμοστούν όσα η εκπαιδευτική πολιτική αλλά και οι γενικότερες κοινωνικές διεργασίες προάγουν και προωθούν. Είναι υποσύνολο της εκπαίδευσης και αναπτύσσεται ως το πεδίο της εφαρμογής της. Σε μεγάλο βαθμό αποτελεί και το διοικητικό μέρος της θεσμικής εκπαίδευσης. Εδώ είναι οι δομές και οι φορείς υλοποίησης του εκπαιδευτικού χάρτη μιας πολιτείας. Εδώ γίνονται αρκετά στοιχεία της εκπαίδευσης πλήρως ορατά και μετρήσιμα και ως εκ τούτου πιο προσιτά στην ανάλυση και στην έρευνα, στη μελέτη και στο σχεδιασμό. (alfavita, 2018)

2.2 Το Εκπαιδευτικό Σύστημα Της Ελλάδας

Το Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα διακρίνεται σε τρεις βαθμίδες εκπαίδευσης:

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο του υπουργείου Παιδείας, Η εκπαίδευση στην Ελλάδα είναι υποχρεωτική για όλα τα παιδιά μεταξύ των ηλικιών 6-15, δηλαδή περιλαμβάνει την Πρωτοβάθμια (δημοτικό) και την κατώτερη Δευτεροβάθμια (γυμνάσιο):

- Ø Η διάρκεια φοίτησης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση (δημοτικό) είναι εξαετής, και ξεκινά κατά το 6ο έτος της ηλικίας. Παράλληλα προς τα κοινά νηπιαγωγεία και δημοτικά λειτουργούν και ολοήμερα σχολεία, τα οποία έχουν διευρυμένο ωράριο λειτουργίας και εμπλουτισμένο αναλυτικό πρόγραμμα.
- Ø Η υποχρεωτική δευτεροβάθμια εκπαίδευση περιλαμβάνει το γυμνάσιο. Η διάρκεια φοίτησης είναι τριετής. (minedu, 2018)

Η μετα-υποχρεωτική δευτεροβάθμια εκπαίδευση, περιλαμβάνει

Το Γενικό Λύκειο (ΓΕΛ)

Το Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ) και

Τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)

Η διάρκεια φοίτησης για το Γενικό (ΓΕΛ) και το Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ) είναι τριετής.

Τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ), προσφέρουν επίσημη αλλά αδιαβάθμιτη εκπαίδευση. Τα ιδρύματα αυτά χαρακτηρίζονται αδιαβάθμιτα, γιατί δέχονται τόσο αποφοίτους γυμνασίου όσο και αποφοίτους λυκείου, ανάλογα με τις επιμέρους ειδικότητες που προσφέρουν. (minedu, 2018)

Τα Πανεπιστήμια και

Τα ΤΕΙ

Η δημόσια πανεπιστημιακή εκπαίδευση παρέχεται από:

Η εισαγωγή των φοιτητών σ αυτά τα ιδρύματα εξαρτάται από την επίδοσή τους σε εξετάσεις εθνικού επιπέδου που λαμβάνουν χώρα στη Β΄ και Γ΄ τάξη του λυκείου. Επιπρόσθετα, στο ΕΑΠ οι φοιτητές γίνονται αποδεκτοί από την ηλικία των 22 ετών μετά από κλήρωση. (minedu, 2018)

Τέλος, στην Ελλάδα λειτουργούν και ιδιωτικά κολέγια (Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών), στα οποία οι μαθητές εγγράφονται μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. (look4studies, 2018)

2.3 Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Το Νηπιαγωγείο, που συνιστά την προσχολική εκπαίδευση και

Το Δημοτικό, που συνιστά τον πρώτο κύκλο της υποχρεωτικής εκπαίδευσης

Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση παρέχεται από:

(1lyk-kranid, 2018)

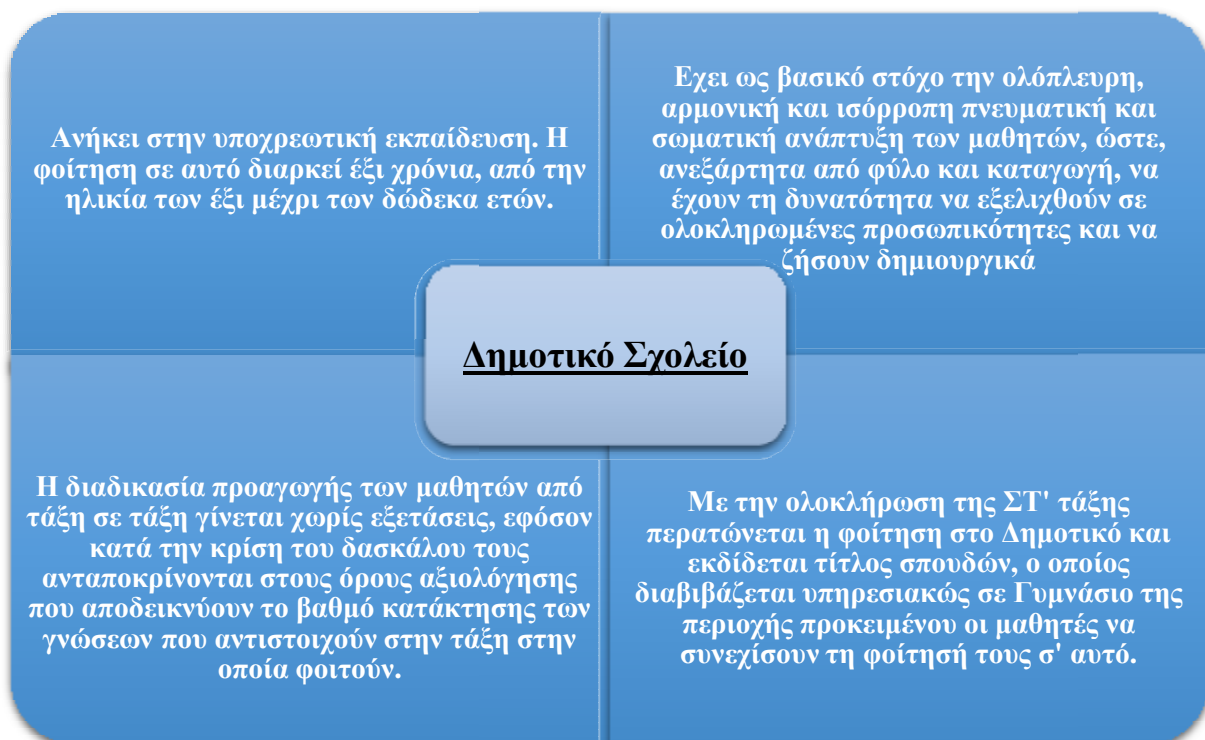
2.3.1 Νηπιαγωγείο

Το Νηπιαγωγείο:

- έχει ως στόχο την υποστήριξη και ενίσχυση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της διαδικασίας κοινωνικοποίησης που παρέχεται από την οικογένεια.
- Επιδιώκει την ενίσχυση της ψυχοκινητικής, κοινωνικής, συναισθηματικής, νοητικής και ηθικής ανάπτυξης των νηπίων, τόσο σε ατομικό όσο και σε ομαδικό επίπεδο.
- Ενισχύει την αισθητική καλλιέργεια, την πνευματική ανάπτυξη, τη συνολική ανάπτυξη κινητικών και πνευματικών δεξιοτήτων.

Η φοίτηση στο νηπιαγωγείο διαρκεί δύο χρόνια, από την ηλικία των τεσσάρων μέχρι των έξι ετών, και αποτελεί στάδιο προετοιμασίας που συμβάλει στην ένταξη των παιδιών στο δημοτικό σχολείο. (Ilyk-kranid, 2018)

2.3.2 Δημοτικό Σχολείο

Σύμφωνα με τον ιστότοπο του Γενικού Λυκείου Κρανιδίου:

(Ilyk-kranid, 2018)

2.4 Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Την Υποχρεωτική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, που προσφέρεται από το Γυμνάσιο και

Τη Μεταϋποχρεωτική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, που προσφέρεται από το Γενικό Λύκειο και το Επαγγελματικό Λύκειο

Η Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση παρέχεται σε δύο κύκλους:

2.4.1. Υποχρεωτική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Το γυμνάσιο:

- Ø Καλύπτει τα τρία τελευταία χρόνια της υποχρεωτικής εκπαίδευσης και οι μαθητές φοιτούν σ' αυτό από την ηλικία των δώδεκα μέχρι των δεκαπέντε ετών.
- Ø Η εκπαίδευση που παρέχεται στο γυμνάσιο, έχει ως στόχο να προωθήσει την ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών με βάση τις δυνατότητες που έχουν στην ηλικία αυτή και τις απαιτήσεις που καλούνται να αντιμετωπίσουν στη ζωή τους.
- Ø Οι απόφοιτοι γυμνασίου λαμβάνουν απολυτήριο τίτλο, ο οποίος τους παρέχει τη δυνατότητα ένταξης στο Β' κύκλο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Επίσης, απόφοιτοι γυμνασίου, ηλικίας άνω των 18 ετών, μπορούν να γίνουν δεκτοί σε τμήματα των Ι.Ε.Κ, σε συγκεκριμένες ειδικότητες, όπου φοιτούν μέχρι 2 εξάμηνα και αποκτούν πιστοποιητικό επαγγελματικής κατάρτισης επιπέδου 1. (Hlyk-krandid, 2018)

2.4.2 Μεταϋποχρεωτική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Τα λύκεια χωρίζονται σε:

Γενικά Λύκεια (ΓΕΛ) και

Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑΛ)

Γενικό Λύκειο

Όπως αναφέρεται στη σελίδα του ΕΟΠΠΕΠ, σύμφωνα με το νόμο 4186/2013 η φοίτηση στο ημερήσιο γενικό λύκειο διαρκεί 3 χρόνια. Τα μαθήματα διακρίνονται σε υποχρεωτικά και επιλογής, ανάλογα με την τάξη και την ομάδα προσανατολισμού:

- Η Α' Λυκείου θεωρείται τάξη αποκλειστικά γενικής παιδείας.
- Στη Β' Λυκείου τα μαθήματα χωρίζονται σε 2 κατηγορίες, τα μαθήματα γενικής παιδείας και τα μαθήματα της ομάδας προσανατολισμού. Οι μαθητές διδάσκονται υποχρεωτικά τα 11 μαθήματα γενικής παιδείας καθώς και τα μαθήματα που αντιστοιχούν σε μια από τις δυο ομάδες προσανατολισμού που επιλέγουν.
- Τα μαθήματα της Γ' Λυκείου χωρίζονται σε 2 κατηγορίες, τα μαθήματα γενικής παιδείας και τα μαθήματα της ομάδας προσανατολισμού ανάλογα με το επιστημονικό πεδίο εξειδίκευσης (Ε.Π.Ε.) και σε ένα μάθημα επιλογής. (eoppep, 2018)

Τα μαθήματα γενικής παιδείας είναι κοινά για τους μαθητές ενώ από τις ομάδες προσανατολισμού οι μαθητές επιλέγουν μια ομάδα από τις τρεις και διδάσκονται τα αντίστοιχα μαθήματα καθώς και ένα επιστημονικό πεδίο εξειδίκευσης που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένα επιστημονικά πεδία σχολών και τμημάτων ανώτατης εκπαίδευσης (Πανεπιστήμια ή ΤΕΙ).

Σε όλες τις τάξεις του γενικού λυκείου γίνονται ενδοσχολικές εξετάσεις προκειμένου να προαχθούν οι μαθητές από τη μια τάξη στην άλλη και να λάβουν απολυτήριο γενικού λυκείου. (eoppep, 2018)

Επαγγελματικό Λύκειο

Το Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ), αντικατέστησε τα Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (ΤΕΕ).

Σύμφωνα με τον ιστότοπο του ΕΟΠΠΕΠ, το ΕΠΑΛ έχει την παρακάτω δομή:

- Ø Α΄ ΤΑΞΗ με ενιαίο πρόγραμμα, με μαθήματα γενικής παιδείας, προσανατολισμού και ειδικοτήτων, προκειμένου να δίνεται στους μαθητές/-τριες η δυνατότητα να διερευνήσουν τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές τους.
- Ø Β΄ ΤΑΞΗ επιλέγουν έναν από τους 9 τομείς σπουδών.
- Ø Γ΄ ΤΑΞΗ επιλέγουν μια από τις 36 ειδικότητες από τον τομέα σπουδών που επέλεξαν στη Β΄ τάξη. (εορπερ, 2018)

Οι 9 τομείς σπουδών των ΕΠΑ.Λ. είναι:

- Γεωπονίας, Τροφίμων και Περιβάλλοντος,
- Διοίκησης και Οικονομίας,
- Δομικών Έργων, Δομημένου Περιβάλλοντος και Αρχιτεκτονικού σχεδιασμού,
- Εφαρμοσμένων Τεχνών,
- Ηλεκτρολογίας, Ηλεκτρονικής και Αυτοματισμού,
- Μηχανολογίας,
- Ναυτικών επαγγελμάτων,
- Πληροφορικής,
- Υγείας Πρόνοιας και Ευεξίας. (εορπερ, 2018)

Όπως αναφέρεται στη σελίδα του ΕΟΠΠΕΠ, στους αποφοίτους ΕΠΑ.Λ. χορηγείται απολυτήριο Λυκείου ισότιμο του Γενικού Λυκείου και Επαγγελματικό πτυχίο ειδικότητας, επιπέδου 4. (εορπερ, 2018)

Στη Β΄ Τάξη των ΕΠΑ.Λ. εγγράφονται απόφοιτοι όλων των τύπων Λυκείων, οι οποίοι έχουν την δυνατότητα να αποκτήσουν πτυχίο ειδικότητας, αφού παρακολουθήσουν στη Β΄ Τάξη μόνο τα μαθήματα του τομέα και στη Γ΄ Τάξη τα μαθήματα της ειδικότητας, ενώ με αυτόν τον τρόπο θα έχουν μια δεύτερη ευκαιρία για την εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με τις ίδιες εξετάσεις των ΕΠΑ.Λ. (εορπερ, 2018)

2.5 Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Η Τριτοβάθμια Εκπαίδευση χωρίζεται σε:

Ανώτατη Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση (Πανεπιστημιακός Τομέας) και

Ανώτατη Τεχνολογική Εκπαίδευση (Τεχνολογικός Τομέας).

2.5.1 Προϋποθέσεις Εισαγωγής Στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Σύμφωνα με τον ιστότοπο του esos, το νέο σύστημα, για την είσοδο των μαθητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, έχει ως εξής:

- Μετά την ολοκλήρωση της Β' λυκείου, όλοι οι μαθητές που επιθυμούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση υποχρεούνται να συμπληρώσουν μηχανογραφικό, με τις 10 προτιμήσεις τμημάτων στα οποία επιθυμούν να φοιτήσουν.
- Με βάση τις προτιμήσεις των μαθητών και τον αριθμό εισακτέων που θα έχει αποφασιστεί ανά τμήμα, θα προκύψει ένας αριθμός τμημάτων για τα οποία ο αριθμός των προτιμήσεων θα είναι ίσος ή μικρότερος από τον αριθμό εισακτέων. Αυτά τα τμήματα, στα οποία ο αριθμός των αιτήσεων υπολείπεται των διαθέσιμων θέσεων, ονομάζονται «Τμήματα Ελεύθερης Πρόσβασης» (ΤΕΠ).
- Τα υπόλοιπα τμήματα, δηλαδή εκείνα στα οποία ο αριθμός των αιτήσεων υπερβαίνει τις διαθέσιμες θέσεις, ονομάζονται «Τμήματα Πρόσβασης μόνο με Πανελλαδικές Εξετάσεις» (ΤΠΠΕ).
- Ο μαθητής ενημερώνεται για το ποιες από τις προτιμήσεις του αντιστοιχούν σε ΤΠΠΕ και ποιες σε ΤΕΠ. Από το σύνολο των δηλώσεων θα προκύψουν:
  - Ø Αυτές στις οποίες θα συμπεριλαμβάνεται ένα τουλάχιστον ΤΕΠ (1) και,
  - Ø Αυτές στις οποίες όλα τα τμήματα είναι ΤΠΠΕ (2).
- Οι μαθητές της κατηγορίας (2), θα διαγωνιστούν στις πανελλαδικές για την εισαγωγή τους στην ανώτατη εκπαίδευση μιας και από τις προτιμήσεις τους στη δήλωση του Ιουλίου δεν έχει προκύψει κανένα ΤΕΠ.
- Οι μαθητές της κατηγορίας (1) δηλώνουν αν θα συμμετάσχουν στις πανελλαδικές εξετάσεις ή αν προτιμούν να εισαχθούν σε ένα από τα ΤΕΠ που είχαν συμπεριλάβει στην αρχική τους δήλωση. Συγκεκριμένα, ένας μαθητής που είχε τουλάχιστον ένα ΤΕΠ στη δήλωση του Ιουλίου μπορεί:
  - Ø να επιλέξει εισαγωγή σε ΑΕΙ μέσω πανελλαδικών εξετάσεων, χάνοντας το δικαίωμα πρόσβασης σε κάποιο από τα ΤΕΠ που είχε δηλώσει ή,
  - Ø να επιλέξει ένα από τα ΤΕΠ που είχε συμπεριλάβει στη δήλωση του Ιουλίου, οπότε εισάγεται στο τμήμα αυτό, με μόνη προϋπόθεση την απόκτηση του απολυτηρίου της Γ' Λυκείου.
- Για τους μαθητές που θα διαγωνιστούν στις πανελλαδικές, ο βαθμός των πανελλαδικών εξετάσεων θα διαμορφωθεί κατά 90% από τον μέσο όρο των βαθμών τους στα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα και κατά 10% από τον βαθμό του απολυτηρίου.

Το σύστημα θα εφαρμοστεί για πρώτη φορά για την Γ' Λυκείου του 2019-2020. (esos,2019)

2.5.2 Δομή Και Στόχος

Σύμφωνα με το άρθρο 1, του νόμου 4485/2017, η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.). Τα Α.Ε.Ι. είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου πλήρως αυτοδιοικούμενα και τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Στα Α.Ε.Ι. μπορεί επίσης να οργανώνονται διετή προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης για αποφοίτους των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.), τα οποία παρέχουν διπλώματα επιπέδου 5 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων. (taxheaven, 2019)

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 9, του νόμου 4485/2017:

- Ø Κάθε ίδρυμα αποτελείται από σχολές. Η σχολή καλύπτει μία ενότητα συγγενών επιστημονικών κλάδων και εξασφαλίζει τη διεπιστημονική προσέγγιση, τη μεταξύ τους επικοινωνία και τον αναγκαίο, για τη διδασκαλία και την έρευνα, συντονισμό τους. Η σχολή εποπτεύει και συντονίζει τη λειτουργία των τμημάτων, σύμφωνα με τον κανονισμό σπουδών τους.
- Ø Οι σχολές διαιρούνται σε τμήματα. Δεν είναι δυνατή η ύπαρξη σχολής με λιγότερα από δύο τμήματα, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου η αναγκαιότητα σύστασης σχολής με ένα τμήμα αιτιολογείται ειδικά από τη σύγκλητο. Το τμήμα προάγει την επιστήμη, την τεχνολογία ή τις τέχνες στο αντίστοιχο επιστημονικό πεδίο, οργανώνει τη διδασκαλία στο πλαίσιο των προγραμμάτων σπουδών και εξασφαλίζει τη συνεχή βελτίωση της μάθησης σε αυτά.
- Ø Τα τμήματα διαιρούνται σε τομείς, οι οποίοι συντονίζουν τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικείμενου του τμήματος που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο ή πεδία της επιστήμης. (taxheaven, 2019).

Αποστολή των Α.Ε.Ι.

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 4, του νόμου 4485/2017, τα Α.Ε.Ι. έχουν ως αποστολή:

- να παράγουν και να μεταδίδουν τη γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία,
- να συμβάλουν στη διά βίου μάθηση με σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας,
- να αναπτύσσουν την κριτική ικανότητα και τις δεξιότητες των φοιτητών, να διαμορφώνουν τις απαραίτητες συνθήκες για την ανάδειξη νέων ερευνητών και να παρέχουν τις απαραίτητες γνώσεις και εφόδια στους αποφοίτους τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία,
- να ανταποκρίνονται στις αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας, να προωθούν τη διάχυση της γνώσης και την ανάπτυξη των τεχνών, την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας, καθώς και την καινοτομία, με προσήλωση στις αρχές της επιστημονικής δεοντολογίας, της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής, καθώς και να συμβάλουν στο εθνικό σχέδιο για την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας στην κατεύθυνση της αειφορίας,
- να προωθούν τη συνεργασία με άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα και ερευνητικούς φορείς στην ημεδαπή και στην αλλοδαπή, την αποτελεσματική κινητικότητα του εκπαιδευτικού προσωπικού, των φοιτητών και των αποφοίτων τους, συμμετέχοντας στην ευρωπαϊκή και στη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα,
- να συμβάλουν στη διαμόρφωση υπεύθυνων πολιτών, ικανών να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις όλων των πεδίων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων με επιστημονική, επαγγελματική και πολιτιστική επάρκεια και υπευθυνότητα και με σεβασμό στις αξίες της κοινωνικής δικαιοσύνης, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της κοινωνικής αλληλεγγύης, της ειρήνης και της ισότητας,
- να αναπτύσσουν κοινούς, ανοικτούς πόρους στην εκπαίδευση, την έρευνα, την τεχνολογία και τον πολιτισμό.

Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής αποστολής τους, τα Α.Ε.Ι. παρέχουν ποιοτική και ολοκληρωμένη εκπαίδευση, σύμφωνα με τις τάσεις της σύγχρονης επιστήμης, της τεχνολογίας και των τεχνών, καθώς και της διεθνούς επιστημονικής πρακτικής. Στο πλαίσιο αυτό, τα Τ.Ε.Ι. εστιάζουν στις εφαρμογές των σύγχρονων επιστημών, της τεχνολογίας και των τεχνών συνδυάζοντας την ανάπτυξη του κατάλληλου θεωρητικού υποβάθρου σπουδών με την υψηλού επιπέδου εργαστηριακή και πρακτική άσκηση. (taxheaven, 2019).

2.5.3 Ανώτατη Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση

Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής αποστολής των ιδρυμάτων κάθε τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, τα πανεπιστήμια δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στην ποιοτική και ολοκληρωμένη εκπαίδευση, σύμφωνα με τις τάσεις της σύγχρονης επιστήμης, της τεχνολογίας και των τεχνών, καθώς και της διεθνούς επιστημονικής πρακτικής. (opengon, 2019)

Σύμφωνα με τον ιστότοπο του Λυκείου Ληξουρίου, η Ανώτατη Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση έχει ως αποστολή την υψηλή θεωρητική και σφαιρική κατάρτιση του μελλοντικού επιστημονικού δυναμικού της χώρας.

Στην Ανώτατη Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση ανήκουν τα Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία, η Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών και το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ). (lyk-lixour, 2018)

Όπως αναφέρεται σε άρθρο του City Campus, η φοίτηση στα πανεπιστήμια διαρκεί τέσσερα έτη, εκτός από ορισμένες σχολές όπου η φοίτηση μπορεί να διαρκέσει πέντε (όπως συμβαίνει στα πολυτεχνεία) ή και έξι έτη (όπως συμβαίνει στην ιατρική). Το ακαδημαϊκό έτος στα ελληνικά πανεπιστήμια διαιρείται σε δύο εξάμηνα των δεκατριών (13) πλήρων εβδομάδων διδασκαλίας και τριών εβδομάδων (3) εξετάσεων. Οι φοιτητές οφείλουν να περατώσουν τις σπουδές τους σε διάστημα ίσο προς τον αριθμό των προβλεπόμενων ετών συν το μισό από αυτά, δηλαδή για τετραετείς σπουδές σε έξι χρόνια. Ισχύουν βέβαια αρκετές διευκολύνσεις για διακοπή σπουδών κλπ. (citycampus, 2018)

Σύμφωνα με την πλατφόρμα Look4Studies, ο τίτλος σπουδών στα ελληνικά πανεπιστήμια είναι το πτυχίο ή το δίπλωμα ανάλογα με τη σχολή φοίτησης. Τα πανεπιστήμια παρέχουν τίτλους σπουδών στα εξής επιστημονικά πεδία:

- Ανθρωπιστικές, Νομικές και Κοινωνικές Επιστήμες,
- Θετικές Επιστήμες,
- Επιστήμες Υγείας,
- Τεχνολογικές Επιστήμες,
- Επιστήμες Οικονομίας και Διοίκησης. (look4studies, 2018)

Τα ΑΕΙ της χώρας προσφέρουν εκτός από τα προπτυχιακά προγράμματα και μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές. (citycampus, 2018)

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.):

Σύμφωνα με τον ιστότοπο του ΕΑΠ, αποστολή του, είναι η εξ αποστάσεως παροχή προπτυχιακής και μεταπτυχιακής εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, με την ανάπτυξη και αξιοποίηση κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού και μεθόδων διδασκαλίας. Στους σκοπούς του ΕΑΠ εντάσσεται η προαγωγή της επιστημονικής έρευνας, καθώς και η ανάπτυξη τεχνολογίας και μεθοδολογίας στο πεδίο της μετάδοσης της γνώσης από απόσταση. (eap, 2019)

Το ΕΑΠ παρέχει:

- Πτυχία
- Μεταπτυχιακά Διπλώματα Ειδίκευσης (Masters)
- Διδακτορικά Διπλώματα
- Πιστοποιητικά Προπτυχιακής Επιμόρφωσης
- Πιστοποιητικά Μεταπτυχιακής Επιμόρφωσης
- Πιστοποιητικά Παρακολούθησης ΘΕ. (eap, 2019)

2.5.4 Ανώτατη Τεχνολογική Εκπαίδευση

Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής αποστολής των ιδρυμάτων κάθε τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, τα Τ.Ε.Ι. δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στην ποιοτική εκπαίδευση, στις εφαρμογές των σύγχρονων επιστημών, της τεχνολογίας και των τεχνών. Στο πλαίσιο αυτό συνδυάζουν την ανάπτυξη του κατάλληλου θεωρητικού υποβάθρου με την υψηλού επιπέδου εργαστηριακή και πρακτική άσκηση.(ορεngon,2019)

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο του Λυκείου Ληξουρίου:

- Η Ανώτατη Τεχνολογική Εκπαίδευση έχει ως ρόλο να συμβάλει στην αναπτυξιακή διαδικασία της χώρας και στην πρόοδο της επιστήμης και της εφαρμοσμένης έρευνας. Η εκπαίδευση είναι προσανατολισμένη στην αφομοίωση και μεταφορά των δεδομένων της επιστήμης στην παραγωγή. Οι σπουδές στα Τ.Ε.Ι. σε σύγκριση με αυτές στα Πανεπιστήμια έχουν περισσότερο εφαρμοσμένο χαρακτήρα.
- Στην Ανώτατη Τεχνολογική Εκπαίδευση υπάγεται και η Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΑΣΠΑΙΤΕ), η οποία αντικατέστησε (Ν. 3027/2002) τη Σχολή Εκπαιδευτικών Λειτουργιών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΣΕΛΕΤΕ).
- Η φοίτηση στα ΤΕΙ διαρκεί τέσσερα έτη. Διαιρείται σε οκτώ εξάμηνα που περιλαμβάνουν τα προγράμματα διδασκαλίας και το εξάμηνο εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας, κατά τη διάρκεια του οποίου είναι δυνατό να πραγματοποιείται και η καθοδηγούμενη και αξιολογούμενη άσκηση στο επάγγελμα. (lyk-lixour, 2018)

Σύμφωνα με την ηλεκτρονική πλατφόρμα Look4Studies, ο τίτλος σπουδών στα ΤΕΙ είναι το πτυχίο. Τα ΑΤΕΙ παρέχουν συνολικά 81 εξειδικεύσεις στους τομείς των:

- Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών,
- Διοίκησης και Οικονομίας,
- Επαγγελμάτων Υγείας και Πρόνοιας,
- Τεχνολογικών Εφαρμογών,
- Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής,
- Τεχνολογίας Γεωπονίας,
- Μουσικής Τεχνολογίας. (look4studies, 2018)

2.5.5 Ανώτερη Εκπαίδευση

Σύμφωνα με τον ιστότοπο του Λυκείου Ληξουρίου, στην Ανώτερη Βαθμίδα Εκπαίδευσης υπάγονται διάφορες σχολές που παρέχουν επαγγελματική ειδίκευση σε συγκεκριμένους τομείς που αφορούν στη θρησκεία, στην τέχνη, στον τουρισμό, στο ναυτικό, στο στρατό και στη δημόσια τάξη. Πιο συγκεκριμένα, στις σχολές αυτές περιλαμβάνονται οι Ανώτερες Εκκλησιαστικές Σχολές, οι Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού, οι Ανώτερες Σχολές Χορού και Δραματικής Τέχνης, οι Ανώτερες Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης, οι Ανώτερες Σχολές Υπαξιωματικών του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και η Ανώτερη Σχολή Αστυφυλάκων. (lyk-lixour, 2018)

2.6 Επιπλέον Σπουδές

Οι απόφοιτοι σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έχουν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν σε κατατακτήριες εξετάσεις για να εισαχθούν σε άλλα Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Επίσης μπορούν να ενταχθούν σε προγράμματα μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών.

Εκτός από την επιλογή των ΤΕΙ και των ΑΕΙ της χώρας όμως, υπάρχει και η επιλογή των ΙΕΚ, των Κολεγίων ή των σπουδών στο εξωτερικό.

2.6.1 Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)

Στον ιστότοπο του City Campus αναφέρεται ότι τα ΙΕΚ ή αλλιώς δημόσια και ιδιωτικά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης προσφέρουν κατάρτιση και δυνατότητα πρακτικής άσκησης μέσα από δεκάδες ειδικότητες. Το δίπλωμα που απονέμουν αναγνωρίζεται τόσο από το ελληνικό κράτος όσο και από τις χώρες-μέλη της ΕΕ. (citycampus, 2018)

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης Και Εκπαίδευσης, τα ΙΕΚ εντάσσονται στη μετα-δευτεροβάθμια μη υποχρεωτική Εκπαίδευση και παρέχουν επίσημη αλλά αδιαβάθμητη κατάρτιση, καθώς δέχονται τόσο αποφοίτους Γυμνασίου όσο και αποφοίτους Λυκείου, ανάλογα με τις επιμέρους ειδικότητες που προσφέρουν. (gsae, 2018)

Οι κύριοι στόχοι των Ι.Ε.Κ. είναι:

- Ø Να παρέχουν στους καταρτιζόμενους αρχική επαγγελματική κατάρτιση,
- Ø Να τους εξασφαλίζουν τα κατάλληλα προσόντα (ανάλογα με την επιλεγόμενη ειδικότητα) μέσω της παροχής επιστημονικών, τεχνικών, επαγγελματικών και πρακτικών γνώσεων,
- Ø Να τους παρέχουν τη δυνατότητα να αναπτύσσουν τις αντίστοιχες με την ειδικότητα τους δεξιότητες,
- Ø Να διευκολύνουν την επαγγελματική ένταξή τους στην κοινωνία και
- Ø Να εξασφαλίζουν την προσαρμογή τους στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της παραγωγικής διαδικασίας. (gsae, 2018)

Οι καταρτιζόμενοι που ολοκληρώνουν επιτυχώς την κατάρτισή τους στα δημόσια ΙΕΚ, λαμβάνουν βεβαίωση επαγγελματικής κατάρτισης. Η βεβαίωση αυτή, τους δίνει το δικαίωμα να συμμετέχουν στις εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικής κατάρτισης για την απόκτηση διπλώματος επαγγελματικής κατάρτισης, επιπέδου μετα-δευτεροβάθμιας επαγγελματικής κατάρτισης. (gsae, 2018)

Το σύστημα πιστοποίησης της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης των Ι.Ε.Κ. εφαρμόζεται από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π). Στην αρμοδιότητα του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. ανήκει, επίσης, ο καθορισμός των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων των Ι.Ε.Κ. (gsae, 2018)

2.6.2 Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών (ΚΕΣ)

Σύμφωνα με άρθρο του City Campus, τα Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών (ΚΕΣ) ή αλλιώς «κολέγια» αποτελούν και αυτά εκπαιδευτικούς οργανισμούς που συνεργάζονται, μεταξύ άλλων, με ξένα πανεπιστήμια, κυρίως των ΗΠΑ, της Γαλλίας και της Βρετανίας, στο πλαίσιο των συμφωνιών δικαιόχρησης (franchising). (citycampus, 2018)

Τα Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών παρέχουν τρεις κατηγορίες σπουδών:

- Εξ ολοκλήρου φοίτηση προπτυχιακού επιπέδου στην Ελλάδα, τριετούς ή τετραετούς διάρκειας, η οποία οδηγεί στην απόκτηση πανεπιστημιακού πτυχίου Bachelor.
- Μερική φοίτηση προπτυχιακού επιπέδου στην Ελλάδα, συνήθως δύο ή τρία χρόνια, την αποπεράτωση των σπουδών και την απόκτηση πτυχίου από το συνεργαζόμενο πανεπιστήμιο στο εξωτερικό.
- Φοίτηση μεταπτυχιακού επιπέδου, που οδηγεί στην απόκτηση πτυχίου Master. (citycampus, 2018)

Τα πτυχία δίδονται από τα ξένα πανεπιστήμια. Στην περίπτωση, όμως, πιστοποίησης ενός κολεγίου απευθείας από κάποιον ξένο οργανισμό πιστοποίησης, τα πτυχία μπορεί να δίδονται από το ίδιο το κολέγιο. (citycampus, 2018)

2.6.3 Σπουδές Στο Εξωτερικό

Εκτός των επιλογών για τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα, χιλιάδες νέοι επιλέγουν να σπουδάσουν και στο εξωτερικό. Σε αυτή την περίπτωση έχει δημιουργηθεί ο Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών Και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) ο οποίος εποπτεύεται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο του ΔΟΑΤΑΠ, σύμφωνα με το νόμο 3328/2005 - ΦΕΚ 80/Α/1.4.2005, σκοπός του Οργανισμού είναι:

- Η αναγνώριση τίτλων σπουδών που απονέμονται από ομοταγή εκπαιδευτικά ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, πανεπιστημιακής και τεχνολογικής κατεύθυνσης της αλλοδαπής και
- Η παροχή πληροφοριών σχετικά με σπουδές στην ανώτατη εκπαίδευση στην ημεδαπή και αλλοδαπή. (doatap, 2018)

2.6.4 Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)

Τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών (ΠΜΣ), εδρεύουν σε αυτοδύναμα τμήματα, θεραπεύουν ίδιες ή συναφείς ειδικότητες με το επιστημονικό πεδίο του τμήματος και αποσκοπούν στην προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και των τεχνών, την ανάπτυξη της έρευνας και την υψηλού επιπέδου εξειδίκευση πτυχιούχων σε εφαρμογές, ειδικές θεματικές ενότητες ή επί μέρους κλάδους των επιστημών, οι οποίοι θεραπεύονται στα προγράμματα πρώτου κύκλου σπουδών των ελληνικών ΑΕΙ. (opengon, 2019)

Τα ΠΜΣ που απονέμουν διπλώματα μεταπτυχιακών σπουδών, διαρκούν ένα έως δυο πλήρη ημερολογιακά έτη, περιλαμβανομένου και του χρόνου που απαιτείται για την εκπόνηση και την υποβολή της προς κρίση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Το ΠΜΣ οφείλει να διαφοροποιείται ουσιαδώς από το πρόγραμμα του πρώτου κύκλου σπουδών που θεραπεύεται στο τμήμα και ο κορμός της ειδίκευσης να καλύπτεται διδακτικά κατά πλειονότητα από αυτό. (opengon, 2019)

Η έναρξη μπορεί να γίνει το χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο. Είναι δυνατή η λειτουργία ΠΜΣ και κατά τη θερινή περίοδο σε συνεργασία με ΑΕΙ και Ερευνητικά Κέντρα και Ινστιτούτα της χώρας ή του εξωτερικού ή διακεκριμένους επιστήμονες και ερευνητές. (opengon, 2019)

2.6.5 Προγράμματα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ)

Οι διδακτορικές σπουδές προσφέρονται δωρεάν, οργανώνονται σε αυτοδύναμα Τμήματα Πανεπιστημίων στα οποία λειτουργούν ΠΜΣ υπό τους όρους των οικείου Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών και οι διδακτορικοί τίτλοι τους, απονέμονται από το Πανεπιστήμιο στο οποίο ανήκει το τμήμα που τις προσφέρει. Τα Πανεπιστήμια της ημεδαπής μπορούν να συνεργάζονται με αναγνωρισμένα ομοταγή ιδρύματα της αλλοδαπής για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με συνεπίβλεψη. Στην περίπτωση αυτή, οι τίτλοι απονέμονται βάσει των διατάξεων του παρόντος και του Ειδικού Πρωτοκόλλου Συνεργασίας (ΕΠΣ) των ιδρυμάτων. (ορεγον, 2019)

Δικαίωμα υποβολής αίτησης για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής έχει ο κάτοχος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ), αναγνωρισμένου σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις που προβλέπονται από τον κανονισμό, μπορεί να γίνει δεκτός ως υποψήφιος διδάκτορας και μη κάτοχος ΔΜΣ. Πτυχιούχοι ΤΕΙ, Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. ή ισοτίμων σχολών μπορούν να γίνουν δεκτοί ως υποψήφιοι διδάκτορες μόνο εφόσον είναι κάτοχοι ΔΜΣ. (ορεγον, 2019)

Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία της πρώτης εγγραφής. (ορεγον, 2019)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

3.1 Εισαγωγή

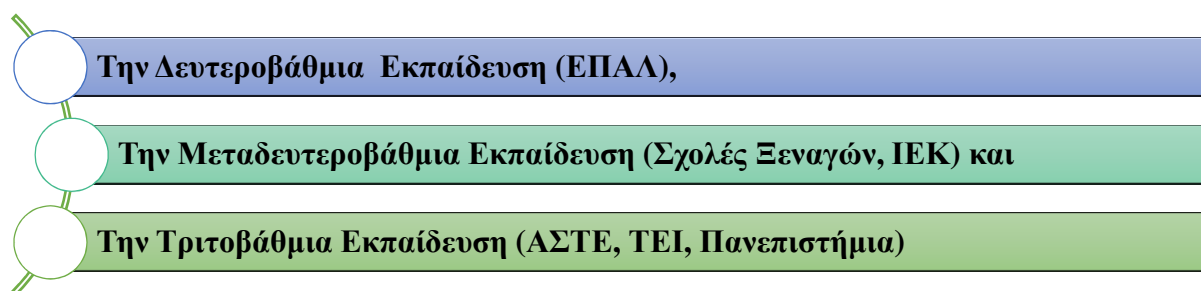
Όπως αναφέρουν οι Γερνά, Παλησίδης και Πειστικού, «Ο σύγχρονος άνθρωπος χρειάζεται, για να μπορέσει να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις της εποχής μας ποικίλα και αλληλοσυνδεόμενα προσόντα, που πρέπει να ανανεώνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Ένας ολοκληρωμένος εργαζόμενος θα πρέπει να έχει:

- Γενική παιδεία, ώστε να συλλαμβάνει το νόημα των κοινωνικών εξελίξεων και να ερμηνεύει την πραγματικότητα,
- Τεχνικές γνώσεις, δηλαδή εξειδικευμένη κατάρτιση, που να συνδέονται με την απασχόληση,
- Βασικές κοινωνικές ικανότητες, όπως εκείνες της στοχοθεσίας, του προγραμματισμού, της προσαρμοστικότητας, της εργατικότητας, του να «μαθαίνει πώς να μαθαίνει» ή αλλιώς το γνωστό "Ποιούντες μαθάνομεν" του Αριστοτέλη. (traveldailynews, 2018)

Ο τουρισμός είναι ένα επώνυμο εθνικό προϊόν και όπως κάθε τέτοιο προϊόν απαιτεί διεθνή επιβεβαίωση που επιτυγχάνεται μέσω της πιστοποίησης σύμφωνα με κάποια πρότυπα. Γενικότερα, απαιτείται μια εθνική πολιτική ποιότητας στον τουρισμό, η οποία καθοδηγεί τις ενέργειές της με τελικό στόχο την προσέλκυση τουριστών και τη βελτιστοποίηση του λόγου τιμή / ποιότητα.» (traveldailynews, 2018)

3.2 Δομή Τουριστικής Εκπαίδευσης

Σύμφωνα με το υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα, η τουριστική εκπαίδευση στην Ελλάδα

παρέχεται από 3 επίπεδα σπουδών:

Πολλές αλλαγές έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία χρόνια στην τουριστική εκπαίδευση στην Ελλάδα:

- Ø Στην δευτεροβάθμια και μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση, μεγάλες αλλαγές ήταν η κατάργηση του Οργανισμού Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΟΤΕΚ), η κατάργηση των Τ.Ε.Ε. και η ίδρυση των ΕΠΑΛ και των ΕΠΑΣ, η κατάργηση των ΕΠΑΣ και η ίδρυση των ΣΕΚ και τέλος η κατάργηση και των ΣΕΚ. Επίσης η κατάργηση των σχολών ξεναγών και επανίδρυση τους.
- Ø Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μεγαλύτερη αλλαγή ήταν η εφαρμογή του σχεδίου Αθηνά το 2013, με το οποίο οι σχολές τουριστικών επιχειρήσεων είτε συγχωνεύτηκαν με άλλες

σχολές, είτε μπήκαν σε καθεστώς μεταβατικότητας σταματώντας να δέχονται εισακτέους και παραμένοντας σε λειτουργία, με ημερομηνία λήξης, για τους ήδη εγγεγραμμένους σε αυτές σπουδαστές.

3.3 Δευτεροβάθμια Τουριστική Εκπαίδευση

Μετά από τις μεγάλες αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν συνολικά στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση τα τελευταία χρόνια, η δευτεροβάθμια τουριστική εκπαίδευση πλέον παρέχεται μόνο από τα Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑΛ).

3.3.1 Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ)

Όπως αναφέρεται στην ηλεκτρονική σελίδα του υπουργείου παιδείας:

- Στον Τομέα Διοίκησης και Οικονομίας, ο οποίος επιλέγεται από άτομα με ενδιαφέροντα και κλίση στα οικονομικά, υπάγεται η ειδικότητα: «Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων».
- Ο απόφοιτος της ειδικότητας «Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων» αποκτά γνώσεις και δεξιότητες ώστε να μπορεί να απασχοληθεί κυρίως σε τουριστικά συγκροτήματα, ξενοδοχειακές μονάδες, κάμπινγκ, κατασκηνώσεις, τουριστικά γραφεία. (minedu, 2018)

3.4 Μεταδευτεροβάθμια Τουριστική Εκπαίδευση

Τη μεταδευτεροβάθμια τουριστική εκπαίδευση, την ανέλαβε πλήρως το υπουργείο τουρισμού, μετά την κατάργηση του ΟΤΕΚ .

Όπως αναφέρεται στην ηλεκτρονική σελίδα του υπουργείου τουρισμού, η αναβάθμιση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος αποτελεί βασική προτεραιότητα του. (mintour, 2018)

Το Υπουργείο Τουρισμού, έχει υπό την αρμοδιότητά του:

- Δύο Ανώτερες Σχολές, στη Ρόδο και στον Άγιο Νικόλαο Κρήτης,
- Οκτώ Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης, στην Ανάβυσσο Αττικής, την Περαιά Θεσσαλονίκης, το Ηράκλειο Κρήτης, τη Ρόδο, το Άργος, την Κέρκυρα, το Γαλαξίδι και την Αλεξανδρούπολη και
- Τις Σχολές Ξεναγών στην Αθήνα, στη Θεσσαλονίκη, στην Κέρκυρα και στο Ηράκλειο Κρήτης. (Οι οποίες σταμάτησαν να λειτουργούν τα τελευταία χρόνια και για την εκπαιδευτική περίοδο 2017-2018 επαναλειτουργεί η Σχολή Ξεναγών Αθήνας). (mintour, 2018)

Επιπλέον, το υπουργείο σε συνεργασία με ελληνικά πανεπιστήμια υλοποιεί ταχύρρυθμα προγράμματα κατάρτισης για το επάγγελμα του ξεναγού (διάρκειας 2 μηνών), τα οποία απευθύνονται σε αποφοίτους τμημάτων Αρχαιολογίας, Ιστορίας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ιστορίας Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Ιστορίας Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών και Ιστορίας και Εθνολογίας. (mintour, 2018)

Τέλος, το υπουργείο συμμετέχει ως εταίρος με συντονιστή φορέα το ΙΝΕ-ΓΣΕΕ, στο πρόγραμμα ERASMUS+ plus, δράση «Κινητικότητα εκπαιδευομένων και προσωπικού επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στον τουρισμό» που αφορά την πρακτική

άσκηση πρόσφατα αποφοίτων ΙΕΚ σε τουριστικές επιχειρήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και καλύπτεται από κοινοτικούς πόρους. (mintour, 2018)

3.4.1 Σχολές Ξεναγών

Σύμφωνα με τον ιστότοπο του υπουργείου τουρισμού:

- Οι σχολές ξεναγών του υπουργείου τουρισμού αποτελούν μεταδευτεροβάθμιες επαγγελματικές σχολές διάρκειας δύο εκπαιδευτικών ετών.
- Δεκτοί γίνονται μετά από επιλογή κατόπιν μοριοδότησης Έλληνες υπήκοοι, υπήκοοι κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και υπήκοοι κρατών εκτός της ΕΕ, εφόσον διαμένουν νόμιμα στη χώρα και γνωρίζουν πολύ καλά την ελληνική γλώσσα (επίπεδο Γ1/C1).
- Το 70% των θέσεων καλύπτεται από αποφοίτους γενικού ή επαγγελματικού λυκείου και το 30% από πτυχιούχους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Όλοι οι υποψήφιοι, ανεξαρτήτως του τίτλου σπουδών που κατέχουν, πρέπει να έχουν πιστοποιημένη άριστη γνώση επιπέδου Γ2/C2, τουλάχιστον μιας ξένης γλώσσας. (mintour, 2018)

Η φοίτηση στη Σχολή Ξεναγών παρέχεται δωρεάν και είναι υποχρεωτική για το σύνολο του εκπαιδευτικού προγράμματος.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα των Σχολών Ξεναγών περιλαμβάνει:

- 945 διδακτικές ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και επισκέψεων στα μουσεία, μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικούς τόπους της έδρας της Σχολής,
- 65 ημέρες εκπαιδευτικών εκδρομών,
- εργασίες-ξεναγήσεις,
- γραπτές εξετάσεις,
- προφορικές διπλωματικές εξετάσεις. (mintour, 2018)

Στους σπουδαστές που έχουν συμμετάσχει επιτυχώς στις γραπτές και προφορικές διπλωματικές εξετάσεις, σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας των σχολών ξεναγών, χορηγείται δίπλωμα, με το οποίο μπορούν να αποκτήσουν βεβαίωση συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων για την άσκηση του επαγγέλματος του ξεναγού για όλη την Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 710/77.

Για την εκπαιδευτική περίοδο 2017-2018, εγκρίνεται η λειτουργία της Σχολής Ξεναγών Αθήνας και προκηρύσσεται η εισαγωγή σαράντα (40) σπουδαστών. (mintour, 2018)

Ταχύρρυθμα Προγράμματα Κατάρτισης στο Επάγγελμα του Ξεναγού.

Όπως αναφέρεται στην ηλεκτρονική σελίδα του υπουργείου Τουρισμού, σύμφωνα με το νόμο 710/1977 «Περί ξεναγών», δίνεται η δυνατότητα σε αποφοίτους Τμημάτων Αρχαιολογίας, Ιστορίας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Ιστορίας Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Ιστορίας Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών και Ιστορίας και Εθνολογίας Πανεπιστημίων της ημεδαπής και αναγνωρισμένων της αλλοδαπής, να παρακολουθήσουν, σε συνεργασία με Πανεπιστημιακά Ιδρύματα της χώρας, ταχύρρυθμα προγράμματα διάρκειας δύο μηνών προκειμένου να καταρτισθούν στο επάγγελμα του ξεναγού. (mintour, 2018)

Οι υποψήφιοι, πρέπει να έχουν άριστη γνώση (επίπεδο Γ2) τουλάχιστον μίας ξένης γλώσσας.

Τα προγράμματα διεξάγονται στην έδρα του πανεπιστημίου και περιλαμβάνουν την κατάρτιση των συμμετεχόντων στη σύγχρονη θεωρία και μεθοδολογία της ξενάγησης. (mintour,2018)

3.4.2 Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)

Σύμφωνα με τον ιστότοπο του υπουργείου τουρισμού, τα ΙΕΚ του υπουργείου τουρισμού παρέχουν αρχική επαγγελματική κατάρτιση σε απόφοιτους της τυπικής μη υποχρεωτικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, Γ.Ε.Λ. και ΕΠΑ.Λ., καθώς και των ΕΠΑ.Σ., Σ.Ε.Κ., ή ανώτατης εκπαίδευσης, σε ειδικότητες της «Ομάδας Προσανατολισμού Επαγγελμάτων Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας».. (mintour, 2018)

Ειδικότητες :

- Τεχνικός Τουριστικών Μονάδων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας (Υπηρεσία υποδοχής - Υπηρεσία ορόφων - Εμπορευματογνωσία),
- Τεχνικός Μαγειρικής Τέχνης – Αρχιμάγειρας (chef),
- Τεχνικός Αρτοποιός – Ζαχαροπλαστικής. (mintour, 2018)

Οι μονάδες κατάρτισης του Υπουργείου Τουρισμού λειτουργούν στις παρακάτω πόλεις:

- Ανάβυσσος Αττικής,
- Θεσσαλονίκη-Περαία Θερμαϊκού,
- Ηράκλειο Κρήτης-Κοκκίни Χάνι,
- Ρόδος,
- Κέρκυρα,
- Άργος Πελοποννήσου,
- Γαλαξίδι,
- Αλεξανδρούπολη. (mintour, 2018)

Η φοίτηση στα ΙΕΚ του υπουργείου τουρισμού παρέχεται δωρεάν.

Φοίτηση

Στον ιστότοπο του υπουργείου τουρισμού αναφέρεται ότι η φοίτηση στα Ι.Ε.Κ. είναι υποχρεωτική, διαρκεί πέντε (5) συνολικά εξάμηνα και επιμερίζεται σε τέσσερα (4) εξάμηνα θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης και σε ένα εξάμηνο πρακτικής άσκησης. Το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης πραγματοποιείται σε τουριστικές επιχειρήσεις (ξενοδοχεία, εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής) και εργαστήρια ζαχαροπλαστικής.

Το πρόγραμμα σπουδών οδηγεί σε απόκτηση βεβαίωσης επαγγελματικής κατάρτισης. Οι απόφοιτοι δύνανται να συμμετάσχουν σε εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικής κατάρτισης, οι οποίες διεξάγονται από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π) και οδηγούν στην απόκτηση διπλώματος επαγγελματικής ειδικότητας, επιπέδου 5. (mintour, 2018)

3.5 Τριτοβάθμια Τουριστική Εκπαίδευση

Η τριτοβάθμια τουριστική εκπαίδευση παρέχεται από το υπουργείο τουρισμού στο οποίο υπάγονται οι Ανώτατες Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης (ΑΣΤΕ) και από το υπουργείο παιδείας, στο οποίο υπάγονται τα ΤΕΙ και τα Πανεπιστήμια.

3.5.1 Ανώτερες Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης (ΑΣΤΕ)

Σύμφωνα με τον ιστότοπο του υπουργείου τουρισμού, στόχος της εκπαίδευσης αποτελεί η κατάρτιση στελεχών για τις ξενοδοχειακές, και λοιπές επιχειρήσεις του τουριστικού τομέα. (mintour, 2018)

Ανώτερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Ρόδου (Α.Σ.Τ.Ε.Ρ.)

Ανώτερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Κρήτης (Α.Σ.Τ.Ε.Κ.)

Εκπαιδευτικές μονάδες:

Φοίτηση

Στον ιστότοπο του υπουργείου τουρισμού αναφέρεται ότι η φοίτηση διαρκεί επτά εξάμηνα. Κάθε εκπαιδευτικό έτος περιλαμβάνει δύο κύκλους σπουδών:

A) Τον Θεωρητικό, που αρχίζει τον μήνα Οκτώβριο κάθε εκπαιδευτικού έτους και λήγει τον μήνα Ιούνιο του επομένου έτους.

B) Τον Πρακτικό, που αποτελεί συνέχεια του θεωρητικού και αναπόσπαστη συνέχεια της εκπαίδευσης, αρχίζει τον μήνα Ιούλιο και λήγει στο τέλος του μηνός Σεπτεμβρίου, όπου οι μαθητές τοποθετούνται για πρακτική άσκηση σε επιλεγμένες ξενοδοχειακές και τουριστικές επιχειρήσεις. (mintour, 2018)

(Περισσότερες πληροφορίες για τις ΑΣΤΕ, θα δούμε στην ενότητα 3.6).

3.5.2 Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ)

Πριν την εφαρμογή του Σχεδίου Αθηνά τα Τμήματα των ΤΕΙ από τα οποία παρεχόταν τουριστική εκπαίδευση, ήταν τα εξής:

- Ø Τουριστικών Επιχειρήσεων, ΤΕΙ Αθήνας
- Ø Τουριστικών Επιχειρήσεων, ΤΕΙ Ηπείρου (Ηγουμενίτσα)
- Ø Τουριστικών Επιχειρήσεων, ΤΕΙ Θεσσαλονίκης
- Ø Τουριστικών Επιχειρήσεων, ΤΕΙ Κρήτης (Ηράκλειο)
- Ø Τουριστικών Επιχειρήσεων, ΤΕΙ Λάρισας
- Ø Τουριστικών Επιχειρήσεων, ΤΕΙ Πάτρας
- Ø Τουριστικών Επιχειρήσεων, ΤΕΙ Πειραιά (Σπέτσες)

Μετά την εφαρμογή του σχεδίου Αθηνά σταμάτησαν να λειτουργούν τα αυτόνομα τμήματα τουρισμού και συγχωνεύτηκαν με άλλα τμήματα με επιλογή τουρισμού ως κατεύθυνση, και τα ήδη υπάρχοντα τμήματα μπήκαν σε μεταβατικότητα μέχρι και το 2018, χωρίς να δέχονται πλέον εισακτέους.

Τα νέα τμήματα σχετικά με τον τουρισμό που προέκυψαν με το σχέδιο Αθηνά, είναι τα εξής:

- Ø Διοίκησης, Οικονομίας και Επικοινωνίας Πολιτιστικών και Τουριστικών Μονάδων, ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας (Πύργος)
- Ø Διοίκησης, Οικονομίας και Επικοινωνίας Πολιτιστικών και Τουριστικών Μονάδων, ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας (Αμφισσα)
- Ø Διοίκησης Επιχειρήσεων, Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας, ΤΕΙ Αθήνας (Αθήνα)
- Ø Διοίκησης Επιχειρήσεων, Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας, ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας (Γρεβενά)
- Ø Διοίκησης Επιχειρήσεων, Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας, ΤΕΙ Ηπείρου (Ηγουμενίτσα)
- Ø Διοίκησης Επιχειρήσεων, Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας, ΤΕΙ Θεσσαλίας (Λάρισα)
- Ø Διοίκησης Επιχειρήσεων, Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας, ΤΕΙ Θεσσαλονίκης (Θεσσαλονίκη)
- Ø Διοίκησης Επιχειρήσεων, Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας, ΤΕΙ Ιονίων Νήσων (Λευκάδα)
- Ø Διοίκησης Επιχειρήσεων, Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας, ΤΕΙ Κρήτης (Ηράκλειο)
- Ø Διοίκησης Επιχειρήσεων, Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας, ΤΕΙ Πειραιά (Πειραιάς)

Τέλος, κατά το εκπαιδευτικό έτος 2017-2018, το τμήμα τουριστικών επιχειρήσεων του πρώην ΤΕΙ Πάτρας, με έδρα την Πάτρα, επανήλθε στο μηχανογραφικό μαζί με άλλα 8 τμήματα που καταργήθηκαν το 2013 με το σχέδιο Αθηνά, κρατώντας το όνομα του. Έτσι αυτή τη στιγμή είναι το μοναδικό αυτόνομο τμήμα τουρισμού σε ΤΕΙ.

(Περισσότερες πληροφορίες για κάθε τμήμα ξεχωριστά θα δούμε στην ενότητα 3.6, ενώ αναλυτικά για το τμήμα τουριστικών επιχειρήσεων του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας θα δούμε στο κεφάλαιο 4).

3.5.3 Πανεπιστήμια

Κατά το εκπαιδευτικό έτος 2017-2018 μπήκαν σε λειτουργία και 2 πανεπιστημιακά τμήματα

Τμήμα Οικονομικής και Διοίκησης Τουρισμού, Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Χίος)

Τμήμα Τουριστικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Πειραιά (Πειραιάς)

τουρισμού, τα οποία είναι:

(Αναλυτικά για τα πανεπιστημιακά τμήματα τουρισμού, θα δούμε στην ενότητα 3.6).

3.6 Φορείς Τριτοβάθμιας Τουριστικής Εκπαίδευσης

Όπως είδαμε στην προηγούμενη ενότητα, τα τελευταία χρόνια υπάρχουν πολλές ανακατατάξεις στον χάρτη της εκπαίδευσης, και ο τομέας των τουριστικών δε θα μπορούσε να μείνει απ' έξω. Όσον αφορά τους φορείς της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έχουμε τις Ανώτατες Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης, οι οποίες ανήκουν στο υπουργείο τουρισμού και τα τμήματα τουρισμού σε ΤΕΙ και Πανεπιστήμια που ανήκουν στο υπουργείο παιδείας. Σ' αυτή την ενότητα θα δούμε αναλυτικά τα χαρακτηριστικά των φορέων αυτών.

3.6.1 Ανώτατες Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης (ΑΣΤΕ)

Οι ανώτατες σχολές τουριστικής εκπαίδευσης είναι 2 και ανήκουν στην αρμοδιότητα του υπουργείου τουρισμού.

I. Ανώτερη Σχολή Αγίου Νικολάου Κρήτης (ΑΣΤΕΚ)

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο της σχολής, η Ανώτερη Σχολή Αγίου Νικολάου του υπουργείου τουρισμού (πρώην Ο.Τ.Ε.Κ.) δημιουργήθηκε το 1995. (astecrete, 2018)

Η εκπαίδευση

Σύμφωνα με τον ιστότοπο της σχολής το διδακτικό έτος αποτελείται από 2 εξάμηνα και αρχίζει στα μέσα Οκτωβρίου και λήγει στα τέλη Ιουνίου του επόμενου έτους. Τα μαθήματα χωρίζονται σε θεωρητικά και πρακτικά (εργαστήρια). Μετά το θεωρητικό και πρακτικό μέρος της εκπαίδευσης, οι μαθητές, με μέριμνα του υπουργείου τουρισμού, τοποθετούνται για πρακτική άσκηση κατά τους θερινούς μήνες σε επιλεγμένες, άρτιες ξενοδοχειακές και τουριστικές μονάδες. (astecrete, 2018)

Οι στόχοι της Σχολής:

- Η άρτια τεχνική, επαγγελματική και θεωρητική εκπαίδευση των νέων που επιθυμούν να στελεχώσουν επαγγελματικά ξενοδοχειακές και τουριστικές επιχειρήσεις.
- Η διασύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας και την συστηματική παρακολούθηση των συνθηκών που διαμορφώνονται στην αγορά εργασίας.
- Η βελτίωση και προσαρμογή του εκπαιδευτικού έργου στις νέες συνθήκες του τουριστικού προϊόντος της αγοράς.

Τέλος, στους αποφοίτους της ΑΣΤΕΚ δίνεται δικαίωμα κατάταξης στο 6ο εξάμηνο σπουδών των τμημάτων τουριστικών επιχειρήσεων των ΤΕΙ της χώρας προκειμένου να αποκτήσουν και το πτυχίο του ΤΕΙ και να έχουν έτσι πρόσβαση στα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών των Πανεπιστημίων και των ΤΕΙ της ημεδαπής. (astecrete, 2018)

II. Ανώτερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Ρόδου (ΑΣΤΕΡ)

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο της σχολής:

- Η Ανώτερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Ρόδου (ΑΣΤΕΡ), ιδρύθηκε το 1956, ήταν η πρώτη σχολή στην Ελλάδα και από τότε λειτουργεί στη πραγματικότητα ως αμιγής ξενοδοχειακή σχολή στα πρότυπα της αντίστοιχης ξενοδοχειακής σχολής της Λοζάνης.
- Η ΑΣΤΕΡ ιδρύθηκε σε μια εποχή με απόλυτο κενό στο τομέα της ανώτερης ξενοδοχειακής εκπαίδευσης και ήρθε να καλύψει το έλλειμμα σε στελεχικό δυναμικό της ελληνικής ξενοδοχίας που βρίσκονταν στα πρώτα βήματα της ανάπτυξής της.
- Στόχος της εκπαίδευσης αποτελεί η κατάρτιση ικανών και κατάλληλων στελεχών για ξενοδοχειακές, επισιτιστικές και λοιπές επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στον τουριστικό τομέα. (aster, 2018)

Προϋποθέσεις φοίτησης

Σύμφωνα με τον ιστότοπο της σχολής, οι προϋποθέσεις φοίτησης και η διαδικασία εισαγωγής ορίζονται από το υπουργείο παιδείας ανάλογα με το εκάστοτε ισχύον εθνικό σύστημα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, το δε μάθημα επιλογής που θα πρέπει ο υποψήφιος να δηλώσει για να εξετασθεί πανελλαδικά, εκτός των άλλων, είναι μία ξένη γλώσσα. (aster, 2018)

Φοίτηση

Στον ιστότοπο της σχολής αναφέρεται ότι, η φοίτηση διαρκεί επτά εξάμηνα. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει δύο κύκλους σπουδών:

- Τον Θεωρητικό , που αρχίζει τον Οκτώβριο κάθε ακαδημαϊκού έτους και λήγει τον Ιούνιο του επομένου έτους, περιλαμβάνοντας δύο διδακτικά εξάμηνα χειμερινό και εαρινό, και
- Τον Πρακτικό , που αποτελεί συνέχεια του Θεωρητικού και αναπόσπαστη συνέχεια της εκπαίδευσης, αρχίζει τον Ιούλιο και λήγει το τέλος του μηνός Σεπτεμβρίου κάθε έτους.

Με την ολοκλήρωση των σπουδών του, ο απόφοιτος του Τμήματος ανακηρύσσεται "Πτυχιούχος "και έχει τα ίδια επαγγελματικά δικαιώματα με τους αποφοίτους των ΤΕΙ, Τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων. (aster, 2018)

3.6.2 Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ)

Μετά την εφαρμογή του σχεδίου Αθηνά, ο χάρτης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης άλλαξε ριζικά. Τα ΤΕΙ που παρέχουν τριτοβάθμια τουριστική εκπαίδευση σήμερα στην Ελλάδα, χωρίζονται:

- Ø Στα συγχωνευμένα τμήματα διοίκησης επιχειρήσεων, τα οποία έχουν κατεύθυνση τουριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων φιλοξενίας και
- Ø Στα συγχωνευμένα τμήματα Διοίκησης, Οικονομίας και Επικοινωνίας Πολιτιστικών και Τουριστικών Μονάδων
- Ø Τέλος, στη λίστα προστέθηκε και το τμήμα τουριστικών επιχειρήσεων του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, που επέστρεψε στο μηχανογραφικό το 2017-2018 ως αυτόνομο τμήμα.

I. ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, Τμήμα Διοίκησης, Οικονομίας και Επικοινωνίας Πολιτιστικών και Τουριστικών Μονάδων (Πύργος)

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο του ΤΕΙ:

- Το τμήμα Διοίκησης, Οικονομίας και Επικοινωνίας Πολιτιστικών και Τουριστικών Μονάδων δημιουργήθηκε το 2013, αποτελεί τη μετεξέλιξη από το προηγούμενο τμήμα της Μουσειολογίας και προσφέρει προπτυχιακή εκπαίδευση στη διαχείριση Πολιτιστικών Οργανισμών και Τουριστικών Μονάδων.
- Το γνωστικό αντικείμενο του τμήματος καλύπτει τη Διοίκηση Πολιτιστικών Οργανισμών και Τουριστικών Μονάδων, με επιμέρους ειδικότητες τον Πολιτισμό (Μουσειολογία), τις Επιχειρήσεις Φιλοξενίας και την Επικοινωνία).
- Σε προπτυχιακό επίπεδο παρέχει το πτυχίο της Διοίκησης, Οικονομίας, Επικοινωνίας Πολιτιστικών και Τουριστικών Μονάδων, δίνοντας τη δυνατότητα στους φοιτητές να επιλέξουν μία από τις κατευθύνσεις που είναι διαθέσιμες στο πρόγραμμα σπουδών του:

Κατεύθυνση Διοίκησης Πολιτιστικών Οργανισμών και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας,

Κατεύθυνση Μουσειολογίας,

Κατεύθυνση Επικοινωνίας Πολιτιστικών και Τουριστικών Μονάδων

- Βασικό πλεονέκτημα του Τμήματος Διοίκησης, Οικονομίας Επικοινωνίας Πολιτιστικών και Τουριστικών Μονάδων αποτελεί το γεγονός ότι παρέχει στους φοιτητές του γνώσεις και δεξιότητες υψηλού επιπέδου, απόλυτα εναρμονισμένες με τις τελευταίες εξελίξεις της επιστήμης της διαχείρισης χώρων πολιτισμού και φιλοξενίας, χρησιμοποιώντας σύγχρονες υποδομές και εκπαιδευτικές μεθόδους υποστηριζόμενες από αναγνωρισμένους νέους επιστήμονες. (teiwest, 2018)

Αποστολή Τμήματος

Σύμφωνα με τον ιστότοπο του ΤΕΙ, το τμήμα Διοίκησης, Οικονομίας, Επικοινωνίας Πολιτιστικών και Τουριστικών Μονάδων έχει ως αποστολή να προάγει την ανάπτυξη και τη μετάδοση των γνώσεων της διαχείρισης πολιτιστικών και τουριστικών μονάδων μέσω της διδασκαλίας και της εφαρμοσμένης έρευνας. Με τον τρόπο αυτό παρέχεται στους σπουδαστές άρτια εκπαίδευση, ώστε να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν τους επαγγελματικούς και προσωπικούς τους στόχους, με ευρείς γνωστικούς ορίζοντες και σημαντική πρακτική εμπειρία, αποκτηθείσα εντός των κόλπων του ιδρύματος και κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. (teiwest, 2018)

II. ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας, Τμήμα Διοίκησης, Οικονομίας και Επικοινωνίας Πολιτιστικών και Τουριστικών Μονάδων (Άμφισσα)

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο του τμήματος, το τμήμα Διοίκησης, Οικονομίας και Επικοινωνίας Πολιτιστικών και Τουριστικών Μονάδων (ΔΟΕΠΤΜ) ανήκει στη σχολή Διοίκησης και Οικονομίας του ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας και βρίσκεται στην Άμφισσα. (teiste, 2018)

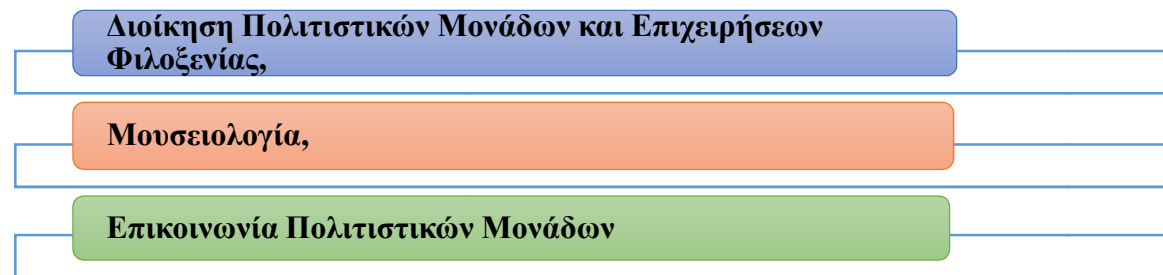
Γνωστικό Αντικείμενο

Το τμήμα ΔΟΕΠΤΜ δημιουργήθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα ίδρυσης του ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας (ΠΔ 100/ΦΕΚ Α' 135/05-06-2013) και το περιεχόμενο των Σπουδών του καλύπτει το γνωστικό πεδίο της Επιστήμης της Διοίκησης με έμφαση στις Πολιτιστικές & Τουριστικές Μονάδες, σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Ανήκει στη σχολή Διοίκησης Και Οικονομίας του ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας. (teiste, 2018)

Αποστολή Του Τμήματος

Σύμφωνα με τον ιστότοπο, του τμήματος, το ΔΟΕΠΤΜ έχει ως αποστολή την εκπαίδευση και κατάρτιση των φοιτητών-τριών στην Επιστήμη της Διοίκησης και στα επιμέρους επιστημονικά πεδία του, με εφαρμογή στις πολιτιστικές μονάδες και τις μονάδες φιλοξενίας.

Για να επιτύχει σε αυτή του την αποστολή το Τμήμα αναπτύσσει τρεις κατευθύνσεις

προχωρημένου εξαμήνου, οι οποίες είναι οι εξής:

(teiste, 2018)

Επαγγελματική Απασχόληση Πτυχιούχων

Οι πτυχιούχοι του τμήματος εξελίσσονται σε όλο το φάσμα της διοικητικής ιεραρχίας της σχετικής με τους τομείς της ειδικότητάς τους. Ανάλογα με την κατεύθυνση που έχουν επιλέξει, μπορούν να απασχοληθούν τόσο σε θέσεις διοικητικές όσο και σε θέσεις δημοσίων σχέσεων, διαφήμισης, μάρκετινγκ και επικοινωνίας, κατά κύριο λόγο επιχειρήσεων και οργανισμών με αντικείμενο δράσης τον πολιτισμό, τα μουσεία, την αναψυχή, τον τουρισμό, την ενημέρωση, καθώς και σε αντίστοιχους φορείς του δημοσίου, εντός και εκτός Ελλάδας.

Επίσης, μπορούν να εργαστούν ως ελεύθεροι επαγγελματίες αξιοποιώντας τις εξειδικευμένες γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει, καθώς και με την έρευνα θεμάτων της ειδικότητάς τους. Οι πτυχιούχοι του τμήματος είναι γνώστες των σύγχρονων τεχνολογικών εφαρμογών των Η/Υ στη Διοίκηση, Διαφήμιση, Μάρκετινγκ, Επικοινωνία των πολιτιστικών & τουριστικών μονάδων. (teiste, 2018)

Δομή Σπουδών

Στον ιστότοπο, του τμήματος αναφέρεται ότι η διάρκεια σπουδών στο τμήμα ΔΟΕΠΤΜ είναι οκτώ εξάμηνα. Σε όλα τα εξάμηνα σπουδών εκτός του τελευταίου, οι σπουδές περιλαμβάνουν θεωρητική διδασκαλία, εργαστηριακές και φροντιστηριακές ασκήσεις, καθώς και ασκήσεις

εκπόνησης μελετών και εκπαιδευτικές επισκέψεις σε επιχειρήσεις και οργανισμούς, εμπορικές εκθέσεις, εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια.

Στο προτελευταίο εξάμηνο σπουδών διεξάγεται σεμινάριο τελειόφοιτων.

Στο όγδοο εξάμηνο εκπονείται η πτυχιακή εργασία και πραγματοποιείται η πρακτική άσκηση στο επάγγελμα. (teiste, 2018)

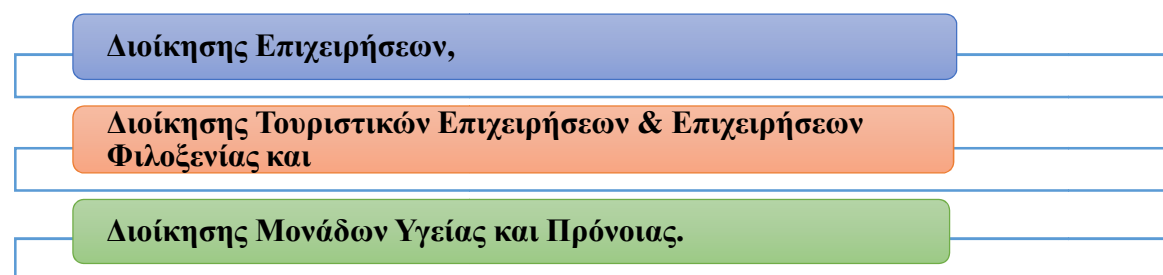
Στο πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος περιλαμβάνονται:

- Μαθήματα Γενικής Υποδομής (ΜΓΥ) θετικών και θεωρητικών επιστημών, τα οποία αποσκοπούν στην απόκτηση βασικών γνώσεων για την κατανόηση του γνωστικού αντικείμενου του τμήματος,
- Μαθήματα Ειδικής Υποδομής (ΜΕΥ), τα οποία αποτελούν τη βάση της επιστήμης της διοίκησης,
- Μαθήματα Ειδικότητας (ΜΕ), τα οποία συνιστούν τη φύση και τον προορισμό του τμήματος, και
- Μαθήματα Οικονομίας, Επικοινωνίας, Νομοθεσίας και Ανθρωπιστικών Σπουδών (ΔΟΝΑ – Επιχειρηματικότητα). (teiste, 2018)

III. ΤΕΙ Αθήνας, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (Αθήνα), Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο του τμήματος, το τμήμα τουριστικών επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Αθήνας προήλθε από το αντίστοιχο τμήμα Στελεχών Τουριστικών Επιχειρήσεων που λειτουργούσε επί Κ.Α.Τ.Ε. και Κ.Α.Τ.Ε.Ε. Το 1983 μετονομάστηκε σε Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων μετά την ισχύ του Ν. 1404/83. Έκτοτε αναμόρφωσε αρκετές φορές το εκπαιδευτικό του πρόγραμμα και αύξησε τον αριθμό των εκπαιδευτικών εξαμήνων σε οκτώ. (teiath, 2018)

Με το Σχέδιο "Αθηνά" έγινε συγχώνευση τμημάτων στη σχολή διοίκησης και οικονομίας και σήμερα το τμήμα έχει την εξής μορφή:

Διοίκησης Επιχειρήσεων με τρεις κατευθύνσεις:

(teiath, 2018)

Αντικείμενο και Αποστολή του Τμήματος

Το περιεχόμενο σπουδών του Τομέα Τουριστικών Επιχειρήσεων καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο των οικονομικών και κοινωνικών με ειδίκευση στη Διοίκηση (Management)

όλων των κλάδων τουριστικών επιχειρήσεων και των τουριστικών υπηρεσιών ιδιωτικών και δημοσίων φορέων. (teiaht, 2018)

Τα μαθήματα που περιέχονται στο πρόγραμμα σπουδών του τμήματος, έχουν μία από τις παρακάτω μορφές.

- Ø Θεωρητικά Μαθήματα,
- Ø Εργαστηριακά Μαθήματα,
- Ø Μικτά Μαθήματα. (teiath, 2018)

Η αποστολή του Τομέα

Σύμφωνα με τον ιστότοπο του τμήματος, ο Τομέας των Τουριστικών Επιχειρήσεων έχει ως αποστολή να προάγει τη μετάδοση των τεχνολογικών και επιστημονικών γνώσεων μέσω της θεωρητικής και εργαστηριακής διδασκαλίας καθώς και την ανάπτυξη αυτών των γνώσεων μέσω της εφαρμοσμένης έρευνας, ώστε να παρέχει στις σπουδάστριες και στους σπουδαστές του τα απαραίτητα εφόδια για την επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία τους. (teiath, 2018)

Για την επίτευξη της αποστολής του, ο Τομέας επιδιώκει:

- Την εφαρμογή νέων εκπαιδευτικών και τεχνολογικών μεθόδων διδασκαλίας, ώστε να καθίσταται ανταγωνιστικό και να καθιστά ανταγωνιστικούς τους αποφοίτους του στο εθνικό και διεθνές περιβάλλον.
- Την επικοινωνία του τομέα με το οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον του και ιδιαίτερα με τις μονάδες και φορείς του τουριστικού κλάδου.
- Τη συνεργασία με άλλα εκπαιδευτικά τμήματα του εσωτερικού και εξωτερικού για την ανταλλαγή σπουδαστών και τη δημιουργία μεταπτυχιακών σπουδών.
- Τη διαρκή αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών, ώστε να επιτυγχάνεται η επαγγελματική προσαρμοστικότητα των αποφοίτων στις σύγχρονες επιχειρησιακές και κλαδικές ανάγκες των τουριστικών μονάδων και φορέων.
- Την ταχεία προσαρμογή του στις μεταβαλλόμενες συνθήκες ώστε να ανταποκρίνεται στους εκπαιδευτικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς σκοπούς του. (teiath, 2018)

IV. ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (Γρεβενά), Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο του τμήματος, το παράρτημα Γρεβενών του Δυτικής Μακεδονίας ιδρύθηκε το 2003 με την λειτουργία του τμήματος Εφαρμογών Πληροφορικής στην Διοίκηση και στην Οικονομία.

Το 2009 λειτούργησαν και τα δύο νέα τμήματα του:

- Ø Επιχειρησιακή Πληροφορική και
- Ø Διοίκηση Συστημάτων Εφοδιασμού. (teiwmm, 2018)

Παρούσα Κατάσταση

Από το ακαδημαϊκό έτος (2013-2014) λειτουργεί ένα τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων με δύο εισαγωγικές κατευθύνσεις:

- Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων & Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και
- Διοίκηση Επιχειρήσεων (με δύο κατευθύνσεις από το 5ο εξάμηνο):
  - Ø Διοίκηση Πληροφοριακών Συστημάτων και
  - Ø Διοίκηση Επιχειρήσεων. (teiw, 2018)

Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων & Επιχειρήσεων Φιλοξενίας

Σύμφωνα με τον ιστότοπο του τμήματος, το τμήμα αυτό είναι νέο στο ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας και για πρώτη φορά λειτούργησε στα Γρεβενά από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014. Το πρόγραμμα σπουδών σχεδιάστηκε με βάση τα καλύτερα προγράμματα σπουδών της Ελλάδος και του Εξωτερικού. Βασικός στόχος του τμήματος είναι η δημιουργία στελεχών που θα συμβάλλουν στην αναδιάρθρωση του τουριστικού κλάδου. (teiw, 2018)

Τα μαθήματα έχουν τέσσερις βασικούς άξονες:

- Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων,
- Πληροφορική,
- Επισιτιστικά τμήματα,
- Ειδικές μορφές τουρισμού. (teiw, 2018)

Όπως αναφέρεται στον χαιρετισμό του Προέδρου, αποστολή του Τμήματος είναι:

- Ø Να παρέχει στους φοιτητές άρτια ακαδημαϊκή εκπαίδευση, γνώσεις και δεξιότητες απαραίτητες για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία.
- Ø Να διαμορφώσει ένα ακαδημαϊκό περιβάλλον που θα ενισχύσει την τάση για έρευνα και παραγωγή νέας γνώσης.
- Ø Να εμψυχήσει στους φοιτητές του πανανθρώπινα ιδανικά και αξίες και να ενδυναμώσει πνευματικά και πολιτισμικά τους φοιτητές του.
- Ø Να ενισχύσει την τοπική και εθνική οικονομία με συνεργασίες και προσφορά υπηρεσιών και εκπαίδευσης. (teiw, 2018)

V. ΤΕΙ Ηπείρου, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (Ηγουμενίτσα), Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο του ΤΕΙ, η σχολή Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Ηπείρου ιδρύθηκε το ακαδημαϊκό έτος 1998-1999, και αποτελούνταν αρχικά από τα Τμήματα:

- Τηλεπληροφορικής και Διοίκησης στην Άρτα,
- Λογιστικής στην Πρέβεζα και
- Τουριστικών Επιχειρήσεων στην Ηγουμενίτσα. (teiep, 2018)

Μετά την εφαρμογή του σχεδίου «ΑΘΗΝΑ», το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων με έδρα την πόλη της Ηγουμενίτσας, έχει την παρακάτω δομή:

Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων, με έδρα την Ηγουμενίτσα και εισαγωγικές κατευθύνσεις με χωριστό αριθμό εισακτέων για την εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση:

- Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και
- Διοίκηση Επιχειρήσεων, η οποία έχει κατευθύνσεις προχωρημένου εξαμήνου:
  - Ø Διοίκηση Επιχειρήσεων και
  - Ø Εφαρμοσμένες Ξένες Γλώσσες στη Διοίκηση και την Οικονομία. (teier, 2018)

Η κατεύθυνση Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας είναι εισαγωγική.

Σύμφωνα με το εγκεκριμένο από το ΤΕΙ Ηπείρου πρόγραμμα σπουδών, για τη λήψη πτυχίου σε κάθε κατεύθυνση απαιτείται η παρακολούθηση 40 συνολικά μαθημάτων, συμπεριλαμβανομένης της πτυχιακής εργασίας. Από το Ε' ως και το Ζ' εξάμηνο, ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα να επιλέξει 4 μαθήματα επιλογής υποχρεωτικά, από τα 8 συνολικά που προσφέρονται. (teier, 2018)

VI. ΤΕΙ Θεσσαλίας, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (Λάρισα), Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο του τμήματος, το νέο τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων προέκυψε, μετά την εφαρμογή του σχεδίου Αθηνά στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, από τη συγχώνευση των τμημάτων Διοίκησης Επιχειρήσεων, Διοίκησης και Διαχείρισης Έργων και Τουριστικών Επιχειρήσεων. (teilar, 2018)

Αποτελείται από δύο βασικές κατευθύνσεις που επιλέγουν οι φοιτητές με την ένταξή τους στο Τμήμα:

- Ø Διοίκησης Επιχειρήσεων και
- Ø Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας.

Σε προχωρημένο εξάμηνο οι φοιτητές που έχουν ενταχθεί στην πρώτη κατεύθυνση μπορούν να επιλέξουν μεταξύ τριών κατευθύνσεων:

- Ø Διοίκησης Επιχειρήσεων,
- Ø Διοίκησης και Διαχείρισης Έργων και
- Ø Μάρκετινγκ. (teilar, 2018)

Αποστολή

Σύμφωνα με τον ιστότοπο του, σκοπός του τμήματος είναι να προσφέρει στους φοιτητές του θεωρητική και εφαρμοσμένη επιστημονική γνώση σε θέματα:

- Διοίκησης Επιχειρήσεων,
- Τουριστικών Επιχειρήσεων,
- Διοίκησης και Διαχείρισης Έργων και
- Μάρκετινγκ.

Στόχος είναι η όσο το δυνατόν καλύτερη προετοιμασία των φοιτητών για τη στελέχωση των δημόσιων και ιδιωτικών οργανώσεων.

Το τμήμα έχει ως αποστολή του, την ανάπτυξη ικανών στελεχών για την επάνδρωση των επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται στο Ελληνικό και Ευρωπαϊκό σύστημα. (teilar, 2018)

Το περιεχόμενο σπουδών της κατεύθυνσης Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας αναφέρεται:

- Ø Στη λειτουργία της διοίκησης των τουριστικών μονάδων,
- Ø Στη διοίκηση των τουριστικών υπηρεσιών,
- Ø Στη στελέχωση φορέων που σχετίζονται με τον τουριστικό σχεδιασμό.

Τέλος, το περιεχόμενο σπουδών της κατεύθυνσης αναφέρεται στην εφαρμογή των εξειδικευμένων επιστημονικών κλάδων του τουρισμού. (teilar, 2018)

VII. ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (Θεσσαλονίκη), Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο του τμήματος, η κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας είναι το μοναδικό ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Βόρεια Ελλάδα που περιέχει εκπαίδευση στον ευαίσθητο τομέα του τουρισμού. (teithe, 2018)

Το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος

Το περιεχόμενο σπουδών της κατεύθυνσης Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο των οικονομικών, κοινωνικών και φυσικών επιστημών με εξειδίκευση:

- Ø Στη διοίκηση όλων των λειτουργικών και παραγωγικών τομέων των τουριστικών επιχειρήσεων,
- Ø Στις λειτουργίες διοίκησης των τουριστικών τομέων ή υπηρεσιών, των ιδιωτικών και δημοσίων φορέων και οργανισμών του κλάδου,
- Ø Στη διοίκηση των τουριστικών τομέων ή υπηρεσιών των ιδιωτικών και δημοσίων επιχειρήσεων που πέρα των άλλων κλάδων, δραστηριοποιούνται και στον τουρισμό (π.χ. αεροπορικές εταιρείες, ναυτιλιακές, σιδηροδρομικές, συνεδριακά κέντρα, εταιρείες τροφοδοσίας και εκδηλώσεων),
- Ø Στη στελέχωση ιδιωτικών και δημοσίων φορέων που σχετίζονται με τον τουριστικό σχεδιασμό και την ανάπτυξη, καθώς και εταιρείες συμβούλων. (teithe, 2018)

Η αποστολή του Τμήματος

Σύμφωνα με τον ιστότοπο του τμήματος, η κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας έχει ως αποστολή να προάγει τη μετάδοση των τεχνολογικών και επιστημονικών γνώσεων μέσω της θεωρητικής και εργαστηριακής διδασκαλίας καθώς και την ανάπτυξη αυτών των γνώσεων μέσω της εφαρμοσμένης έρευνας,

ώστε να παρέχει στους φοιτητές και τις φοιτήτριές του, τα απαραίτητα εφόδια για την επιστημονική και επαγγελματική του σταδιοδρομία. (teithe, 2018)

Για την επίτευξη της αποστολής του το τμήμα επιδιώκει:

- Την εφαρμογή νέων τεχνολογικών και εκπαιδευτικών μεθόδων διδασκαλίας, ώστε να καθίσταται ανταγωνιστικό και να καθιστά ανταγωνιστικούς τους απόφοιτους του στο εθνικό και διεθνές περιβάλλον,
- Την επικοινωνία του τμήματος με το οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον του και ιδιαίτερα με τις μονάδες και φορείς του τουριστικού κλάδου,
- Τη συνεργασία με τα άλλα εκπαιδευτικά τμήματα του εσωτερικού και εξωτερικού για την ανταλλαγή φοιτητών και τη δημιουργία μεταπτυχιακών σπουδών και τη σύμπραξη για ερευνητικούς σκοπούς,
- Τη διαρκή αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών, ώστε να επιτυγχάνεται η επαγγελματική προσαρμοστικότητα των αποφοίτων στις σύγχρονες επιχειρησιακές και κλαδικές ανάγκες των τουριστικών μονάδων και φορέων,
- Την ταχεία προσαρμογή του στις μεταβαλλόμενες συνθήκες ώστε να ανταποκρίνεται στους εκπαιδευτικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς σκοπούς του. (teithe, 2018)

Πτυχιούχοι του Τμήματος

Με την ολοκλήρωση των σπουδών τους οι πτυχιούχοι αποκτούν τις απαραίτητες επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις καθώς και ικανότητες και δεξιότητες, ώστε να δραστηριοποιούνται επαγγελματικά σε όλους τους τομείς του γνωστικού αντικείμενου του τμήματος, είτε ως διοικητικά στελέχη ιδιωτικών και δημοσίων επιχειρήσεων, είτε ως αυτοαπασχολούμενοι. (teithe, 2018)

Δομή των σπουδών

Στον ιστότοπο του τμήματος αναφέρεται ότι, οι σπουδές στην κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας διαρκούν οκτώ εξάμηνα.

Κατά τη διάρκεια των επτά πρώτων εξαμήνων οι σπουδές περιλαμβάνουν θεωρητική διδασκαλία, ασκήσεις πράξης, εργαστηριακές ασκήσεις, σεμινάρια και επισκέψεις σε τουριστικές επιχειρήσεις. Το όγδοο εξάμηνο περιλαμβάνει την πρακτική άσκηση των φοιτητών/τριών στο επάγγελμα και την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας. (teithe, 2018)

Στα γνωστικά αντικείμενα της κατεύθυνσης περιλαμβάνονται:

- Μαθήματα γενικής υποδομής από τις οικονομικές, κοινωνικές και φυσικές επιστήμες,
- Μαθήματα ειδικής υποδομής που παρέχουν βασικές γνώσεις σχετικές με το αντικείμενο του τουρισμού και των τουριστικών επιχειρήσεων,
- Μαθήματα ειδικότητας που προσφέρουν τις απαραίτητες γνώσεις για την πρακτική αξιοποίηση των δεδομένων της διοικητικής επιστήμης στις τουριστικές επιχειρήσεις,
- Μαθήματα επιλογής γενικής και κυρίως, ειδικής, τα οποία είναι απαραίτητα για τη διοίκηση και το μάρκετινγκ των τουριστικών επιχειρήσεων και οργανισμών, όσο και την ανάπτυξη του τουριστικού κλάδου. (teithe, 2018)

**VIII. ΤΕΙ Ιονίων Νήσων, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (Λευκάδα),
Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και
Επιχειρήσεων Φιλοξενίας**

Όπως αναφέρεται στον χαιρετισμό του προέδρου, το τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων της σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Ιονίων Νήσων με έδρα τη Λευκάδα, άρχισε να λειτουργεί σε προπτυχιακό επίπεδο το ακαδημαϊκό έτος 2013-14, όπου και δημιουργήθηκε από τη συγχώνευση των Τμημάτων:

- Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και την Οικονομία (ΕΠΔΟ) του Παραρτήματος Λευκάδας του Τ.Ε.Ι. Ιονίων Νήσων, και
- Διοίκησης Επιχειρήσεων του Παραρτήματος Ληξουρίου του Τ.Ε.Ι. Ιονίων Νήσων. (teiiion, 2018)

Το νέο τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων της σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Ιονίων Νήσων με έδρα τη Λευκάδα έχει εισαγωγικές κατευθύνσεις με χωριστό αριθμό εισακτέων για την εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση:

- Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και
- Διοίκηση Επιχειρήσεων, η οποία έχει και κατευθύνσεις προχωρημένου εξαμήνου:
  - Ø Διοίκησης Επιχειρήσεων και
  - Ø Διοίκησης Πληροφοριακών Συστημάτων. (teiiion, 2018)

Κεντρικός στόχος στην επιλογή της φυσιογνωμίας του τμήματος είναι, να προσφέρει την απαιτούμενη εξειδίκευση και παράλληλα, τη δυνατότητα προσαρμογής των αποφοίτων σε ένα ευρύ φάσμα εργασιών, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες της κοινωνίας και τις απαιτήσεις της αγοράς κάτω από ανταγωνιστικές συνθήκες. (teiiion, 2018)

**IX. ΤΕΙ Κρήτης, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (Ηράκλειο),
Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και
Επιχειρήσεων Φιλοξενίας**

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο της σχολής, τα τμήματα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουριστικών Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του ΤΕΙ Κρήτης με έδρα το Ηράκλειο, συγχωνευτήκαν σε τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων με δυο εισαγωγικές κατευθύνσεις:

- Ø Διοίκησης Επιχειρήσεων και
- Ø Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας. (teicrete, 2018)

Αποστολή του τμήματος είναι η παροχή υψηλής ποιότητας εκπαίδευσης των μελλοντικών στελεχών διοίκησης, που τα καθιστά ικανά να ανταπεξέλθουν με επιτυχία στις σύγχρονες απαιτήσεις των επιχειρήσεων, τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα. (teicrete, 2018)

Το γνωστικό αντικείμενο του προγράμματος συνάδει με τα διακριτά αντικείμενα των εισαγωγικών κατευθύνσεων, προσδίδοντας συγκριτικό πλεονέκτημα σε όσους φοιτούν, καθώς διαθέτει πλέον δυο προγράμματα σπουδών που οδηγούν στην απόκτηση διαφορετικών τίτλων σπουδών. (teicrete, 2018)

Το πρόγραμμα σπουδών στηρίζεται σε ένα σύστημα γνώσεων και μεθόδων, που προάγει επιστημονικά τους φοιτητές, τους εξοικειώνει με τη ζωή και τη δράση των επιχειρήσεων και διευρύνει τους επαγγελματικούς τους προσανατολισμούς. (teicrete, 2018)

Σύμφωνα με το νέο πρόγραμμα σπουδών, όλα τα μαθήματα είναι τετράωρα και για κάθε μάθημα υπολογίζονται πέντε διδακτικές μονάδες. Σε κάθε εξάμηνο ο φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί σε έξι μαθήματα, συγκεντρώνοντας συνολικά 30 διδακτικές μονάδες. Μαθήματα επιλογής προσφέρονται από το πέμπτο εξάμηνο και μετά. Στο πρόγραμμα περιλαμβάνονται τέσσερα μαθήματα με θεωρία και εργαστήρια (στα οποία η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική). (teicrete, 2018)

X. ΤΕΙ Πειραιά, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (Πειραιάς), Κατεύθυνση Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο του τμήματος, το τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων έχει εισαγωγικές κατευθύνσεις με χωριστό αριθμό εισακτέων για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση:

- Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας,
- Διοίκηση Επιχειρήσεων, με κατευθύνσεις προχωρημένου εξαμήνου:
  - Ø Διοίκηση Επιχειρήσεων,
  - Ø Μάρκετινγκ. (teipir, 2018)

Σκοπός του Προγράμματος είναι:

- Η Παροχή θεωρητικής γνώσης και πρακτικής εξάσκησης των φοιτητών στη Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας ώστε να μπορούν να καταλάβουν διοικητικές θέσεις και θέσεις ευθύνης.
- Η Προετοιμασία και επικέντρωση στις επαγγελματικές δεξιότητες και γνώσεις που απαιτεί ο κλάδος των Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας
- Η Ανάπτυξη των ηγετικών ικανοτήτων για τη λήψη ορθολογικών αποφάσεων. (teipir, 2018)

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

- Να εργάζονται παραγωγικά και αποτελεσματικά σε ομάδες, σε τουριστικές επιχειρήσεις και σε επιχειρήσεις φιλοξενίας.
- Να αποκτήσουν την ικανότητα να επικοινωνούν και να εργάζονται σε διεθνές επιχειρηματικό περιβάλλον με χρήση όλων των μέσων επικοινωνίας.
- Να αναγνωρίζουν, κατανοούν και αναλύουν τις έννοιες και τα θεωρητικά πλαίσια που σχετίζονται με τη διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας
- Να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά την τεχνολογία Πληροφορίας και Επικοινωνίας για τη διαχείριση και επεξεργασία των πληροφοριών για τη υποστήριξη της διαχείρισης και διοίκησης των τουριστικών επιχειρήσεων και τη λήψη αποφάσεων.
- Να σχεδιάζουν και να περιγράφουν τις λειτουργίες των τουριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων φιλοξενίας και να προτείνουν δράσεις αναβάθμισής τους.

- Να αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των αποφάσεων και δράσεων που υλοποιούν και να προτείνουν στρατηγικές για την μελλοντική ανάπτυξης στο διεθνές ανταγωνιστικό περιβάλλον του τουριστικού κλάδου.
- Να αναγνωρίζουν και αναλύουν την οργανωσιακή συμπεριφορά των συστημάτων λαμβάνοντας υπόψη το εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον και να εφαρμόζουν συστημικές προσεγγίσεις για την αποτίμηση και εφαρμογή ολιστικών δράσεων. (teipir, 2018)

XI. ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων (Πάτρα)

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο του τμήματος, το τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, ιδρύθηκε τον Φεβρουάριο του 1974 σαν τμήμα της Ανωτέρας Σχολής Στελεχών Επιχειρήσεων (ΑΣΕΕ) του ΚΑΤΕ Πατρών. (teiwest, 2018)

Το 2013 με την εφαρμογή του σχεδίου Αθηνά το τμήμα διαγράφεται από το μηχανογραφικό δελτίο και μπαίνει σε καθεστώς μεταβατικότητας, συνεχίζοντας να λειτουργεί μέχρι τον Οκτώβριο του 2018, αλλά χωρίς να δέχεται πλέον εισακτέους.

Τέλος, το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018, το τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας επανέρχεται ξανά στο μηχανογραφικό δελτίο μετά από 5 χρόνια.

(Περισσότερες πληροφορίες για το τμήμα βλέπουμε στο Κεφάλαιο 4).

3.6.3 Πανεπιστήμια

Από το σπουδαστικό έτος 2017-2018 στην τριτοβάθμια τουριστική εκπαίδευση προστέθηκαν και 2 νέα πανεπιστημιακά τμήματα.

I. Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Οικονομικής και Διοίκησης Τουρισμού (Χίος)

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο του τμήματος, το νεοσύστατο τμήμα Οικονομικής και Διοίκησης Τουρισμού (Τ.Ο.ΔΙ.Τ.) της Σχολής Επιστημών της Διοίκησης με έδρα τη Χίο, ξεκίνησε τη δράση του, το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 και έχει ως αποστολή, αφενός να συνθέτει, να εξελίσσει και να ολοκληρώνει όλους τους επιστημονικούς κλάδους οι οποίοι εξετάζουν την τουριστική ανάπτυξη και τη διοίκηση των τουριστικών επιχειρήσεων και, αφετέρου να παρέχει στους/ις φοιτητές/τριες ποιοτική και σύγχρονη εκπαίδευση που θα τους εξασφαλίζει επαγγελματική αποκατάσταση και σταδιοδρομία στους διαφορετικούς κλάδους του τουριστικού τομέα. (aegean, 2018)

Στο πλαίσιο της αποστολής του, το Τμήμα Οικονομικής και Διοίκησης Τουρισμού:

- Παρέχει ποιοτική εκπαίδευση σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές στις επιστήμες που μελετούν την ανάπτυξη του τουρισμού σε τουριστικούς προορισμούς και τη διοίκηση των τουριστικών επιχειρήσεων, δημιουργώντας ένα μελλοντικό σώμα επιστημόνων με ευρεία επιστημονική γνώση και αναπτυγμένες δεξιότητες εφαρμογής της σε πρακτικά ζητήματα.
- Παράγει νέα γνώση στις επιστήμες που εξετάζουν το τουριστικό φαινόμενο και τη διοίκηση τουριστικών επιχειρήσεων, μέσω της έρευνας και της εμπειρικής εφαρμογής

- Ενισχύει και υποστηρίζει το επιστημονικό και επαγγελματικό δυναμικό σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, στις επιστήμες που εξετάζουν το τουριστικό φαινόμενο και τη διοίκηση τουριστικών επιχειρήσεων. (aegean, 2018)

Οι απόφοιτοι του τμήματος Οικονομικής και Διοίκησης Τουρισμού πρόκειται να είναι επιστήμονες ικανοί/ές να ανταπεξέρχονται στις ανάγκες της διεθνούς αγοράς σε θέματα οικονομίας και διοίκησης τουρισμού καθώς και σε ζητήματα που αφορούν στις ανάγκες των τουριστικών επιχειρήσεων. (aegean, 2018)

II. Πανεπιστήμιο Πειραιά, Τμήμα Τουριστικών Σπουδών (Πειραιάς)

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο του τμήματος, το τμήμα Τουριστικών Σπουδών έχει ως αποστολή να καλλιεργεί και να προάγει την επιστήμη με την έρευνα και την αναζήτηση, καθώς και να συμβάλει στη δημιουργία επιστημόνων υψηλού επιπέδου με ολοκληρωμένη εκπαίδευση επί θεμάτων τουρισμού γενικά και τουριστικής βιομηχανίας ειδικά. (unipi, 2018)

Στόχοι του Τμήματος είναι:

- Ø Να καλύπτει τις ανάγκες του πεδίου του τουρισμού με στελέχη ανώτατης πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, τα οποία πληρούν όλες τις προϋποθέσεις για σταδιοδρομία σε όλους τους κλάδους της τουριστικής βιομηχανίας, αλλά και σε όλους τους φορείς τουριστικών ενδιαφερόντων, που ασχολούνται με την ανάπτυξη και την πολιτική στον τουρισμό σε διεθνές, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
- Ø Να καλύπτει, ιδίως, την ανάγκη για στελέχη πανεπιστημιακού επιπέδου για τη διαμόρφωση στρατηγικών τουρισμού, καθώς και για την υλοποίηση θεμάτων διαχείρισης και πολιτικής της τουριστικής ανάπτυξης.
- Ø Να προετοιμάζει τους φοιτητές για την ανάληψη ανώτερων διευθυντικών θέσεων σε επιχειρήσεις και οργανισμούς τουρισμού. (unipi, 2018)

Το τμήμα παρέχει εφόδια και σε αντικείμενα που ολοκληρώνουν τις γνώσεις των αποφοίτων. Έτσι, το πρόγραμμα σπουδών του:

- Δίνει έμφαση στην απόλυτη κατανόηση, εκ μέρους των φοιτητών, του πολιτικο-οικονομικού, κοινωνικού, τεχνολογικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος σε εθνικό και διεθνές επίπεδο στο οποίο δρα η τουριστική βιομηχανία.
- Διδάσκει την ουσιαστική γνώση για την παροχή των απαραίτητων επαγγελματικών εφοδίων που απαιτεί η στελέχωση ενός προγράμματος τουριστικού τομέα. (unipi, 2018)

Το πρόγραμμα σπουδών εστιάζει σε γνώσεις, πέραν των εξειδικευμένων, που πρέπει να αποκτήσει ο απόφοιτος του τμήματος προκειμένου να καλύπτονται οι απαιτήσεις, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εξέλιξή του στις επιχειρήσεις και στους οργανισμούς. Τα μαθήματα που διδάσκονται στο τμήμα τουριστικών σπουδών θα έχουν ως αποτέλεσμα:

- Την ανάπτυξη και συνέχιση της ανάπτυξης των δεξιοτήτων στην επικοινωνία, την πληροφορική και την κατανόηση βασικών επιστημονικών εννοιών.
- Την ανάπτυξη των διαπροσωπικών δεξιοτήτων και της ικανότητας για ομαδική εργασία.
- Την ανάπτυξη διανοητικών δεξιοτήτων για επίλυση προβλημάτων, ανάλυση, αξιολόγηση, κριτική, ικανότητα κατανόησης και εφαρμογή εννοιών παραγόμενων από το ευρύ φάσμα των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

- Την ανάπτυξη της γνώσεως των επιχειρηματικών διεργασιών και του επιχειρηματικού πλαισίου και συγκεκριμένα στη λήψη αποφάσεων, διαπραγματεύσεις, επιχειρηματικότητα, ερευνητικές μεθόδους, επιχειρηματική ηθική.
- Την ενθάρρυνση για περισσότερη μάθηση και προσωπική ανέλιξη.
- Την ενθάρρυνση των φοιτητών να εφαρμόζουν έννοιες από τις βασικές γνώσεις που θα αποκτήσουν στο ευρύτερο επιχειρησιακό πλαίσιο.
- Την ενίσχυση της δυνατότητας των φοιτητών να βρίσκουν εύκολα θέσεις απασχόλησης. (unipi, 2018)

Οι σπουδές με το συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών στο τμήμα τουριστικών σπουδών δίνουν τη δυνατότητα στους φοιτητές και στη συνέχεια στους αποφοίτους:

- Να γνωρίζουν τη θεωρία που θα τους βοηθήσει να αντιμετωπίζουν και να επιλύουν προβλήματα που δημιουργούνται κατά την επαγγελματική τους δράση σε διευθυντικές θέσεις στην τουριστική βιομηχανία ή και σε σχετικούς με τον τουρισμό, οργανισμούς.
- Να αντιλαμβάνονται σαφώς το τουριστικό φαινόμενο όταν το διερευνούν από την άποψη της προσφοράς και της ζήτησης των προϊόντων του, και να κατανοούν το πλαίσιο εντός του οποίου γίνεται η παροχή και η κατανάλωση τουριστικών υπηρεσιών.
- Να εφαρμόζουν κατάλληλες στρατηγικές ανάπτυξης τουριστικών προορισμών ή τουριστικών μονάδων,
- Να αντιλαμβάνονται τις παρουσιαζόμενες ευκαιρίες, δυνατότητες, αδυναμίες και απειλές, που παρουσιάζονται στην τουριστική βιομηχανία εξαιτίας των ταχύτατων αλλαγών στο τεχνολογικό, κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον. (unipi, 2018)

Οι απόφοιτοι του τμήματος μπορεί να ασχολούνται ως στελέχη όλων των λειτουργιών των επιχειρήσεων της τουριστικής βιομηχανίας, ως ερευνητές και αναλυτές σε υπηρεσίες τουρισμού διεθνούς, εθνικής ή τοπικής εμβέλειας με εξειδίκευση σε θέματα τουριστικής ανάπτυξης, διοίκησης και πολιτικής, ως σύμβουλοι σε υπηρεσίες των Ηνωμένων Εθνών, της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ελλάδος, ως επιστήμονες και ειδικοί σύμβουλοι σε θέματα τουριστικής πολιτικής και ανάπτυξης στον ευρύτερο και στενό δημόσιο τομέα, ως καθηγητές σε σχολές τουρισμού, ως υπεύθυνοι κέντρων τουριστικής πληροφόρησης, ως εμπειρογνώμονες σε επενδυτικές εταιρείες και εταιρείες συμβούλων με εξειδίκευση στην τουριστική βιομηχανία και άλλα. (unipi, 2018)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

4.1 Εισαγωγή

Το τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, υπάγεται στη σχολή Διοίκησης και Οικονομίας και άνηκε αρχικά στο ΑΤΕΙ Πάτρας το οποίο με το σχέδιο Αθηνά ενώθηκε με τα ΤΕΙ Μεσολογγίου και Πύργου και μετονομάστηκε σε ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας.

Όπως αναφέρεται σε κείμενο που έγραψαν οι εκπαιδευτικοί και το Ειδικό Τεχνικό Προσωπικό του τμήματος, με τίτλο «Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ Πάτρας: Χάνεται η ταυτότητα του τμήματος στον Γ'βάθμιο εκπαιδευτικό χάρτη», το τμήμα βρίσκεται στην πόλη της Πάτρας, με ισχυρή παρουσία τουριστικών γραφείων, και λόγω και του λιμανιού, αποτελεί κομβικό σημείο εισόδου και εξόδου ταξιδιωτών προς και από την χώρα. Το τμήμα αποτελεί βασικό φορέα τουριστικής εκπαίδευσης για την περιοχή. (traveldailynews, 2018)

Το τμήμα, πέρα από την επιδίωξη των ακαδημαϊκών του στόχων, αποσκοπεί στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της τουριστικής οικονομίας των Περιφερειών Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου και Ιονίων Νήσων. Προς αυτήν την κατεύθυνση, ακολουθώντας την εξέλιξη διαμορφώνει αξιόλογα εκπαιδευμένα στελέχη τουρισμού και τουριστικών επιχειρήσεων. (traveldailynews, 2018)

Όπως αναφέρεται στον οδηγό σπουδών του τμήματος, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, οι σπουδαστές εγγράφονται στο τμήμα με:

Με εισαγωγικές εξετάσεις, μεταξύ των οποίων οι υποψήφιοι σπουδαστές εξετάζονται και σε μια ξένη γλώσσα

Μέσω μετεγγραφής και

Με κατάταξη.

(teiwest, 2018)

4.2 Ιστορική Αναδρομή

Το τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, έχει ιστορία 44 χρόνων. Σύμφωνα με τον ιστότοπο του τμήματος:

- Ιδρύθηκε τον Φεβρουάριο του 1974 σαν τμήμα της Ανωτέρας Σχολής Στελεχών Επιχειρήσεων (ΑΣΣΕΕ) του ΚΑΤΕ Πατρών. Είχε διετή φοίτηση και επιπλέον τέσσερις μήνες πρακτική άσκηση.
- Το 1983, με το νόμο Ν.1404/83 για τα ΤΕΙ, το τμήμα έγινε τριετούς φοίτησης και είχε επιπλέον έξι μήνες πρακτικής άσκησης. Επίσης πραγματοποιήθηκε αλλαγή του προγράμματος σπουδών με σκοπό να προετοιμαστούν οι σπουδαστές, ώστε να μπορούν να εργαστούν σε οποιοδήποτε τουριστικό τομέα της χώρας. Παράλληλα άνοιξε ο δρόμος

για μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό, καθώς πλέον το πτυχίο αναγνωρίστηκε ως ισότιμο, με αυτά των αντίστοιχων βασικών σπουδών της Ευρώπης.

- Το 1994 με το Προεδρικό διάταγμα 212/94 τα τμήματα Τουριστικών Επιχειρήσεων αποκτούν πρόγραμμα σπουδών τετραετούς φοίτησης. Αυτό περιλαμβάνει επτά εξάμηνα φοίτησης και ένα εξάμηνο πρακτικής άσκησης και εκπόνησης πτυχιακής εργασίας.
- Το 2001, το τμήμα ενσωματώθηκε και στην Ανώτατη Εκπαίδευση.
- Τον Σεπτέμβριο του 2002 το τμήμα απέκτησε νέο πρόγραμμα σπουδών, το οποίο μορφοποιήθηκε στα πλαίσια της Ανωτατοποίησης του ιδρύματος σε ΑΤΕΙ Πάτρας.
- Το Μάρτιο του 2003 εγκρίθηκε πρόταση του τμήματός, με θέμα «Αναμόρφωση προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών», με σκοπό την εφαρμογή νέων μεθόδων εκπαίδευσης με την χρήση ηλεκτρονικών μέσων.
- Τον Μάιο του 2010 το πρόγραμμα σπουδών του τμήματος διαμορφώθηκε λόγω της ζωτικής σημασίας του τουρισμού στην οικονομία και την κοινωνία. Το νέο πρόγραμμα σπουδών, είναι δομημένο σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, και προσφέρει οργανωμένες προπτυχιακές σπουδές στη Διοίκηση του Τουρισμού και των Τουριστικών Επιχειρήσεων.
- Το 2013 με την εφαρμογή του σχεδίου Αθηνά το τμήμα διαγράφεται από το μηχανογραφικό δελτίο και μπαίνει σε καθεστώς μεταβατικότητας, συνεχίζοντας να λειτουργεί μέχρι τον Οκτώβριο του 2018, αλλά χωρίς να δέχεται πλέον εισακτέους. Επίσης η ονομασία του ιδρύματος αλλάζει σε ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας.
- Τέλος, το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018, το τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας επανέρχεται ξανά στο μηχανογραφικό δελτίο μετά από 5 χρόνια.

4.3 Στόχοι Του Τμήματος

Σύμφωνα με τον ιστότοπο του τμήματος, «Το περιεχόμενο σπουδών του τμήματος (ΦΕΚ Β/1457/3-10-2006) καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της εφαρμογής της Τουριστικής Επιστήμης και της Επιστήμης της Διοίκησης (Management) στην διοίκηση και λειτουργία Τουριστικών Επιχειρήσεων και Οργανισμών (Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα). Το τμήμα έχει ως αποστολή να προάγει την μετάδοση των επιστημονικών και τεχνολογικών γνώσεων μέσω της θεωρητικής και εργαστηριακής διδασκαλίας καθώς και την ανάπτυξη αυτών των γνώσεων μέσω της εφαρμοσμένης έρευνας, ώστε να παρέχει στους σπουδαστές του τα απαραίτητα εφόδια για την επιστημονική και την επαγγελματική τους σταδιοδρομία.» (teiwest, 2018)

Όπως αναφέρεται στον οδηγό σπουδών του 2015-2016, «Ο σκοπός του προγράμματος σπουδών συνίσταται στο να παρέχει οργανωμένες προπτυχιακές σπουδές στη διοίκηση του τουρισμού και των τουριστικών επιχειρήσεων σε μικρο και μακρο ανάλυση, μέσα από μια διεπιστημονική εκπαίδευση συνδυάζοντας την θεωρία με την πρακτική/ τεχνολογία και τη διδασκαλία με την έρευνα. (teiwest, 2018)

Συγκεκριμένα, οι δυο βασικοί στόχοι του Προγράμματος Σπουδών είναι:

- Ø Η εκπαίδευση και ανάπτυξη στελεχών τουριστικής βιομηχανίας με εξειδικευμένο προφίλ επιστημονικών γνώσεων και τεχνολογικών δεξιοτήτων στην διοίκηση τουριστικών επιχειρήσεων και
- Ø Η εκπαίδευση στελεχών του ευρύτερου δημόσιου τομέα (π.χ. υπουργεία, ΝΠΔΔ), της τοπικής αυτοδιοίκησης (γραφεία περιφερειών, νομαρχιών, δήμων και κοινοτήτων) καθώς επίσης συμβούλων αναπτυξιακών εταιρειών και μελετητικών γραφείων σε θέματα σχεδιασμού, τουριστικής πολιτικής και ανάπτυξης». (teiwest, 2018)

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο του τμήματος, «Το αναθεωρημένο πρόγραμμα σπουδών αποτελείται από ένα σύνολο θεωρητικών και εργαστηριακών μαθημάτων προσφέροντας εκπαίδευση η οποία καλύπτει τις επαγγελματικές εξειδικεύσεις στον χώρο της ξενοδοχίας, της εστίασης και της πρακτόρευσης του τουρισμού, καθώς επίσης και τους υπόλοιπους κλάδους, επαγγέλματα και επιστημονικούς χώρους του τουρισμού που σκοπό έχουν να κρίνουν, να αξιολογούν, να ερευνούν και να σχεδιάζουν την ανάπτυξη και τη διοίκηση του τουρισμού σε μια χώρα-υποδοχής, ως συνολικό φαινόμενο.

Επίσης, παρέχει τα κατάλληλα εφόδια έτσι ώστε οι απόφοιτοι του τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων να προχωρούν στην παρακολούθηση μεταπτυχιακών προγραμμάτων του εσωτερικού ή του εξωτερικού». (teiwest, 2018)

4.4 Σπουδές

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο του τμήματος, το πρόγραμμα σπουδών αποτελείται από:

- Μαθήματα γενικής υποδομής,
- Μαθήματα ειδικής υποδομής,
- Μαθήματα ειδικότητας,
- Μαθήματα διοίκησης, οικονομίας, νομοθεσίας και ανθρωπιστικών σπουδών,
- Πτυχιακή/Διπλωματική Εργασία και
- Πρακτική Άσκηση. (teiwest, 2018)

Με την επανένταξη του τμήματος στο μηχανογραφικό και την είσοδο νέων φοιτητών, διαμορφώθηκε και το πρόγραμμα σπουδών. Σύμφωνα λοιπόν με τον οδηγό σπουδών του 2018-2019, τα μαθήματα που διδάσκονται στο τμήμα, είναι τα εξής: (teiwest, 2019)

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

	ΜΑΘΗΜΑ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
1	Μικροοικονομία	4 ώρες	-
2	Αρχές Τουρισμού	3 ώρες	-
3	Οικονομικά Μαθηματικά	4 ώρες	-
4	Αρχές Χρηματοοικονομικής Λογιστικής	3 ώρες	2 ώρες
5	Λειτουργίες Επισιτιστικών Επιχειρήσεων	3 ώρες	3 ώρες
6	Τουρισμός Και Κοινωνικές Επιστήμες	3 ώρες	-

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

	ΜΑΘΗΜΑ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
1	Μακροοικονομία	4 ώρες	-
2	Αρχές Μάρκετινγκ	4 ώρες	-
3	Γεωγραφία Τουριστικών Προορισμών	4 ώρες	-
4	Διοικητική Λογιστική Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων	3 ώρες	2 ώρες
5	Διοίκηση Επισιτιστικών Επιχειρήσεων Και Τροφοδοσίας	3 ώρες	3 ώρες
6	Εισαγωγή Στην Πληροφορική	2 ώρες	2 ώρες

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

	ΜΑΘΗΜΑ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
1	Οικονομική Του Τουρισμού	4 ώρες	-
2	Διοίκηση Αγροτουρισμού Και Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού	3 ώρες	-
3	Τουριστική Νομοθεσία	3 ώρες	-
4	Διοίκηση Ταξιδιωτικών Οργανισμών Και Πρακτορείων	3 ώρες	3 ώρες
5	Στατιστική Επιχειρήσεων	3 ώρες	3 ώρες
6	Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων	4 ώρες	-

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

	ΜΑΘΗΜΑ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
1	Συμπεριφορά Καταναλωτή Στον Τουρισμό	3 ώρες	-
2	Τουριστικό Μάρκετινγκ	3 ώρες	-
3	Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων Στον Τουρισμό	4 ώρες	-
4	Στρατηγικές Και Πολιτικές Τουριστικής Ανάπτυξης	4 ώρες	-
5	Βάσεις Δεδομένων	3 ώρες	3 ώρες
6	Διοίκηση Αερομεταφορών Στον Τουρισμό	3 ώρες	3 ώρες

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

	ΜΑΘΗΜΑ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
1	Χρηματοοικονομική Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων	4 ώρες	-
2	Διοίκηση Υπηρεσιών Φιλοξενίας	3 ώρες	3 ώρες
3	Ποσοτικές Μέθοδοι	3 ώρες	3 ώρες
4	Πληροφοριακά Συστήματα Στον Τουρισμό	3 ώρες	3 ώρες
-	<i>Μαθήματα Επιλογής (Ένα Από Τα Δύο)</i>		
5	Επιχειρηματικότητα Και Καινοτομία	4 ώρες	-
6	Θαλάσσιος Τουρισμός	4 ώρες	-

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

	ΜΑΘΗΜΑ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
1	Διοίκηση Ολικής Ποιότητας Υπηρεσιών Στον Τουρισμό	4 ώρες	-
2	Στρατηγική Και Ηγεσία Στον Κλάδο Της Φιλοξενίας	3 ώρες	3 ώρες
3	Ηλεκτρονικό Επιχειρείν Στην Τουριστική Βιομηχανία	3 ώρες	3 ώρες
-	<i>Μαθήματα Επιλογής (Δύο Από Τα Τέσσερα)</i>		
4	Διαχείριση Κρίσεων Στην Ξενοδοχειακή Και Τουριστική Βιομηχανία	4 ώρες	-
5	Τουρισμός Πολιτιστικής Κληρονομιάς	4 ώρες	-
6	Διοίκηση Συνεδρίων Και Εκδηλώσεων	4 ώρες	-
7	Αθλητικός Τουρισμός	4 ώρες	-

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

	ΜΑΘΗΜΑ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
1	Σχεδιασμός Και Διαχείριση Τουριστικών Προορισμών	4 ώρες	-
2	Μεθοδολογία Και Τεχνικές Έρευνας Στον Τουρισμό	3 ώρες	3 ώρες
3	Στρατηγικό Μάρκετινγκ Στην Ξενοδοχειακή Και Τουριστική βιομηχανία	4 ώρες	-
4	Αγγλική Τουριστική Ορολογία	4 ώρες	-
-	<i>Μαθήματα Επιλογής (Ένα Από Τα Δύο)</i>		
5α	Γαλλική Τουριστική Ορολογία	4 ώρες	-
5β	Γερμανική Τουριστική Ορολογία	4 ώρες	-

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

	ΜΑΘΗΜΑ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
1	Πτυχιακή Εργασία	-	-
2	Πρακτική Άσκηση	-	-

4.5. Οι Απόφοιτοι Του Τμήματος Και Η Επαγγελματική Τους

Αποκατάσταση

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο του τμήματος, «οι απόφοιτοι του Τμήματος είναι επιστήμονες του τουρισμού και έχουν όλες τις απαραίτητες επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις και δεξιότητες, που απαιτούνται προκειμένου:

- ∅ να υιοθετούν συστηματικές προσεγγίσεις, να αναλύουν προβλήματα στη λήψη των αποφάσεων και να μετατρέπουν διάφορες πληροφορίες, σε χρήσιμες κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη του τουρισμού και τη διοίκηση τουριστικών επιχειρήσεων και
- ∅ να δραστηριοποιούνται επαγγελματικά σε όλους τους τομείς του γνωστικού τους αντικειμένου, και ειδικότερα:
  - στο σχεδιασμό και τη διοίκηση ολόκληρης της τουριστικής επιχείρησης διαφόρων μεγεθών, εφαρμόζοντας επιστημονικές μεθόδους στην οργάνωση και λειτουργία της,
  - στο σχεδιασμό, τη δημόσια διοίκηση, και τη πολιτική τουρισμού σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο,
  - στη διαχείριση, εκπαίδευση και ανάπτυξη των ανθρωπίνων πόρων τουριστικών επιχειρήσεων και οργανισμών,
  - στον τομέα παραγωγής ξενοδοχειακού προϊόντος, και ιδίως τη διαχείριση, οργάνωση και λειτουργία δωματίων, ορόφων, συνεδριακών χώρων, καθώς και τμημάτων άθλησης και ψυχαγωγίας πελατών,
  - στον τομέα παραγωγής ξενοδοχειακού προϊόντος, και ιδίως τον εφοδιασμό και τη διαχείριση υλικών και ποτών των επισιτιστικών τμημάτων και μονάδων,
  - στη προώθηση και πώληση προϊόντων στους καταναλωτές, απευθείας από τους παροχείς τουριστικών υπηρεσιών και προϊόντων,
  - στην εφαρμογή επιχειρησιακών και διεθνών πληροφοριακών συστημάτων συγκέντρωσης, επεξεργασίας και προώθησης στοιχείων και πληροφοριών των τουριστικών επιχειρήσεων και οργανισμών,

- στην εφαρμογή των νέων τεχνολογιών της πληροφορικής και των επικοινωνιών και ιδιαίτερα των τεχνολογιών του διαδικτύου στους κλάδους της τουριστικής βιομηχανίας,
- στον τομέα marketing και ιδίως τη δημιουργία, τιμολόγηση, προβολή (διαφήμιση, δημόσιες σχέσεις, προώθηση) και διάθεση τουριστικών υπηρεσιών και προϊόντων,
- στην σύνταξη μελετών για την ίδρυση, την λειτουργία και τον εκσυγχρονισμό τουριστικών επιχειρήσεων και οργανισμών,
- στον συλλογικό σχεδιασμό και εφαρμογή προγραμμάτων για την ανάπτυξη διαφόρων μορφών τουρισμού, καθώς και την έρευνα και ανάπτυξη νέων τουριστικών προϊόντων σε υφιστάμενους ή νέο-αναδυόμενους τουριστικούς προορισμούς και
- στη διασφάλιση ποιότητας παροχής τουριστικών υπηρεσιών και συμμόρφωσης του τελικού τουριστικού προϊόντος με τα σχετικά πρότυπα (π.χ. HACCP, ISO).»

Επίσης οι πτυχιούχοι του τμήματος, με την απόκτηση του πτυχίου τους ασκούν το επάγγελμα, είτε ως στελέχη μονάδων, είτε ως αυτοαπασχολούμενοι.

Τέλος, μπορούν να συμμετέχουν στους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ για εκπαιδευτικούς, με την ειδικότητα πτυχιούχων λοιπών τμημάτων ΤΕΙ (ΠΕ18) και συγκεκριμένα στον κωδικό ειδικότητας ΠΕ18.02, με κωδικό πτυχίου ΠΕ18.23, όπως επίσης και σε διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ για θέσεις του δημοσίου με την ειδικότητα Τ.Ε. Διοικητικού-Λογιστικού, καθώς και να απασχοληθούν σε έρευνα θεμάτων της ειδικότητάς τους. (teiwest, 2018)

Σύμφωνα με τον οδηγό σπουδών του τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, «Τα κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων του Τμήματος (Π.Δ. 356, ΦΕΚ 160/16-6-1989, τεύχος Α') τους επιτρέπουν να απασχοληθούν στους ακόλουθους επαγγελματικούς τομείς:

1. Τροφοδοσία ξενοδοχείων και γενικότερα επισιτιστικών μονάδων.
2. Προμήθεια τροφίμων, ποτών και εξοπλισμού.
3. Προγραμματισμό επιχειρηματικής δραστηριότητας τουριστικών επιχειρήσεων.
4. Χρηματοδότηση τουριστικών επιχειρήσεων.
5. Τήρηση λογαριασμών πελατών (Main Courante).
6. Εποπτεία ορόφων.
7. Άσκηση εποπτείας και διοίκησης στο προσωπικό των τουριστικών επιχειρήσεων.
8. Έρευνα αγοράς πωλήσεων τουριστικών αγαθών και υπηρεσιών.
9. Διαχείριση επισιτιστικών επιχειρήσεων (εστιατόρια, καφετέριες, κ.λ.π.) μπαρ, κέντρων διασκέδασης και κυλικείων σε τουριστικούς χώρους που ανήκουν στην κατηγορία Πολυτελείας και Α'.
10. Κατάρτιση προϋπολογισμού εσόδων – εξόδων.
11. Οι πτυχιούχοι του τμήματος ασκούν τις πιο πάνω αναφερόμενες δραστηριότητες και όταν αυτές αφορούν σε ξενοδοχειακά επισιτιστικά, κ.λ.π. τμήματα επιβατικών πλοίων κρουαζιερόπλοιων.
12. Παροχή τουριστικών πληροφοριών.
13. Έκδοση εισιτηρίων.

14. Σχεδιασμός και σύνθεση τουριστικού πακέτου.
15. Σχεδιασμός και εκτέλεση ταξιδιού.
16. Προγραμματισμός και εκτέλεση μαζικής διακίνησης ατόμων.
17. Καθοδήγηση ταξιδιωτικών ομάδων (Tour Leaders).
18. Οι πτυχιούχοι του τμήματος ασκούν τις δραστηριότητες των παραγράφων 12, 13, 14, 15, 16 και 17 του παρόντος άρθρου και όταν αυτές αφορούν σε τουριστικά, ταξιδιωτικά κ.λ.π τμήματα αεροπορικών ναυτιλιακών, σιδηροδρομικών εταιριών τραπεζών κ.λ.π. .
19. Άσκηση επαγγέλματος υπεύθυνου διευθυντή ξενοδοχειακών γραφείων.
20. Άσκηση επαγγέλματος υπεύθυνου διευθυντή ταξιδιωτικών γραφείων.
21. Παροχή υπηρεσιών στη Διεύθυνση Επιθεώρησης του Ε.Ο.Τ. και άλλες διοικητικές και επιτελικές διευθύνσεις του.
22. Εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας για την ίδρυση-επέκταση τουριστικών επιχειρήσεων». (teiwest, 2018)

4.6 Εργαστήριο Πληροφοριακών Συστημάτων Και Προβλέψεων Στον

Τουρισμό

Σύμφωνα με τον επίσημο ιστότοπό του, «το Εργαστήριο Πληροφοριακών Συστημάτων και Προβλέψεων στον Τουρισμό ιδρύθηκε το 2016 στο τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων της σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδος (βλ. σελ. 7 του ΦΕΚ Β 2035/05.07.2016). Ο διεθνής τίτλος του εργαστηρίου, είναι: «Tourism Information Systems and Forecasting Laboratory» (Tour I S Flab). Το εργαστήριο εξυπηρετεί ανάγκες εξειδικευμένης εκπαίδευσης προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου, ανάγκες έρευνας και ανάπτυξης, καθώς και τη μεταφορά και διάσωση γνώσης και τεχνογνωσίας, στα ακόλουθα γνωστικά αντικείμενα:

- Μελέτες χρονοσειρών τουριστικών δεδομένων με σκοπό την λήψη αποφάσεων
- Στοχαστικά μοντέλα πρόβλεψης τουριστικών μεγεθών
- Υπολογιστικά μοντέλα πρόβλεψης τουριστικών μεγεθών
- Συστήματα συστάσεων τουριστικού περιεχομένου
- Συστήματα υποστήριξης λήψης αποφάσεων τουριστικού περιεχομένου
- Επεξεργασία και ανάλυση της συνολικής προσφοράς και της τουριστικής ζήτησης σε περιφερειακό επίπεδο
- Ανάπτυξη μοντέλων πρόβλεψης στοιχείων του δορυφόρου λογαριασμού τουρισμού
- Οπτικοποίηση στατιστικών τουρισμού στις διάφορες χωρικές βαθμίδες της Ελλάδας
- Μελέτες μέτρησης της φέρουσας ικανότητας τουριστικής ανάπτυξης περιοχών
- Τουριστικά πληροφοριακά συστήματα και παγκόσμιος ιστός
- Αξιολόγηση διαδικτυακών σελίδων και εφαρμογών έξυπνων συσκευών με τουριστικό περιεχόμενο
- Συστήματα διαχείρισης γνώσης τουριστικού περιεχομένου
- Κατανεμημένα συστήματα αξιοποίησης/διαχείρισης τουριστικών πληροφοριών με χρήση σύγχρονων μεθόδων επιχειρηματικής ευφυΐας και των τεχνολογιών του παγκόσμιου ιστού». (teiwest, 2018)

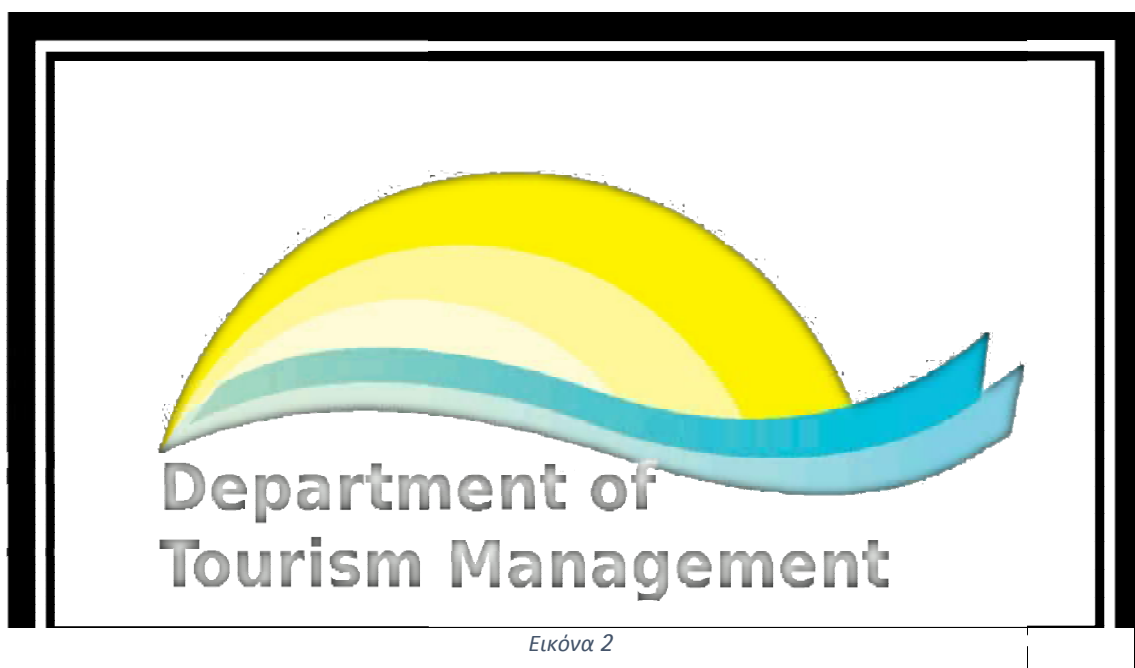

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

ΕΡΕΥΝΑ

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ:

ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΤΕΙ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Εικόνα 2

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Ο σκοπός της συγκεκριμένης έρευνας είναι να σχηματίσουμε μια ολοκληρωμένη εικόνα σχετικά με την πορεία του τμήματος ανά έτος, όσον αφορά τους φοιτητές του, μελετώντας τον τρόπο εισαγωγής τους στη σχολή καθώς και την κατάσταση σπουδών τους.

Με την ολοκλήρωση αυτής της έρευνας, θα μπορούμε να δούμε τους τρόπους με τους οποίους πέρασαν στη σχολή οι φοιτητές και σε ποσοστά, αλλά και με αριθμούς, για κάθε σπουδαστικό έτος. Επίσης θα δούμε ποιο ποσοστό των φοιτητών που εγγράφηκαν στο τμήμα, συνέχισε να φοιτά σε αυτό και ποιο ποσοστό διαγράφηκε ή πήρε μετεγγραφή σε άλλο τμήμα. Και αντίστοιχα θα εξετάσουμε τους τρόπους διαγραφής και τον αριθμό των διαγραφών ανά σπουδαστικό έτος, όπως και τον αριθμό των μετεγγραφών αλλά και τα ΤΕΙ/σχολές που επέλεξαν οι φοιτητές για να πάρουν μετεγγραφή.

Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε την περίοδο 27 Φεβρουαρίου 2017 έως 7 Απριλίου 2017. Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν είναι πρωτογενή και δόθηκαν ανώνυμα από τη γραμματεία του τμήματος.

Η έρευνα, πραγματοποιήθηκε στους φοιτητές του τμήματος τουριστικών επιχειρήσεων του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας που εγγράφηκαν στο τμήμα από το σπουδαστικό έτος 1994-1995 (όπου και ξεκίνησε η τετραετής φοίτηση) έως και το σπουδαστικό έτος 2012-2013 (το οποίο ήταν και το τελευταίο έτος λειτουργίας του τμήματος, πριν το κλείσιμο του με το σχέδιο Αθηνά) και περιλαμβάνει δεδομένα 3633 φοιτητών που φοίτησαν στο τμήμα την περίοδο αυτή. Αυτός είναι ο πληθυσμός.

Τα βασικά χαρακτηριστικά των δεδομένων είναι το φύλο, το έτος και ο τρόπος εισαγωγής, καθώς και πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση σπουδών και τις διαγραφές/μετεγγραφές των φοιτητών, τα οποία μετά από λεπτομερή ανάλυση οδήγησαν στη δημιουργία διαγραμμάτων.

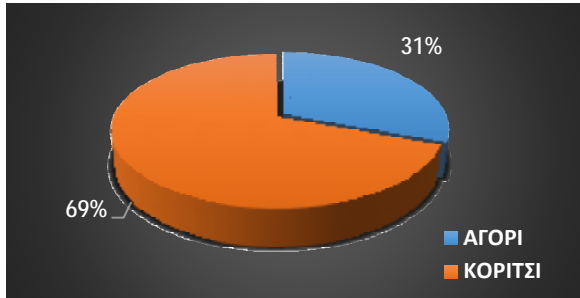
Παρατηρήσεις: Σε πολλές περιπτώσεις διαγραφών, δεν περιλαμβάνεται η ημερομηνία διαγραφής και ο τρόπος διαγραφής, με αποτέλεσμα τα δεδομένα αυτά να ομαδοποιούνται, χωρίς σπουδαστικό έτος και τρόπο διαγραφής αντίστοιχα. Επίσης, σε αρκετές περιπτώσεις μετεγγραφών δεν αναφέρεται το ΤΕΙ/σχολή από το οποίο ή στο οποίο πραγματοποιήθηκε η μετεγγραφή με αποτέλεσμα και εδώ να ομαδοποιούνται μαζί χωρίς ΤΕΙ/σχολή. Τέλος, ως ενεργοί αναφέρονται οι φοιτητές που παρέμειναν εγγεγραμμένοι στο τμήμα και όχι μόνο όσοι δεν εγκατέλειψαν τις σπουδές τους.

Για την ανάλυση των δεδομένων, δημιουργήθηκαν συνολικά 93 διαγράμματα, τα οποία και χωρίστηκαν στις παρακάτω κατηγορίες:

- 1. Εισακτέοι** (περιλαμβάνονται 3 διαγράμματα),
- 2. Τρόπος Εισαγωγής** (περιλαμβάνονται 12 διαγράμματα),
- 3. Κατάσταση Σπουδών** (περιλαμβάνονται 6 διαγράμματα),
- 4. Διαγραφές** (περιλαμβάνονται 18 διαγράμματα),
- 5. Μετεγγραφές Σε** (περιλαμβάνονται 27 διαγράμματα) και
- 6. Μετεγγραφές Από** (περιλαμβάνονται 27 διαγράμματα).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

6.1 Εισακτέοι

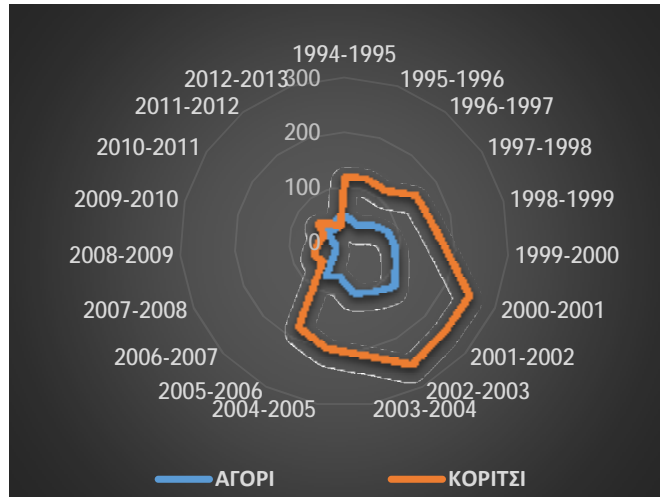
Διάγραμμα 1 - Φύλο Εισακτέων

Ø Στο διάγραμμα 1 βλέπουμε το φύλο των εισακτέων.

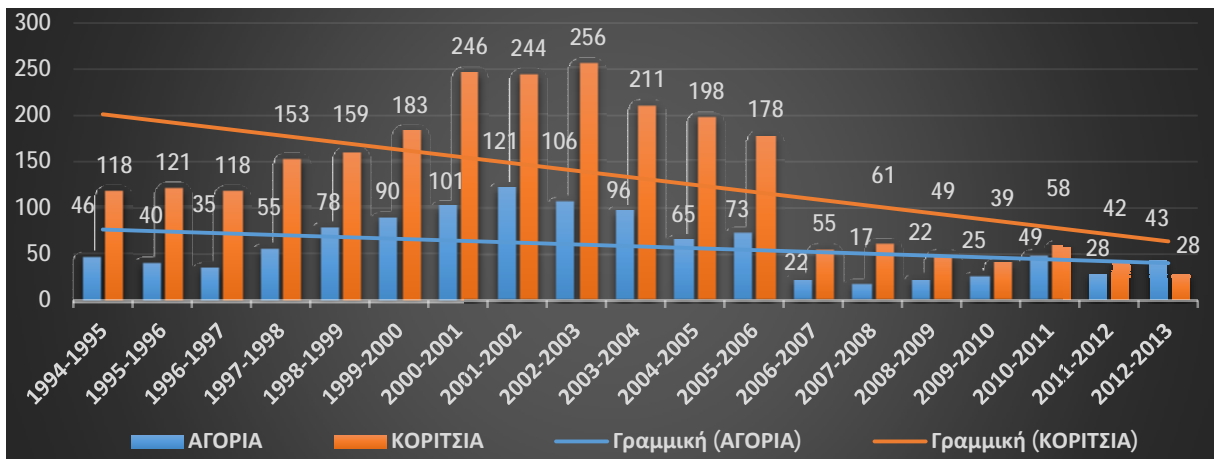
Όπως παρατηρούμε, το μεγαλύτερο ποσοστό εισακτέων είναι κορίτσια (69%).

Ø Στα διαγράμματα 2 και 3 βλέπουμε τους εισακτέους ανά έτος εισαγωγής, για κορίτσια και αγόρια.

Βλέπουμε ότι, τα έτη εισαγωγής με το μεγαλύτερο αριθμό εισακτέων για τα κορίτσια είναι μεταξύ του 2000 και του 2003, ενώ για τα αγόρια μεταξύ του 1999 και του 2004. Όπως παρατηρούμε οι εισακτέοι μεταξύ των ετών 1997 και 2003 αυξάνονται χρόνο με το χρόνο, ενώ από το 2006 και μετά μειώνονται ραγδαία όπως φαίνεται και από τη γραμμική τάση.

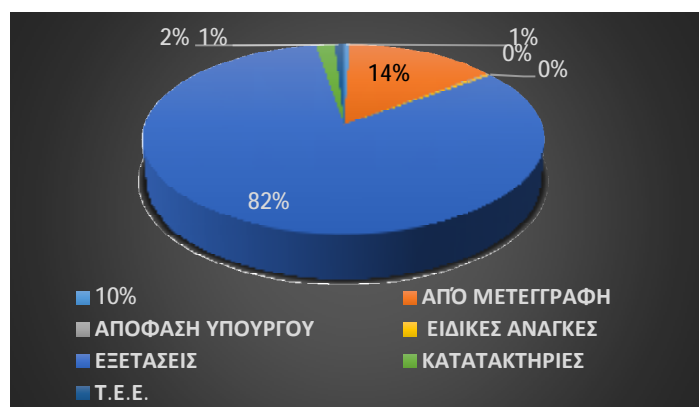

Διάγραμμα 2 - Εισακτέοι Ανά Έτος Εισαγωγής

Διάγραμμα 3 - Εισακτέοι Ανά Έτος Εισαγωγής

6.2 Τρόπος Εισαγωγής

Ø Στο διάγραμμα 4 βλέπουμε σε ποσοστό τον τρόπο εισαγωγής των φοιτητών στη σχολή.

Όπως παρατηρούμε, ο μεγαλύτερος αριθμός των φοιτητών έχει περάσει στη σχολή μέσω εξετάσεων (82%) και ως δεύτερος δημοφιλέστερος τρόπος εισαγωγής ακολουθούν οι μετεγγραφές (14%).

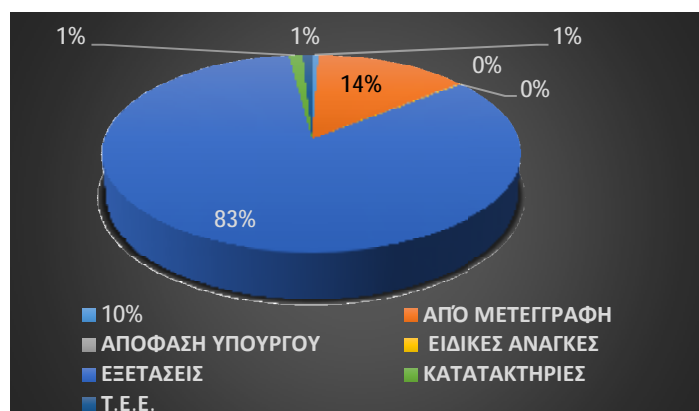
Διάγραμμα 4 - Τρόπος Εισαγωγής Φοιτητών

Ø Στο διάγραμμα 5 βλέπουμε σε ποσοστό τον τρόπο εισαγωγής των αγοριών στη σχολή.

Όπως παρατηρούμε, ο μεγαλύτερος αριθμός των αγοριών έχει περάσει στη σχολή μέσω εξετάσεων (80%) και ακολουθεί ως δεύτερος δημοφιλέστερος τρόπος εισαγωγής οι μετεγγραφές (15%).

Διάγραμμα 5 - Τρόπος Εισαγωγής Αγοριών

Ø Στο διάγραμμα 6 βλέπουμε σε ποσοστό τον τρόπο εισαγωγής των κοριτσιών στη σχολή.

Όπως παρατηρούμε, και εδώ ο μεγαλύτερος αριθμός των κοριτσιών έχει περάσει στη σχολή μέσω εξετάσεων (83%) και ακολουθεί ως δεύτερος δημοφιλέστερος τρόπος εισαγωγής οι μετεγγραφές (14%).

Διάγραμμα 6 - Τρόπος Εισαγωγής Αγοριών

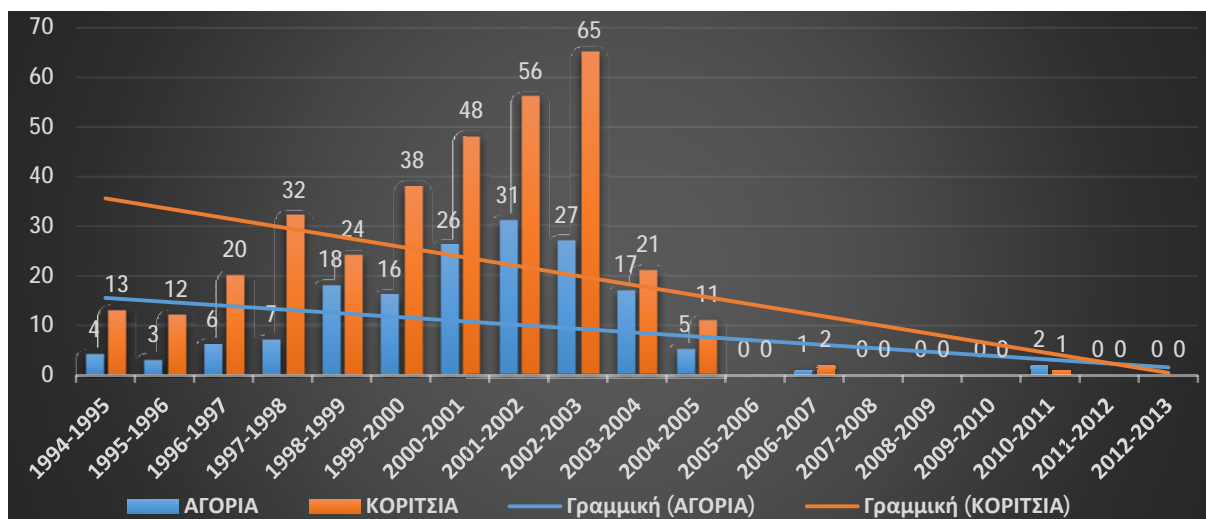

Διάγραμμα 7- Εισαγωγή Με Το 10%

Ø Στο διάγραμμα 7 βλέπουμε τους φοιτητές που πέρασαν στη σχολή με το 10%, για αγόρια και κορίτσια.

Παρατηρούμε ότι τα έτη εισαγωγής όπου σπουδαστές έχουν περάσει στη σχολή με τη μέθοδο του 10%, είναι τα 2003-2004 και 2008-2009 και η πλειοψηφία είναι και στις 2 περιπτώσεις κορίτσια.

Ø Στο διάγραμμα 8 βλέπουμε τους φοιτητές που εγγράφηκαν στη σχολή μέσω μετεγγραφής, για αγόρια και κορίτσια.

Διάγραμμα 8 - Εισαγωγή Με Μετεγγραφή

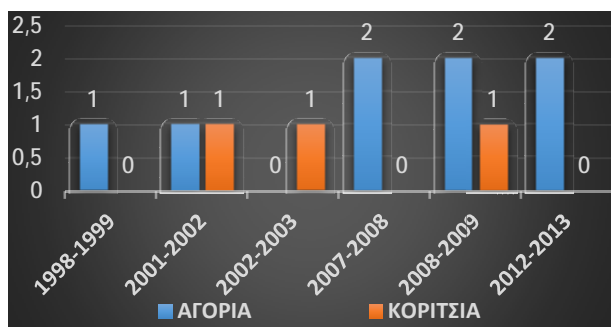
Όπως παρατηρούμε, τα έτη εισαγωγής με τις περισσότερες μετεγγραφές, είναι από το 1999 ως το 2003 για τα κορίτσια και από το 2000 ως το 2003 για τα αγόρια. Επίσης και εδώ η πλειοψηφία είναι τα κορίτσια και όπως βλέπουμε η γραμμή τάσης ακολουθεί φθίνουσα πορεία όπου και από το 2005 και μετά οι μετεγγραφές στο τμήμα είναι ελάχιστες.

Ø Στο διάγραμμα 9 βλέπουμε τους φοιτητές που εγγράφηκαν στη σχολή με απόφαση υπουργού, για αγόρια και κορίτσια.

Παρατηρούμε ότι το μοναδικό έτος εισαγωγής όπου σπουδαστές εγγράφηκαν στη σχολή με απόφαση υπουργού, είναι το 2001-2002 και η πλειοψηφία είναι αγόρια.

Διάγραμμα 9- Εισαγωγή Με Απόφαση Υπουργού

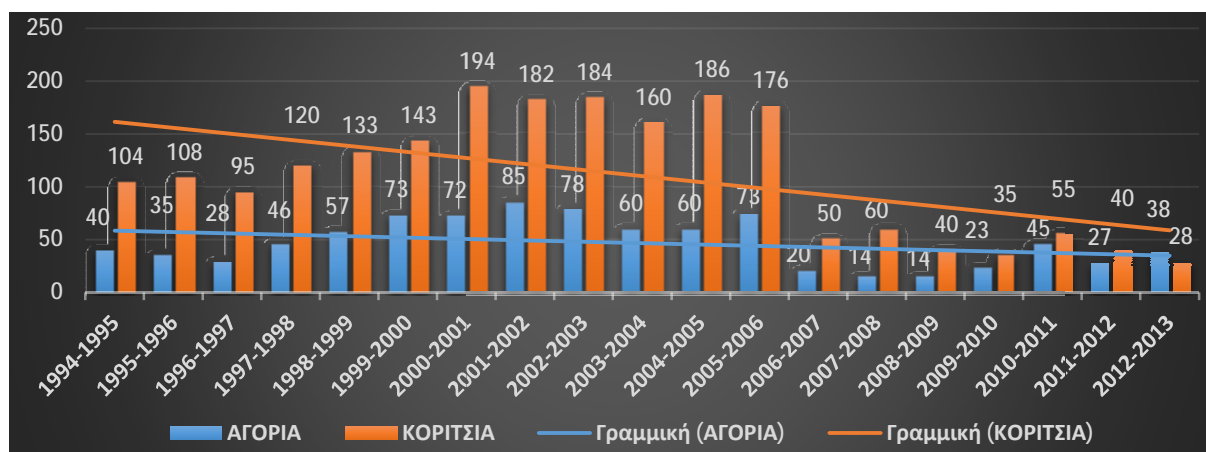
Διάγραμμα 10- Εισαγωγή Ως Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες

μεγαλύτερο ποσοστό είναι αγόρια.

Ø Στο διάγραμμα 10 βλέπουμε τα άτομα με ειδικές ανάγκες που πέρασαν στη σχολή, για αγόρια και κορίτσια.

Παρατηρούμε ότι τα έτη εισαγωγής με τα περισσότερα άτομα με ειδικές ανάγκες που έχουν περάσει στη σχολή, είναι τα: 2007-2008, 2008-2009 και 2012-2013 και το

Ø Στο διάγραμμα 11 βλέπουμε τους φοιτητές που πέρασαν στη σχολή με εξετάσεις

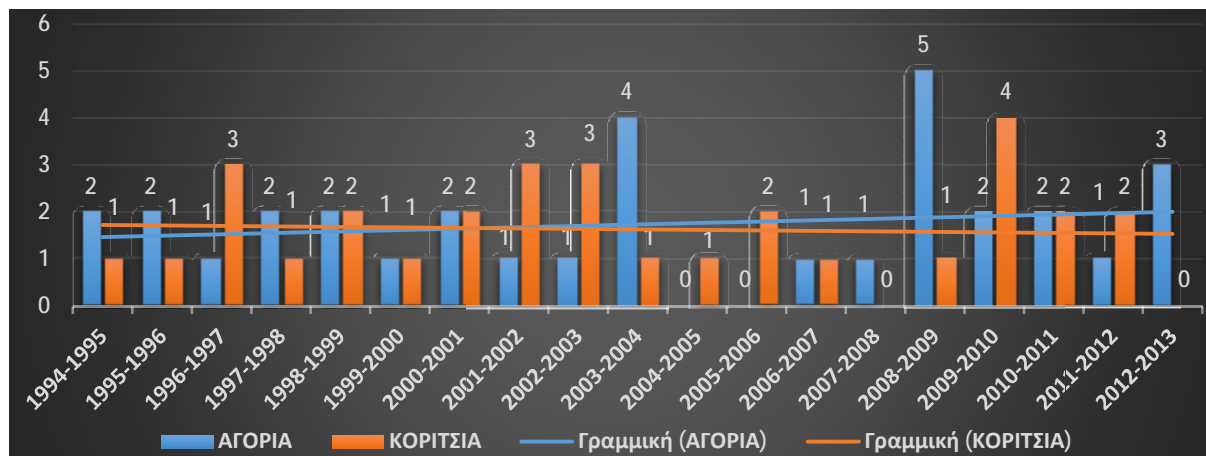

Διάγραμμα 11- Εισαγωγή Με Εξετάσεις

(πανελλαδικές), για αγόρια και κορίτσια.

Όπως παρατηρούμε, τα έτη εισαγωγής όπου οι περισσότεροι σπουδαστές έχουν περάσει στη σχολή μέσω εξετάσεων, είναι από το 2000 ως το 2006 και η πλειοψηφία τους είναι κορίτσια. Επίσης η γραμμή τάσης ακολουθεί φθίνουσα πορεία για τα κορίτσια, ενώ για τα αγόρια είναι σταθερή στο σύνολό της και μειώνεται ελαφρά τα τελευταία χρόνια.

Ø Στο διάγραμμα 12 βλέπουμε τους φοιτητές που πέρασαν στη σχολή με

Διάγραμμα 12- Εισαγωγή Με Κατακτήριες

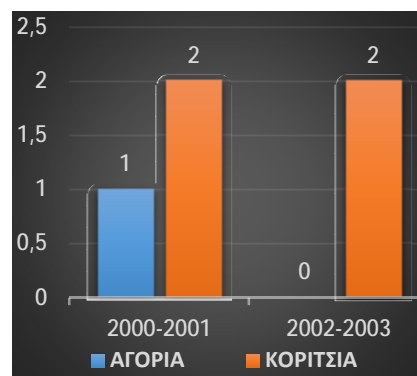
κατατακτήριες, για αγόρια και κορίτσια.

Όπως παρατηρούμε, τα έτη εισαγωγής με τις περισσότερες εγγραφές στη σχολή μέσω κατατακτήριων, είναι από το 2000 έως το 2004 και από το 2008 έως το 2011 και το ποσοστό κυμαίνεται στα ίδια επίπεδα για αγόρια και κορίτσια. Τέλος η γραμμή τάσης για τα αγόρια ακολουθεί ελαφρώς αύξουσα πορεία, ενώ για τα κορίτσια ελαφρώς φθίνουσα.

Ø Στα διαγράμματα 13 και 14 βλέπουμε τους φοιτητές που εγγράφηκαν στη σχολή για κάποια εξάμηνα μέσω των προγραμμάτων Erasmus και Socrates αντίστοιχα για αγόρια και κορίτσια.

Διάγραμμα 14- Εισαγωγή Μέσω Erasmus

Διάγραμμα 13 - Εισαγωγή Μέσω Socrates

Όπως βλέπουμε, τα έτη εισαγωγής όπου σπουδαστές έχουν εγγραφεί στη σχολή μέσω Erasmus, είναι τα 1999-2000, 2002-2003, 2003-2004, 2006-2007 και 2007-2008 και η πλειοψηφία τους είναι κορίτσια. Αντίστοιχα, τα έτη εισαγωγής όπου σπουδαστές έχουν εγγραφεί στη σχολή μέσω του προγράμματος Socrates, είναι τα 2000-2001, και 2002-2003 για τα κορίτσια και το 2000-2001 για τα αγόρια. Το μεγαλύτερο ποσοστό είναι και πάλι κορίτσια. Αυτό που παρατηρούμε είναι ότι οι φοιτητές άλλων χωρών που εγγράφηκαν για κάποια εξάμηνα στο τμήμα, είναι ελάχιστοι.

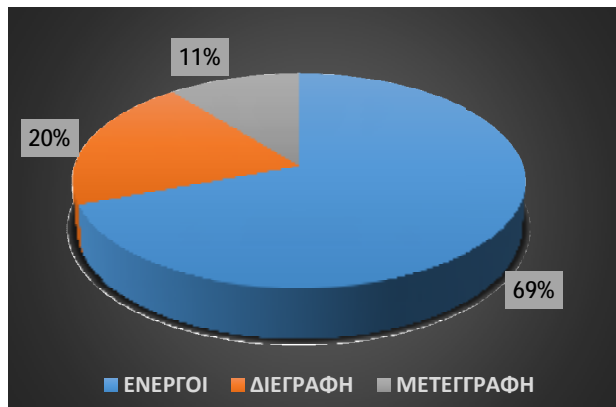

Ø Στο διάγραμμα 15 βλέπουμε τους φοιτητές που πέρασαν στη σχολή από Τ.Ε.Ε., για αγόρια και κορίτσια.

Παρατηρούμε ότι το μοναδικό έτος εισαγωγής κατά το οποίο σπουδαστές έχουν περάσει στη σχολή από Τ.Ε.Ε. είναι το 2003-2004 και η πλειοψηφία είναι κορίτσια.

Διάγραμμα 15 - Εισαγωγή Από Τ.Ε.Ε.

6.3 Κατάσταση Σπουδών

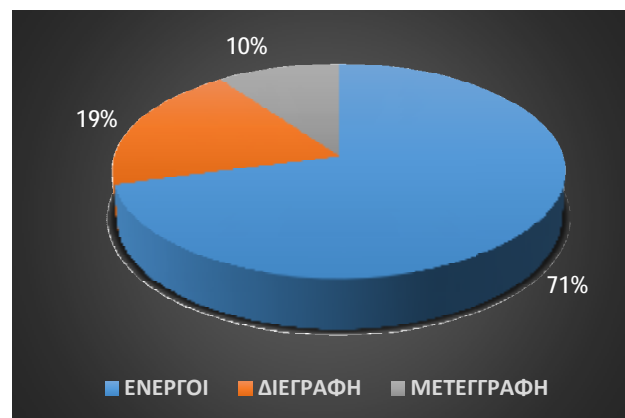
Ø Στο διάγραμμα 16 βλέπουμε την κατάσταση σπουδών των φοιτητών.

Όπως βλέπουμε, το 20% των φοιτητών έχει διαγραφεί από τη σχολή, ενώ το 11% έχει πάρει μετεγγραφή. Το υπόλοιπο 69% των φοιτητών, παρέμεινε στη σχολή. Παρατηρούμε δηλαδή ότι το 31% των φοιτητών που πέρασαν στη σχολή, αποχώρησε κατά τη διάρκεια φοίτησής του.

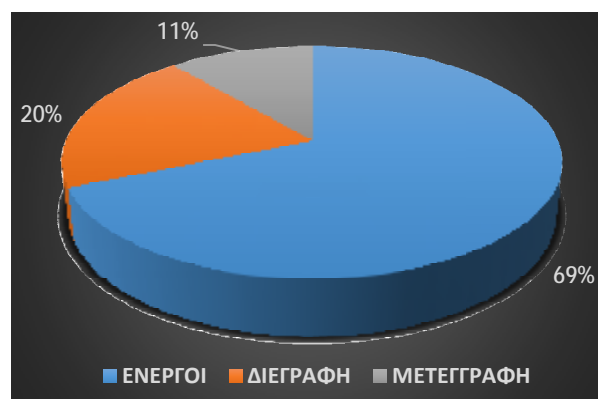
Διάγραμμα 16 - Κατάσταση Σπουδών Φοιτητών

Ø Στο διάγραμμα 17 βλέπουμε την κατάσταση σπουδών των αγοριών.

Όπως βλέπουμε, το 19% των αγοριών έχει διαγραφεί από τη σχολή, ενώ το 10% έχει πάρει μετεγγραφή και το υπόλοιπο 71% παρέμεινε στη σχολή. Παρατηρούμε δηλαδή ότι το 29% των αγοριών που πέρασαν στη σχολή, αποχώρησε κατά τη διάρκεια φοίτησής του.

Διάγραμμα 17 - Κατάσταση Σπουδών Αγοριών

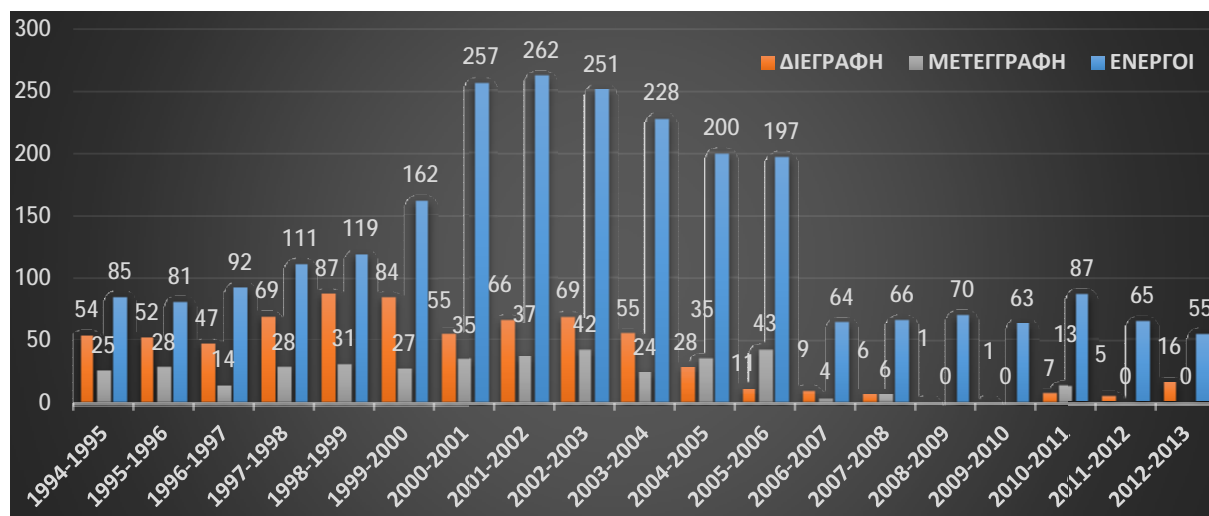

Διάγραμμα 18 - Κατάσταση Σπουδών Κοριτσιών

Ø Στο διάγραμμα 18 βλέπουμε την κατάσταση σπουδών των κοριτσιών.

Όπως βλέπουμε, το 20% των κοριτσιών έχει διαγραφεί από τη σχολή, ενώ το 11% έχει πάρει μετεγγραφή. Το υπόλοιπο 69% παρέμεινε στη σχολή. Παρατηρούμε δηλαδή ότι το 31% των κοριτσιών που πέρασαν στη σχολή, αποχώρησε κατά τη διάρκεια φοίτησής του.

Ø Στο διάγραμμα 19 βλέπουμε την κατάσταση σπουδών των φοιτητών ανά έτος

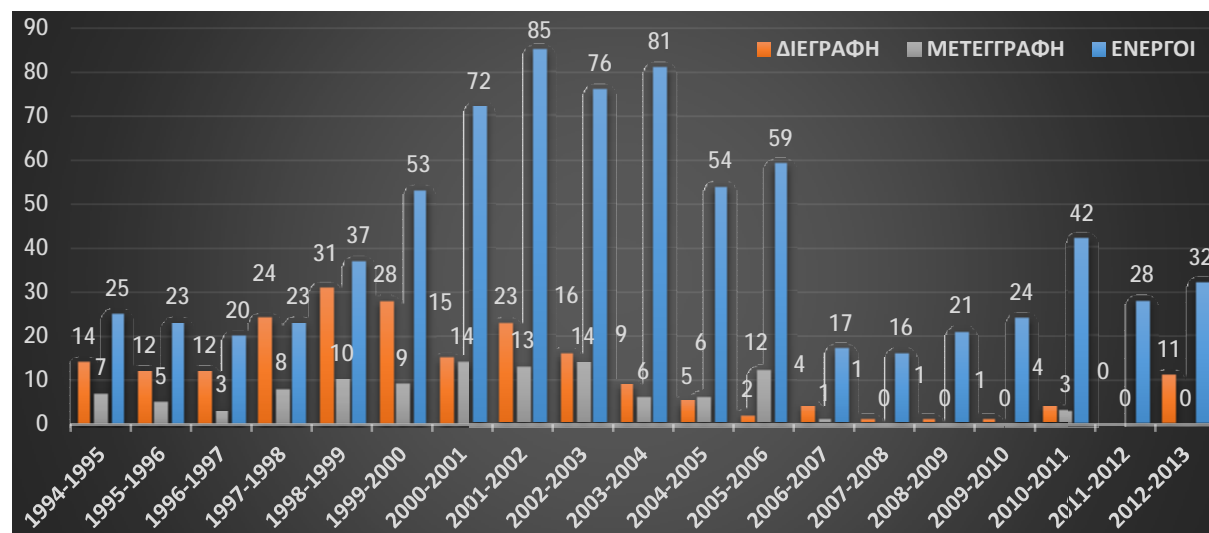

Διάγραμμα 19 - Κατάσταση Σπουδών Φοιτητών Ανά Έτος Εισαγωγής

εισαγωγής.

Όπως παρατηρούμε, οι περισσότερες διαγραφές φοιτητών πραγματοποιήθηκαν από τους φοιτητές που εγγράφηκαν στο τμήμα μεταξύ 1994 και 2004, ενώ οι περισσότερες μετεγγραφές πραγματοποιήθηκαν από τους φοιτητές που εγγράφηκαν μεταξύ 1994 και 2006.

Ø Στο διάγραμμα 20 βλέπουμε την κατάσταση σπουδών των αγοριών ανά έτος.

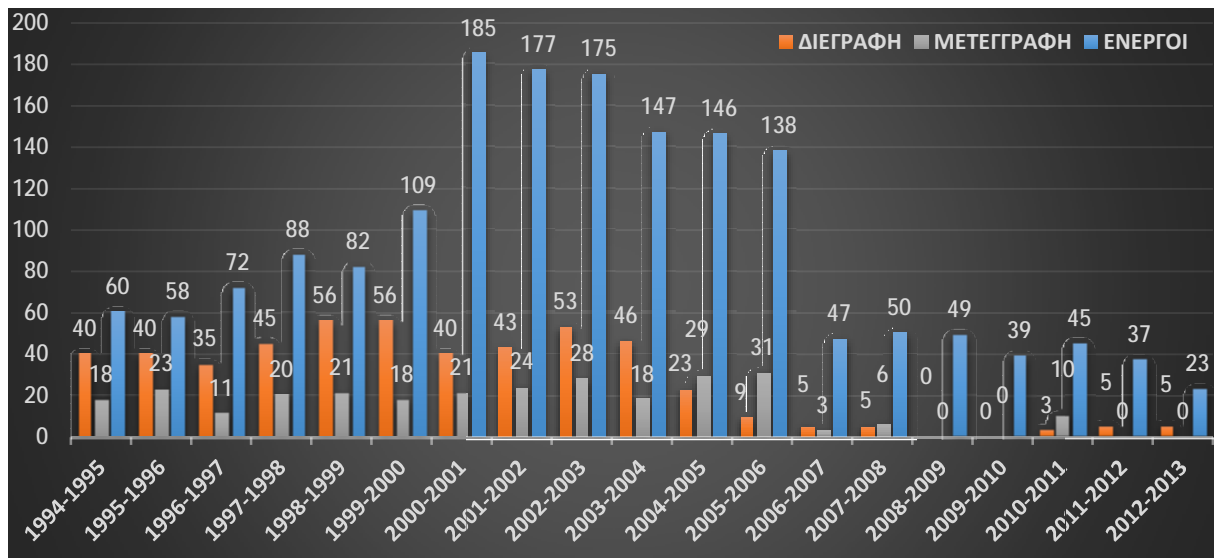
Διάγραμμα 20 - Κατάσταση Σπουδών Αγοριών Ανά Έτος Εισαγωγής

εισαγωγής.

Όπως παρατηρούμε, οι περισσότερες διαγραφές αγοριών πραγματοποιήθηκαν από τα αγόρια που εγγράφηκαν στο τμήμα μεταξύ 1994 και 2003, ενώ οι περισσότερες μετεγγραφές πραγματοποιήθηκαν από τα αγόρια που εγγράφηκαν μεταξύ 1994 και 2006.

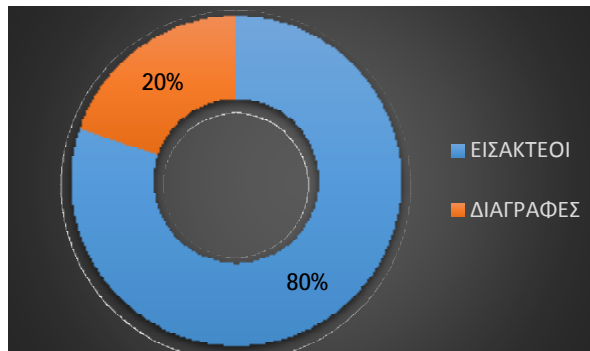
Ø Στο διάγραμμα 21 βλέπουμε την κατάσταση σπουδών των κοριτσιών ανά έτος εισαγωγής.

Διάγραμμα 21 - Κατάσταση Σπουδών Κοριτσιών Ανά Έτος Εισαγωγής

Όπως παρατηρούμε, οι περισσότερες διαγραφές κοριτσιών πραγματοποιήθηκαν από τα κορίτσια που εγγράφηκαν στο τμήμα μεταξύ 1994 και 2004, ενώ οι περισσότερες μετεγγραφές πραγματοποιήθηκαν από τα κορίτσια που εγγράφηκαν μεταξύ 1994 και 2006.

6.4 Διαγραφές

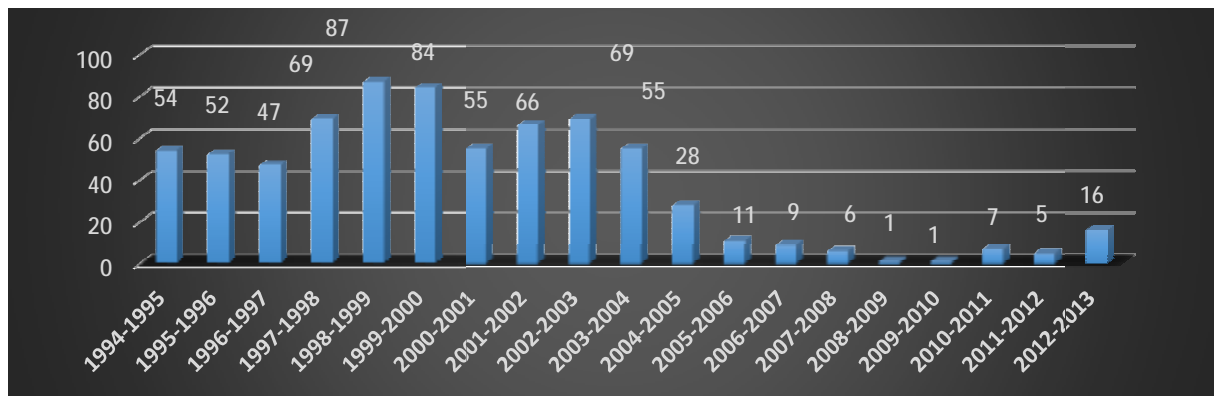

Διάγραμμα 22 - Ποσοστό Διαγραφών

Ø Στο διάγραμμα 22 βλέπουμε το ποσοστό διαγραφών του τμήματος.

Όπως παρατηρούμε, το 20% των φοιτητών έχει διαγραφεί από τη σχολή.

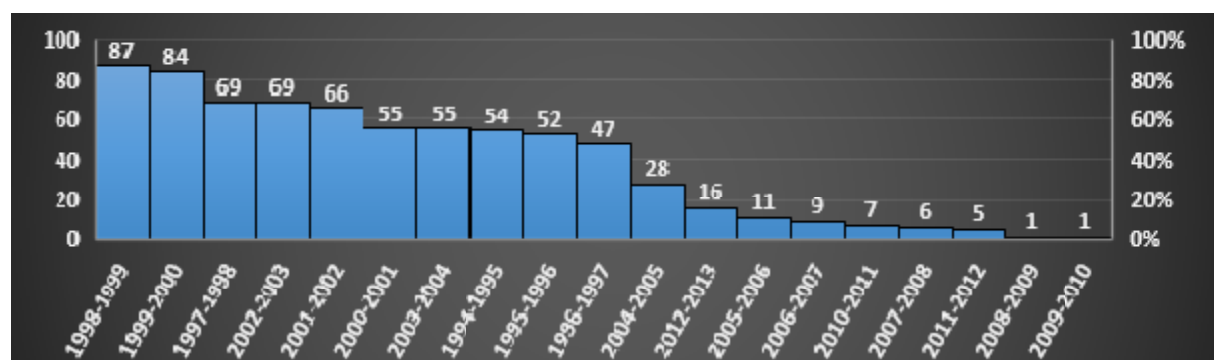
Ø Στα διαγράμματα 23 και 24 βλέπουμε το σύνολο διαγραφών των φοιτητών, ανά έτος

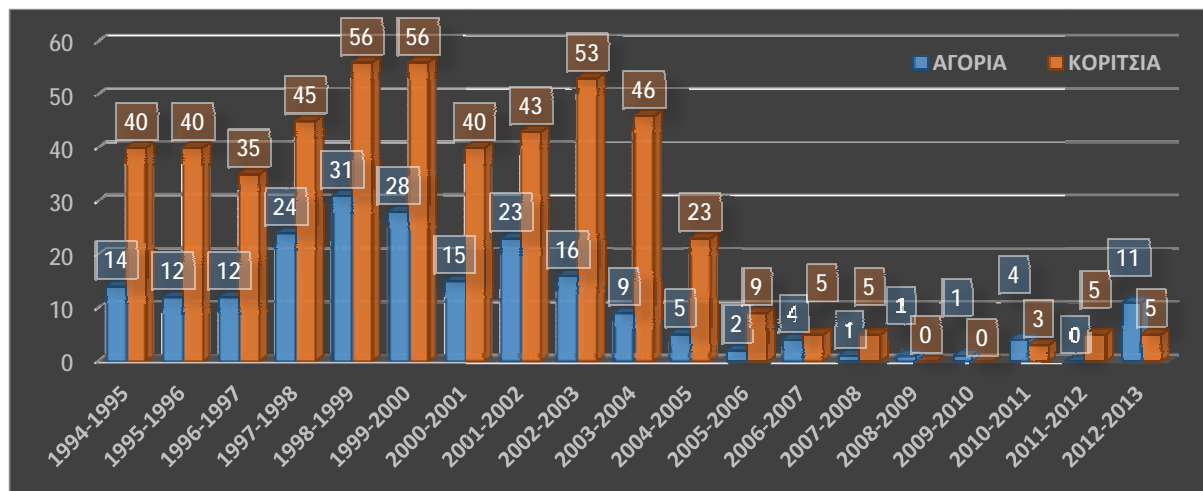
Διάγραμμα 23 - Διαγραφές Φοιτητών Ανά Έτος Εισαγωγής

εισαγωγής.

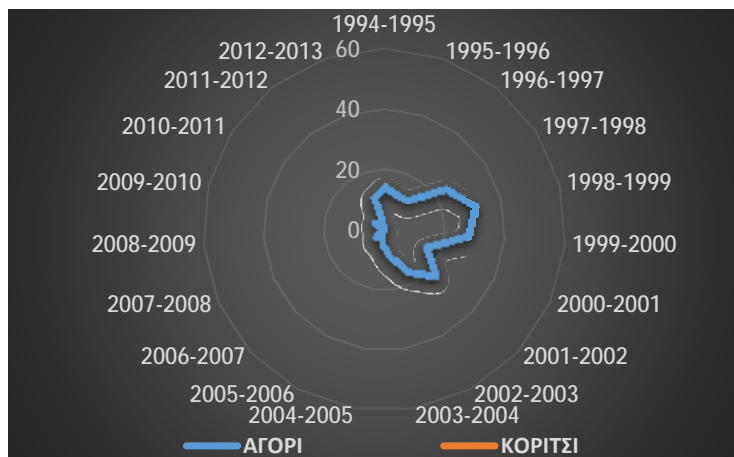
Όπως παρατηρούμε, οι περισσότερες διαγραφές του τμήματος, αφορούν τους φοιτητές που εγγράφηκαν στη σχολή τα έτη 1998-1999 και 1999-2000 και ακολουθούν τα 1997-1998, 2002-2003 και 2001-2002.

Ø Στα διαγράμματα 25 και 26 βλέπουμε το σύνολο διαγραφών των φοιτητών, ανά έτος εισαγωγής, για κορίτσια και αγόρια.

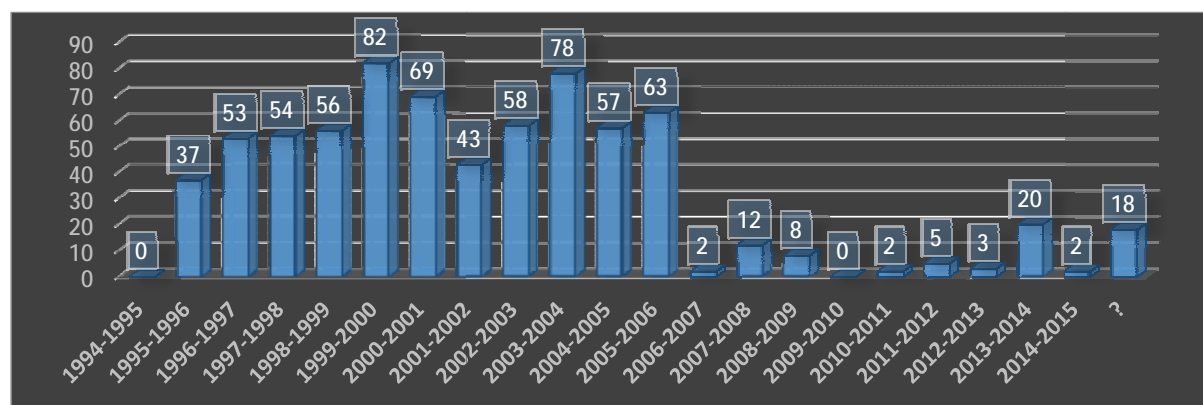
Διάγραμμα 25 - Διαγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Ανά Έτος Εισαγωγής

Διάγραμμα 26 - Διαγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Ανά Έτος Εισαγωγής

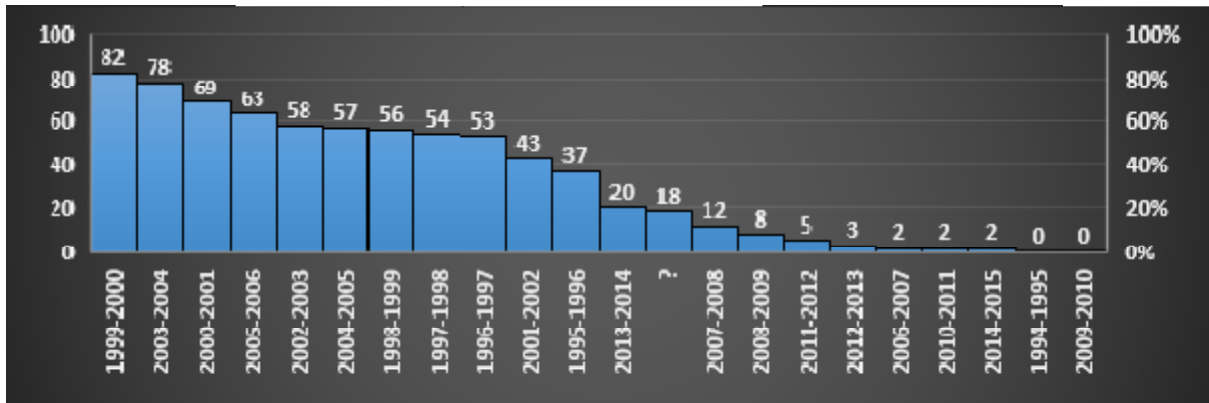
Όπως παρατηρούμε αρχικά το μεγαλύτερο ποσοστό είναι κορίτσια. Οι περισσότερες διαγραφές αφορούν τα κορίτσια που εγγράφηκαν στη σχολή τα έτη 1998-1999, 1999-2000 και 2002-2003, και τα αγόρια που εγγράφηκαν τα έτη 1998-1999, 1999-2000 και 1997-1998.

Ø Στα διαγράμματα 27 και 28 βλέπουμε το σύνολο διαγραφών των φοιτητών, ανά έτος

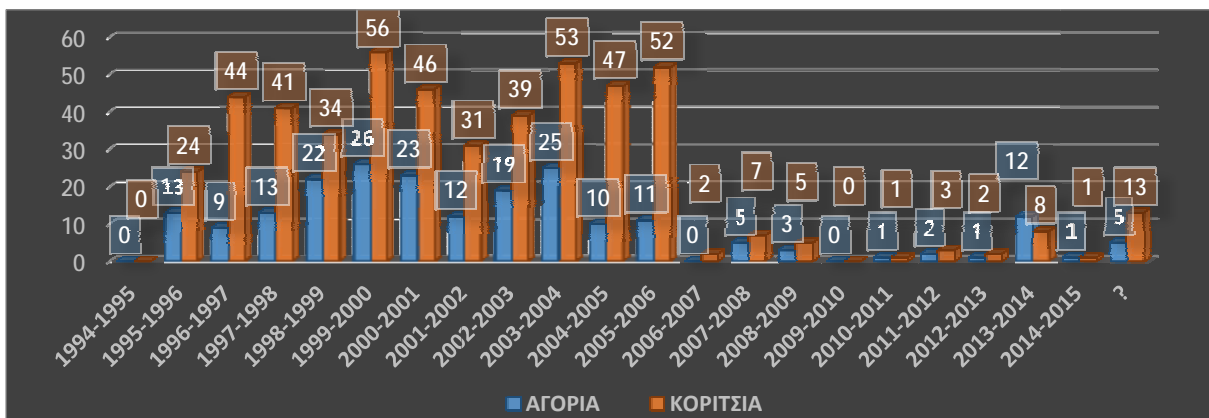

Διάγραμμα 27 - Διαγραφές Φοιτητών Ανά Έτος Σπουδών

σπουδών.

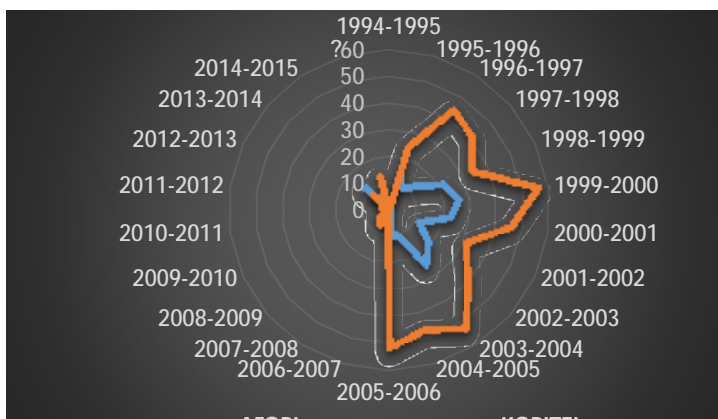
Διάγραμμα 28 - Διαγραφές Φοιτητών Ανά Έτος Σπουδών

Διάγραμμα 29 - Διαγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Ανά Έτος Σπουδών

Όπως παρατηρούμε, τα έτη σπουδών με τις περισσότερες διαγραφές φοιτητών είναι τα 1999-2000, 2003-2004, 2000-2001 και 2005-2006.

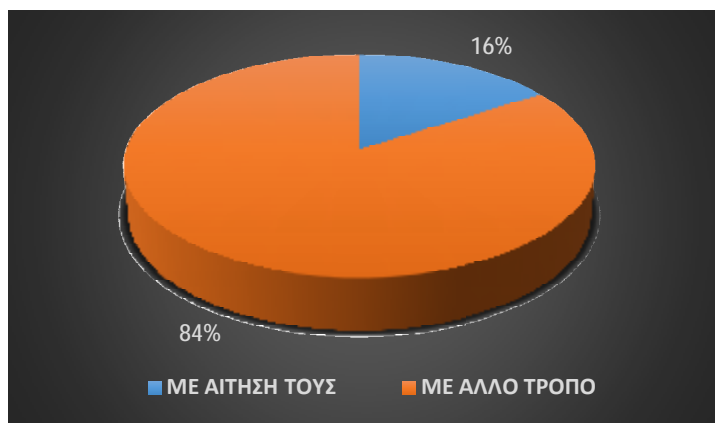
Ø Στα διαγράμματα 29 και 30 βλέπουμε το σύνολο διαγραφών των φοιτητών, ανά έτος σπουδών, για κορίτσια και αγόρια.

Όπως παρατηρούμε, για τα κορίτσια τα έτη σπουδών με τις περισσότερες διαγραφές, είναι τα 1999-2000, 2003-2004 και 2005-2006, ενώ για τα αγόρια τα έτη 1999-2000, 2003-2004, 2000-2001 και 1998-1999.

Διάγραμμα 30 - Διαγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Ανά Έτος Σπουδών

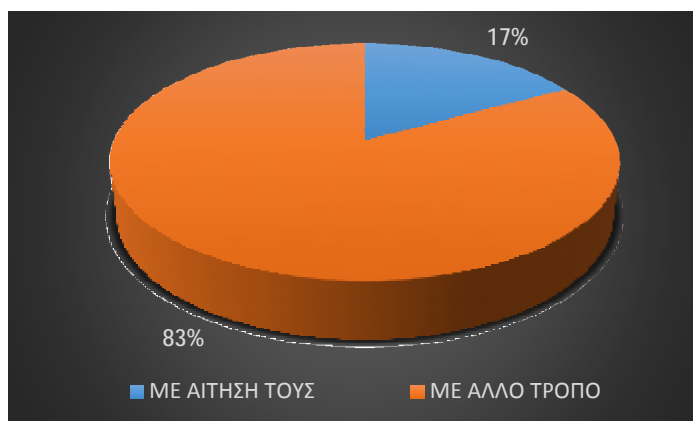
Διάγραμμα 31 - Τρόπος Διαγραφής Φοιτητών

Ø Στο διάγραμμα 31 βλέπουμε σε ποσοστό τον τρόπο διαγραφής των φοιτητών.

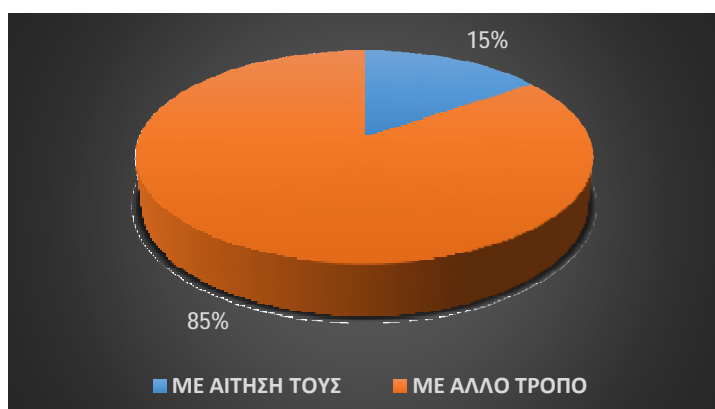
Όπως παρατηρούμε, το 16% των φοιτητών διεγράφη με αίτηση των ίδιων, ενώ για το υπόλοιπο 84% δεν έχουμε πληροφορίες.

Ø Στο διάγραμμα 32 βλέπουμε σε ποσοστό τον τρόπο διαγραφής των αγοριών.

Όπως παρατηρούμε, το 17% των αγοριών διεγράφη με αίτηση των ίδιων, ενώ για το υπόλοιπο 83% δεν έχουμε στοιχεία για τον τρόπο διαγραφής τους.

Διάγραμμα 32 - Τρόπος Διαγραφής Αγοριών

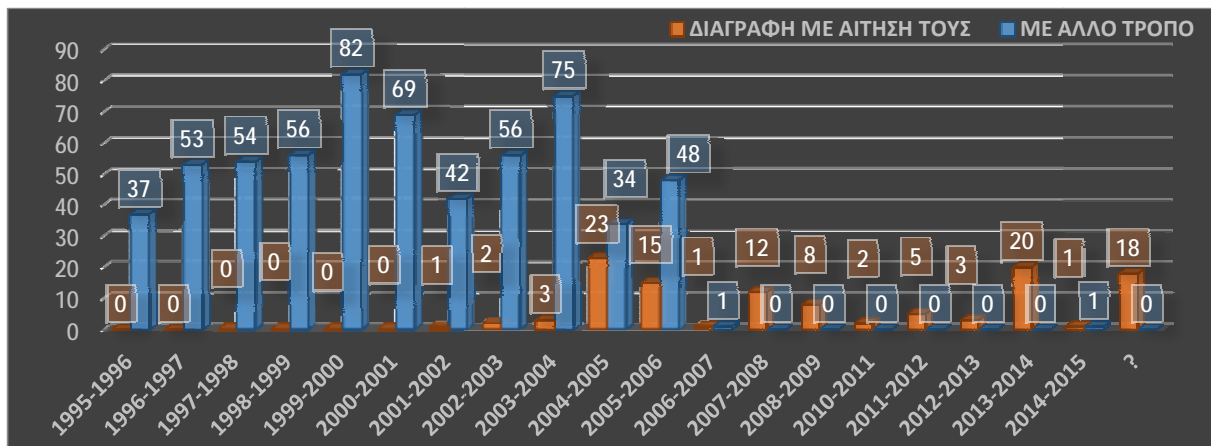

Διάγραμμα 33 - Τρόπος Διαγραφής Κοριτσιών

Ø Στο διάγραμμα 33 βλέπουμε σε ποσοστό τον τρόπο διαγραφής των κοριτσιών.

Όπως παρατηρούμε, το 15% των κοριτσιών διεγράφη με αίτηση των ίδιων, ενώ για το υπόλοιπο 85% δεν έχουμε στοιχεία για τον τρόπο διαγραφής τους.

Ø Στο διάγραμμα 34 βλέπουμε με αριθμούς, τον τρόπο διαγραφής των φοιτητών, ανά

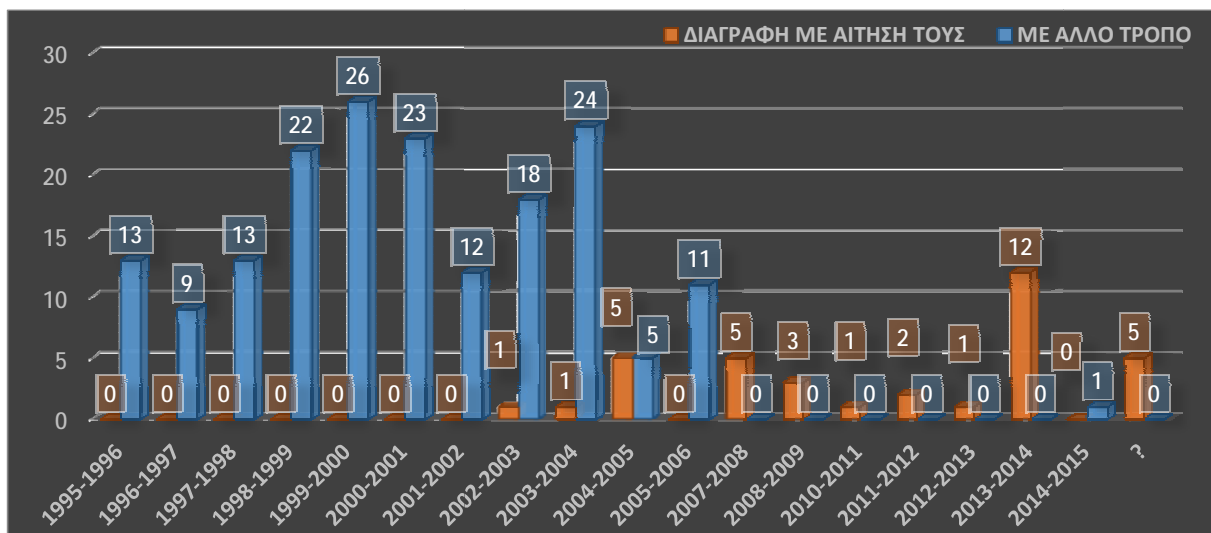

Διάγραμμα 34 - Τρόπος Διαγραφής Φοιτητών Ανά Έτος Σπουδών

έτος σπουδών.

Όπως βλέπουμε, τα έτη σπουδών με τις περισσότερες διαγραφές με αίτηση των φοιτητών είναι τα 2004-2005, 2013-2014, 2005-2006 και 2007-2008, ενώ τα έτη σπουδών με τις περισσότερες διαγραφές των οποίων δε γνωρίζουμε τον τρόπο που έγιναν, είναι τα 1999-2000, 2003-2004 και 2000-2001. Παρατηρούμε ότι ενώ μέχρι το σπουδαστικό έτος 2003-2004 έχουμε πάρα πολλές διαγραφές φοιτητών, στα επόμενα έτη οι διαγραφές μειώνονται ραγδαία. Προφανώς αυτό σχετίζεται και με τη μείωση των εισακτέων στο τμήμα. Τέλος οι διαγραφές βλέπουμε ότι αυξάνονται το σπουδαστικό έτος 2013-2014, το οποίο είναι και το έτος που έκλεισε το τμήμα.

Ø Στο διάγραμμα 35 βλέπουμε με αριθμούς, τον τρόπο διαγραφής των αγοριών, ανά

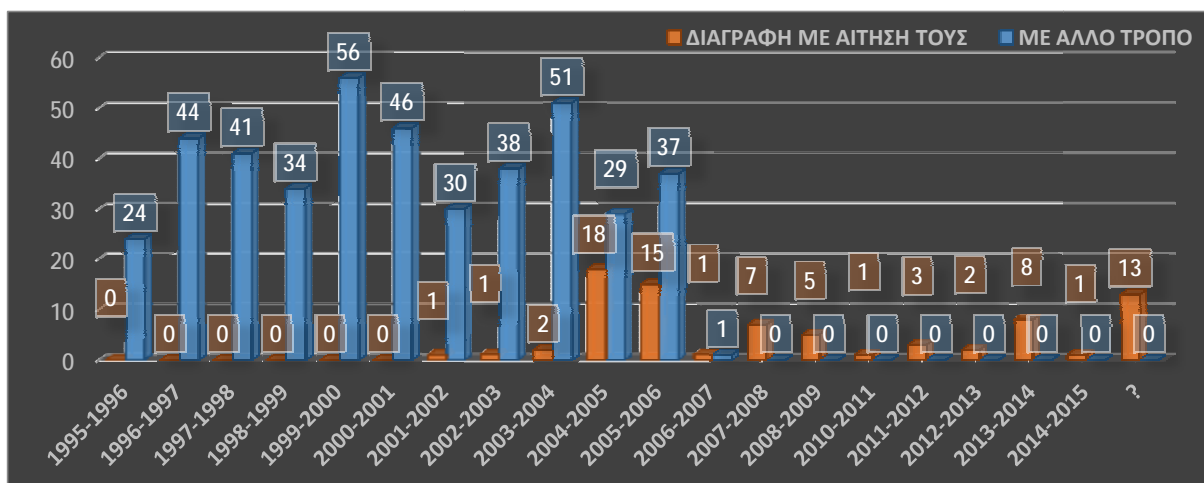
Διάγραμμα 35 - Τρόπος Διαγραφής Αγοριών Ανά Έτος Σπουδών

έτος σπουδών.

Όπως βλέπουμε, τα έτη σπουδών με τις περισσότερες διαγραφές αγοριών με αίτηση τους είναι τα 2013-2014, 2004-2005 και 2007-2008, ενώ τα έτη σπουδών με τις περισσότερες

διαγραφές των οποίων δε γνωρίζουμε τον τρόπο που έγιναν, είναι τα 1999-2000, 2003-2004, 2000-2001 και 1998-1999.

Ø Στο διάγραμμα 36 βλέπουμε με αριθμούς, τον τρόπο διαγραφής των κοριτσιών, ανά

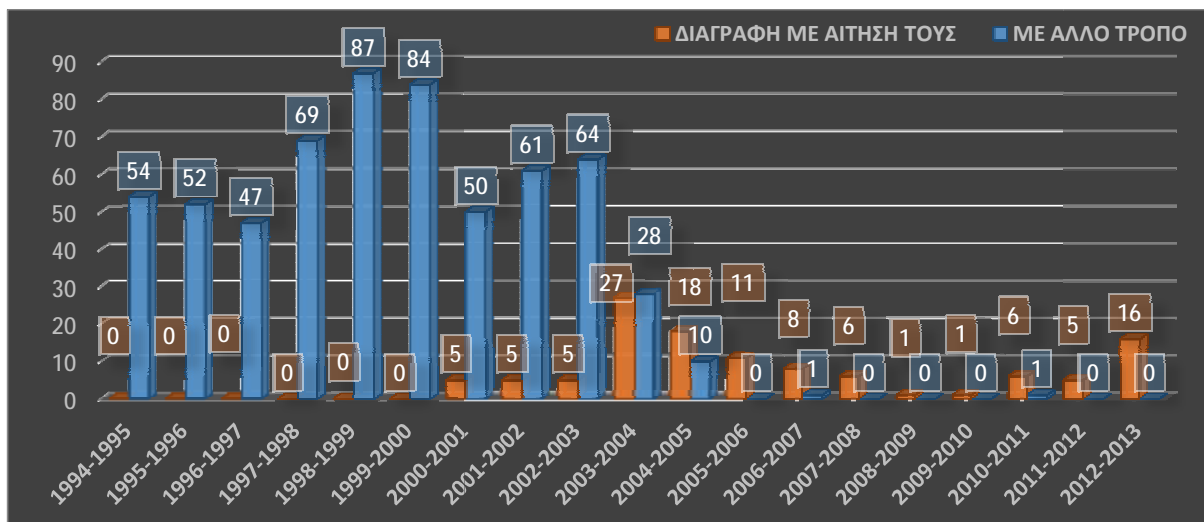

Διάγραμμα 36 - Τρόπος Διαγραφής Κοριτσιών Ανά Έτος Σπουδών

έτος σπουδών.

Όπως βλέπουμε, τα έτη σπουδών με τις περισσότερες διαγραφές κοριτσιών με αίτηση τους είναι τα 2004-2005, 2005-2006 και 2013-2014, ενώ τα έτη σπουδών με τις περισσότερες διαγραφές των οποίων δε γνωρίζουμε τον τρόπο που έγιναν, είναι τα 1999-2000, 2003-2004, 2000-2001, 1996-1997 και 1997-1998.

Ø Στο διάγραμμα 37 βλέπουμε με αριθμούς, τον τρόπο διαγραφής των φοιτητών, ανά

Διάγραμμα 37 - Τρόπος Διαγραφής Φοιτητών Ανά Έτος Εισαγωγής

έτος εισαγωγής.

Όπως βλέπουμε, τα έτη εισαγωγής με τις περισσότερες διαγραφές με αίτηση των φοιτητών είναι τα 2003-2004, 2004-2005, 2012-2013 και 2005-2006, ενώ τα έτη εισαγωγής με τις περισσότερες διαγραφές των οποίων δε γνωρίζουμε τον τρόπο που έγιναν, είναι τα 1998-1999 και 1999-2000.

Ø Στο διάγραμμα 38 βλέπουμε με αριθμούς, τον τρόπο διαγραφής των αγοριών, ανά

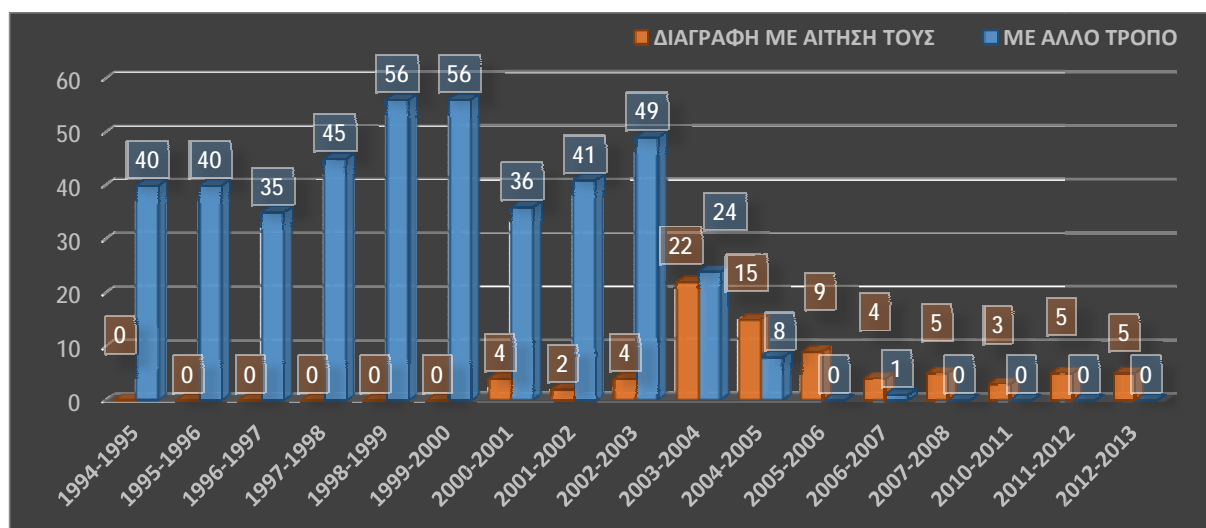

Διάγραμμα 38 - Τρόπος Διαγραφής Αγοριών Ανά Έτος Εισαγωγής

έτος εισαγωγής.

Όπως βλέπουμε, το έτος εισαγωγής με τις περισσότερες διαγραφές αγοριών με αίτηση τους, είναι το 2012-2013, ενώ τα έτη εισαγωγής με τις περισσότερες διαγραφές των οποίων δε γνωρίζουμε τον τρόπο που έγιναν, είναι τα 1998-1999, 1999-2000, 1997-1998 και 2001-2002.

Ø Στο διάγραμμα 39 βλέπουμε με αριθμούς, τον τρόπο διαγραφής των κοριτσιών, ανά

Διάγραμμα 39 - Τρόπος Διαγραφής Κοριτσιών Ανά Έτος Εισαγωγής

έτος εισαγωγής.

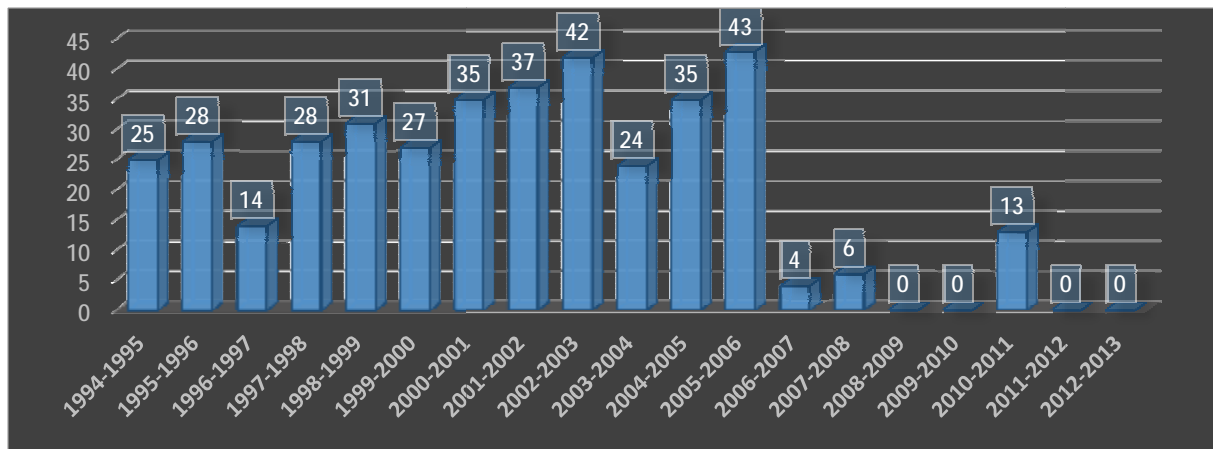
Όπως παρατηρούμε, τα έτη εισαγωγής με τις περισσότερες διαγραφές κοριτσιών με αίτηση τους είναι τα 2003-2004 και 2004-2005 ενώ τα έτη εισαγωγής με τις περισσότερες διαγραφές

των οποίων δε γνωρίζουμε τον τρόπο που έγιναν, είναι τα 1998-1999, 1999-2000, 2002-2003 και 1997-1998.

6.5 Μετεγγραφές Σε

Ø Στο διάγραμμα 40 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών, ανά έτος

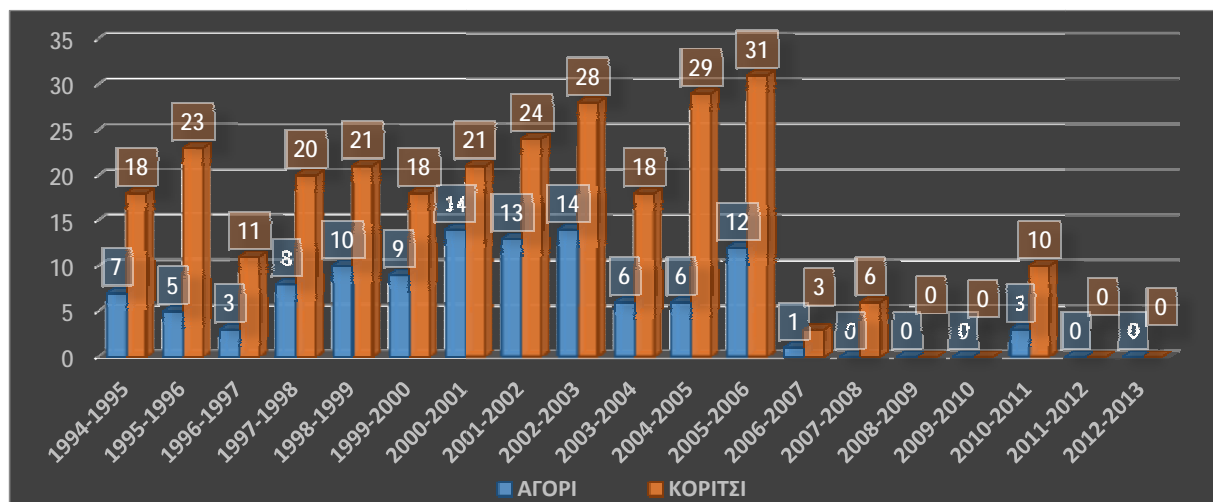

Διάγραμμα 40 - Μετεγγραφές Φοιτητών Ανά Έτος Εισαγωγής

εισαγωγής.

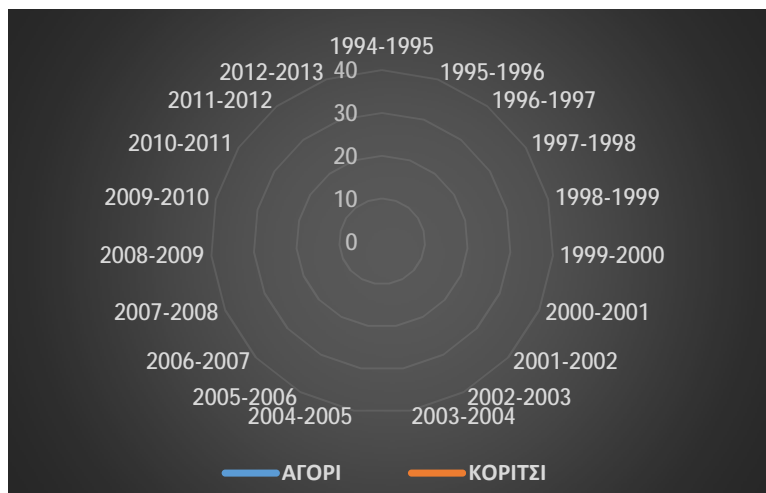
Όπως βλέπουμε, τα έτη εισαγωγής με τις περισσότερες μετεγγραφές φοιτητών σε άλλα τμήματα είναι τα 2005-2006 και 2002-2003. Παρατηρούμε ότι για τους φοιτητές που εγγράφηκαν στη σχολή μέχρι και το σπουδαστικό έτος 2005-2006, οι μετεγγραφές κυμαίνονται σε υψηλά επίπεδα, ενώ από το 2006 και μετά μειώνονται ραγδαία. Επίσης για τους φοιτητές που εγγράφηκαν στο τμήμα τα σπουδαστικά έτη 2011-2012 και 2012-2013, δεν βρέθηκαν στοιχεία μετεγγραφών, άρα ίσως να έχουν συγχωνευτεί μαζί με τις διαγραφές.

Ø Στα διαγράμματα 41 και 42 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών,

Διάγραμμα 41 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Ανά Έτος Εισαγωγής

ανά έτος εισαγωγής για κορίτσια και αγόρια.

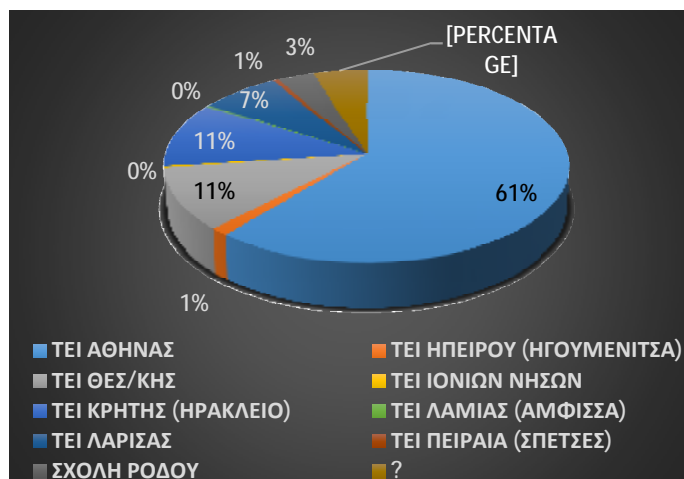

Όπως βλέπουμε, αρχικά το μεγαλύτερο μέρος των φοιτητών που πήραν μετεγγραφή, είναι κορίτσια. Τα έτη εισαγωγής με τις περισσότερες μετεγγραφές κοριτσιών σε άλλα τμήματα είναι τα 2005-2006, 2004-2005 και 2002-2003, ενώ για τα αγόρια τα 2000-2001, 2002-2003 και 2001-2002.

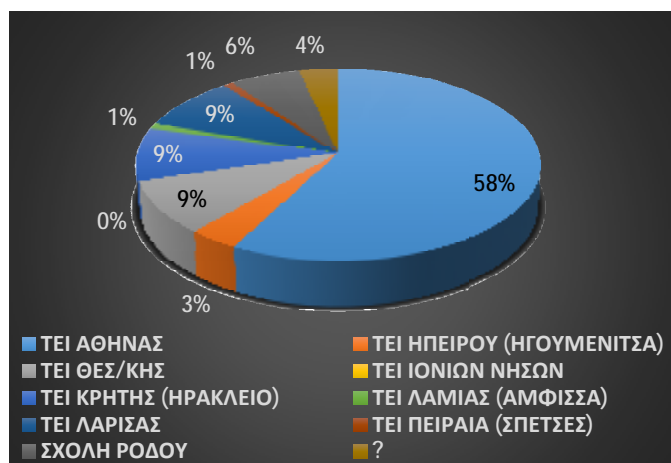
Διάγραμμα 42 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Ανά Έτος Εισαγωγής

Ø Στο διάγραμμα 43 βλέπουμε σε ποσοστό, σε ποια ΤΕΙ/σχολές πήραν μετεγγραφή οι φοιτητές του τμήματος.

Όπως παρατηρούμε, το μεγαλύτερο ποσοστό των φοιτητών, πήρε μετεγγραφή στο ΤΕΙ Αθήνας (61%) και ακολουθούν με διαφορά τα ΤΕΙ Κρήτης (11%), Θεσσαλονίκης (11%) και Λάρισας (7%). Επίσης υπάρχει ένα ποσοστό 5% για το οποίο δεν έχουμε στοιχεία για το που έγινε η μετεγγραφή.

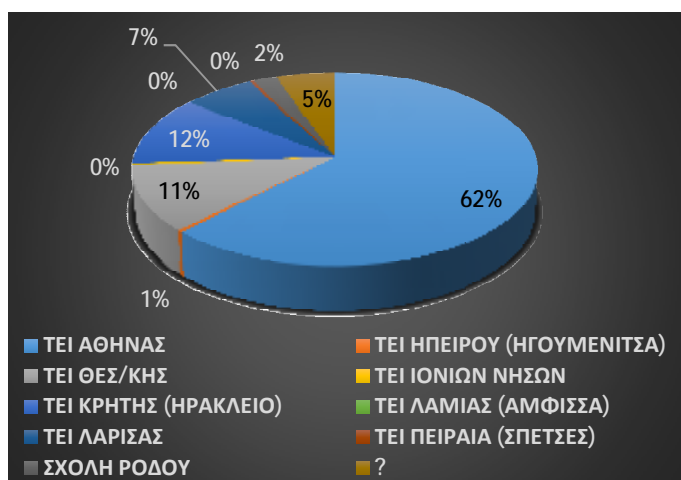
Διάγραμμα 43 - Μετεγγραφές Φοιτητών Ανά ΤΕΙ/Σχολή

Διάγραμμα 44 - Μετεγγραφές Αγοριών Ανά ΤΕΙ/Σχολή

Ø Στο διάγραμμα 44 βλέπουμε σε ποσοστό, σε ποια ΤΕΙ/σχολές πήραν μετεγγραφή τα αγόρια του τμήματος.

Όπως παρατηρούμε, το μεγαλύτερο ποσοστό των αγοριών, πήρε μετεγγραφή στο ΤΕΙ Αθήνας (58%) και ακολουθούν με διαφορά τα ΤΕΙ Κρήτης (9%), Λάρισας (9%) και Θεσσαλονίκης (9%). Επίσης υπάρχει ένα ποσοστό 4% για το οποίο δεν έχουμε στοιχεία για το που έγινε η μετεγγραφή.

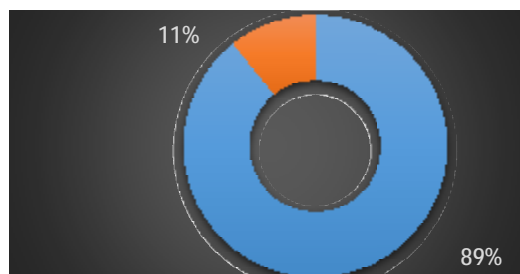
Διάγραμμα 45 - Μετεγγραφές Κοριτσιών Ανά TEI/Σχολή

Ø Στο διάγραμμα 45 βλέπουμε σε ποσοστό, σε ποια TEI/σχολές πήραν μετεγγραφή τα κορίτσια του τμήματος.

Όπως παρατηρούμε, το μεγαλύτερο ποσοστό των κοριτσιών, πήρε μετεγγραφή στο TEI Αθήνας (62%) και ακολουθούν με διαφορά τα TEI Κρήτης (12%), Θεσσαλονίκης (11%) και Λάρισας (7%). Επίσης υπάρχει ένα ποσοστό 5% για το οποίο δεν έχουμε στοιχεία για το που έγινε η μετεγγραφή.

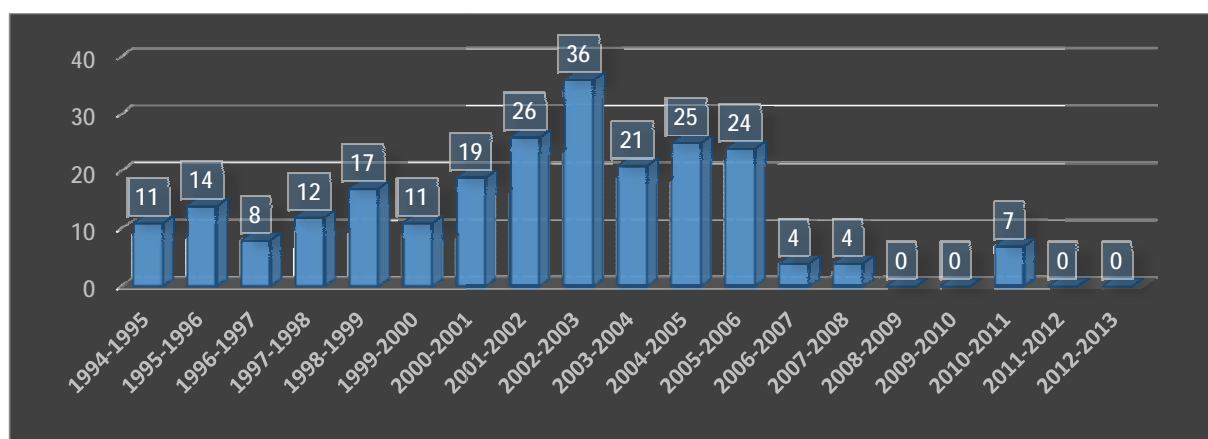
Ø Στο διάγραμμα 46 βλέπουμε το ποσοστό των φοιτητών που πήρε μετεγγραφή σε άλλο TEI/σχολή.

Όπως βλέπουμε, το 11% των φοιτητών πήρε μετεγγραφή σε άλλο TEI/σχολή.

Διάγραμμα 46 - Ποσοστό Μετεγγραφών

Ø Στο διάγραμμα 47 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών στο TEI

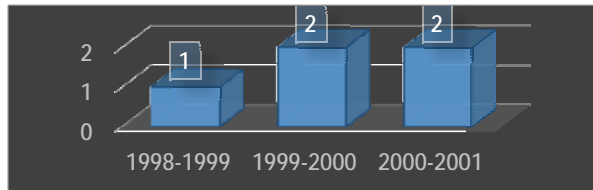

Διάγραμμα 47 - Μετεγγραφές Φοιτητών Στο TEI Αθήνας

Αθήνας, ανά έτος εισαγωγής.

Όπως βλέπουμε, τα έτη εισαγωγής με τις περισσότερες μετεγγραφές φοιτητών στο TEI Αθήνας, είναι τα 2002-2003, 2001-2002, 2004-2005 και 2005-2006.

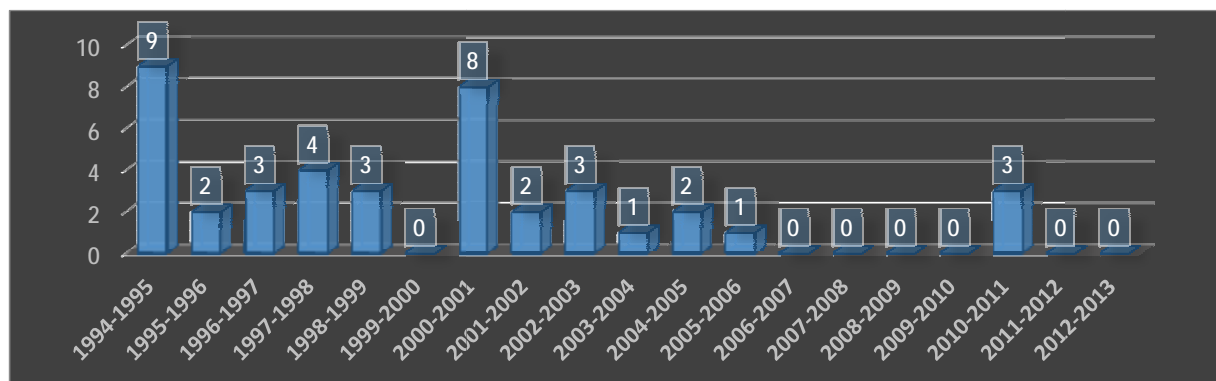
Ø Στο διάγραμμα 48 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών στο ΤΕΙ Ηπείρου, ανά έτος εισαγωγής.

Διάγραμμα 48 - Μετεγγραφές Φοιτητών Στο ΤΕΙ Ηπείρου

Παρατηρούμε ότι τα μοναδικά έτη εισαγωγής με μετεγγραφές φοιτητών στο ΤΕΙ Ηπείρου, είναι τα 1999-/2000, 2000-2001 και 1998-1999.

Ø Στο διάγραμμα 49 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών στο ΤΕΙ

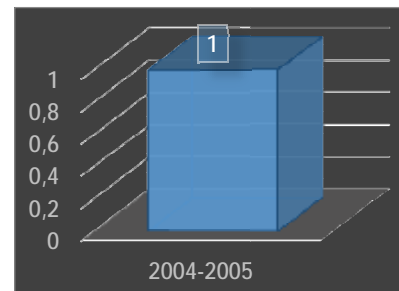
Διάγραμμα 49 - Μετεγγραφές Φοιτητών Στο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης

Θεσσαλονίκης, ανά έτος εισαγωγής.

Όπως παρατηρούμε, τα έτη εισαγωγής με τις περισσότερες μετεγγραφές φοιτητών στο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, είναι τα 1994-1995 και 2000-2001.

Ø Στο διάγραμμα 50 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών στο ΤΕΙ Ιονίων Νήσων, ανά έτος εισαγωγής.

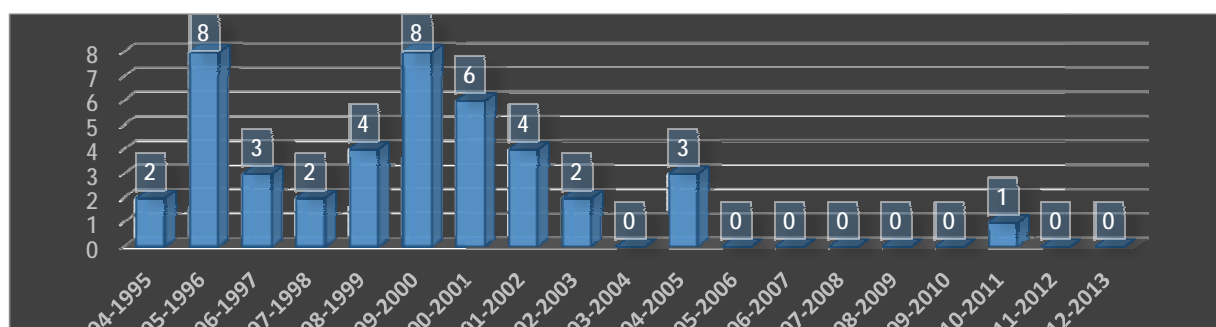
Παρατηρούμε ότι το μοναδικό έτος εισαγωγής με μετεγγραφές φοιτητών στο ΤΕΙ Ιονίων Νήσων, είναι το 2004-

Διάγραμμα 50 - Μετεγγραφές Φοιτητών Στο ΤΕΙ Ιονίων Νήσων

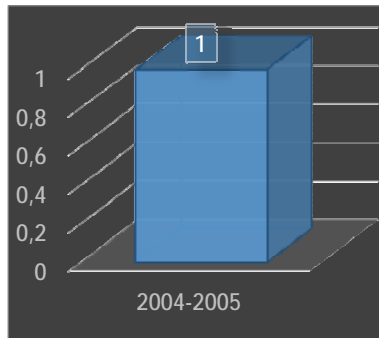
2005.

Ø Στο διάγραμμα 51 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών στο ΤΕΙ

Κρήτης, ανά έτος εισαγωγής.

Όπως παρατηρούμε, τα έτη εισαγωγής με τις περισσότερες μετεγγραφές φοιτητών στο ΤΕΙ Κρήτης, είναι τα 1995-1996 και 1999-2000.

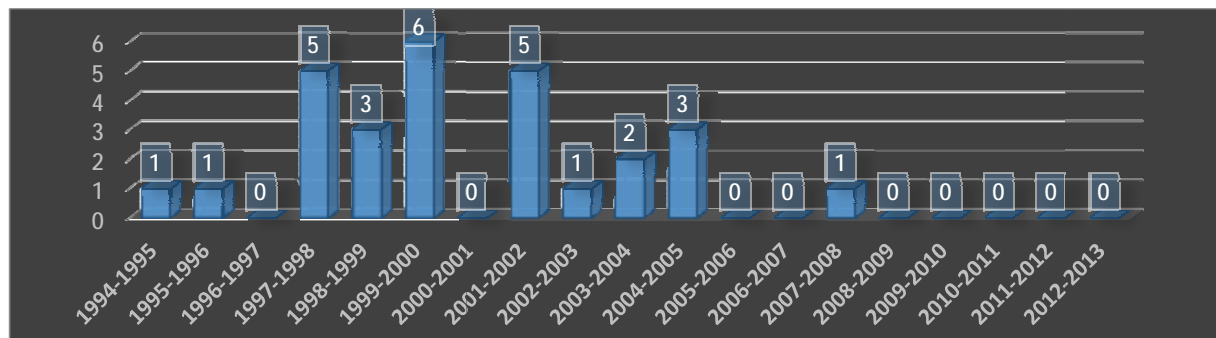

Διάγραμμα 52 - Μετεγγραφές Φοιτητών Στο ΤΕΙ Λαμίας

Ø Στο διάγραμμα 52 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών στο ΤΕΙ Λαμίας, ανά έτος εισαγωγής.

Παρατηρούμε ότι το μοναδικό έτος εισαγωγής με μετεγγραφές φοιτητών στο ΤΕΙ Λαμίας, είναι το 2004-2005.

Ø Στο διάγραμμα 53 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών στο ΤΕΙ

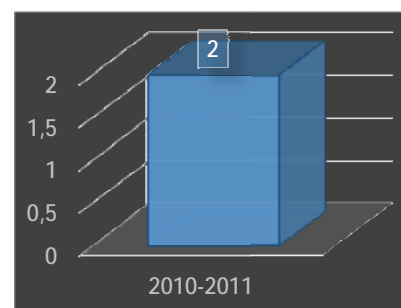
Διάγραμμα 53 - Μετεγγραφές Φοιτητών Στο ΤΕΙ Λάρισας

Λάρισας, ανά έτος εισαγωγής.

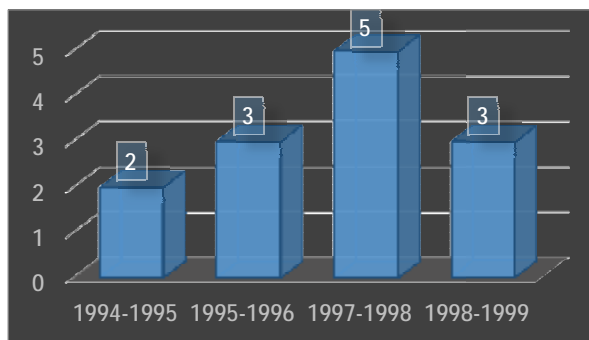
Όπως παρατηρούμε, τα έτη εισαγωγής με τις περισσότερες μετεγγραφές φοιτητών στο ΤΕΙ Λάρισας, είναι τα 1999-2000, 1997-1998 και 2001-2002.

Ø Στο διάγραμμα 54 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών στο ΤΕΙ Πειραιά, ανά έτος εισαγωγής.

Παρατηρούμε ότι το μοναδικό έτος εισαγωγής με μετεγγραφές φοιτητών στο ΤΕΙ Πειραιά, είναι το 2010-2011.

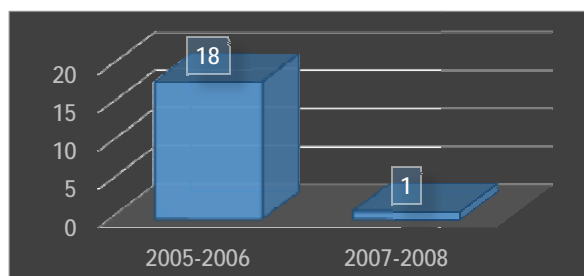
Διάγραμμα 54 - Μετεγγραφές Φοιτητών Στο ΤΕΙ Πειραιά

Διάγραμμα 55 - Μετεγγραφές Φοιτητών Στη Σχολή Ρόδου

Ø Στο διάγραμμα 56 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών σε ΤΕΙ/σχολή που δεν αναφέρεται, ανά έτος εισαγωγής.

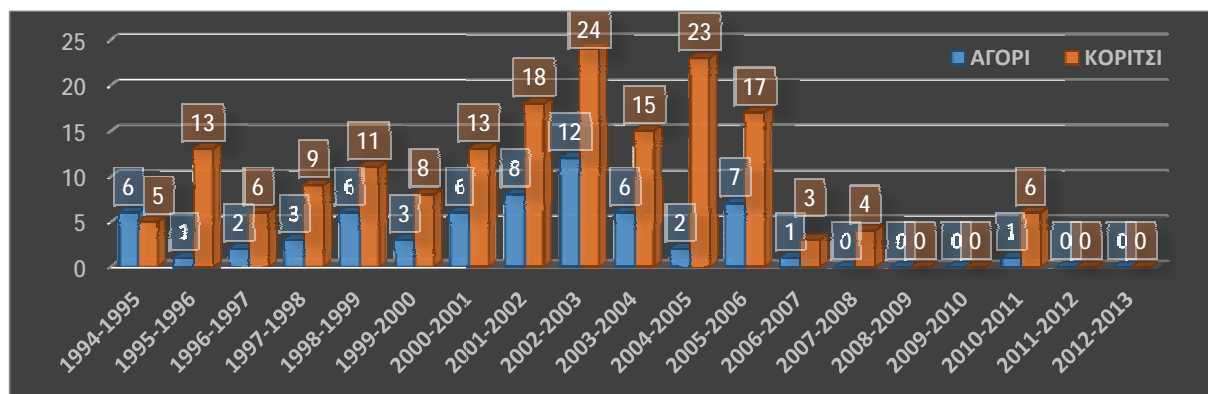
Παρατηρούμε ότι τα μοναδικά έτη εισαγωγής με τέτοιες μετεγγραφές φοιτητών, είναι τα

Διάγραμμα 56 - Μετεγγραφές Φοιτητών Σε Άλλα ΤΕΙ/Σχολές

2005-2006 και 2007-2008.

Ø Στο διάγραμμα 57 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών στο ΤΕΙ

Διάγραμμα 57 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Στο ΤΕΙ Αθήνας

Αθήνας, ανά έτος εισαγωγής, για κορίτσια και αγόρια.

Όπως παρατηρούμε, τα έτη εισαγωγής με τις περισσότερες μετεγγραφές κοριτσιών στο ΤΕΙ Αθήνας, είναι τα 2002-2003 και 2004-2005 ενώ τα έτη εισαγωγής με τις περισσότερες μετεγγραφές αγοριών στο ΤΕΙ Αθήνας, είναι τα 2002-2003, 2001-2002 και 2006-2006.

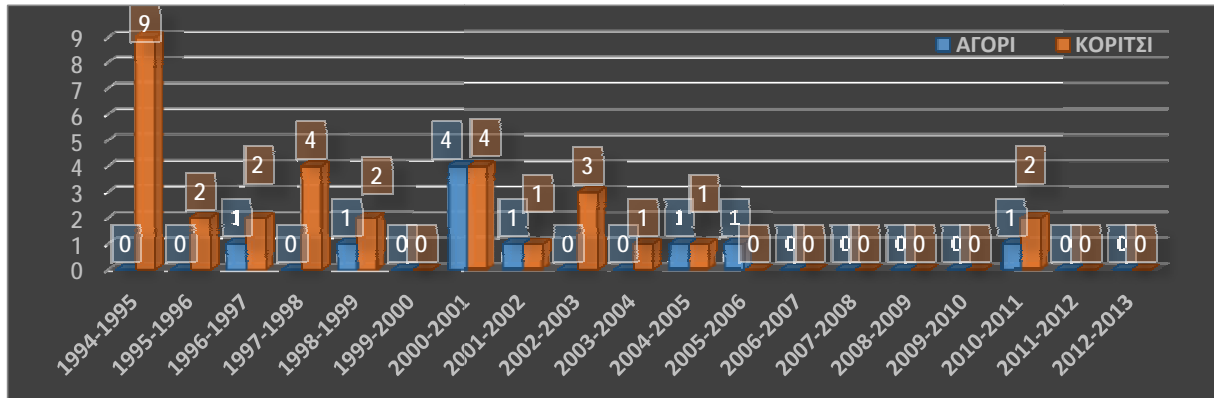
Διάγραμμα 58 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Στο ΤΕΙ Ηπείρου

Ø Στο διάγραμμα 58 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών στο ΤΕΙ Ηπείρου, ανά έτος εισαγωγής, για κορίτσια και αγόρια.

Παρατηρούμε ότι το μοναδικό έτος εισαγωγής με μετεγγραφές κοριτσιών στο ΤΕΙ Ηπείρου, είναι το

1998-1999 ενώ τα μοναδικά έτη εισαγωγής με μετεγγραφές αγοριών στο ΤΕΙ Ηπείρου, είναι τα 1999-2000 και 2000-2001.

Ø Στο διάγραμμα 59 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών στο ΤΕΙ

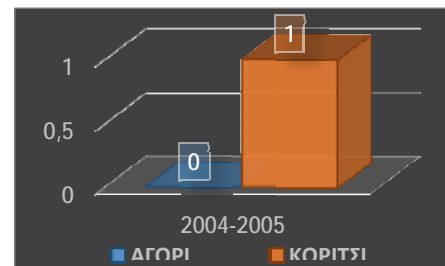
Διάγραμμα 59 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Στο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης

Θεσσαλονίκης, ανά έτος εισαγωγής, για κορίτσια και αγόρια.

Όπως παρατηρούμε, το έτος εισαγωγής με τις περισσότερες μετεγγραφές κοριτσιών στο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, είναι το 1994-1995 ενώ το έτος εισαγωγής με τις περισσότερες μετεγγραφές αγοριών στο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, είναι το 2000-2001.

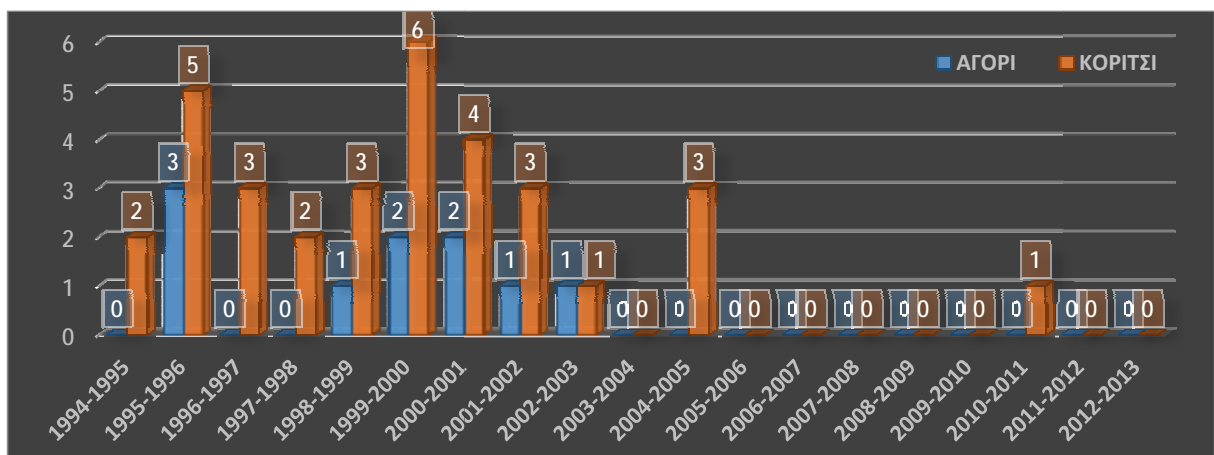
Ø Στο διάγραμμα 60 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών στο ΤΕΙ Ιονίων Νήσων, ανά έτος εισαγωγής, για κορίτσια και αγόρια.

Παρατηρούμε ότι το μοναδικό έτος εισαγωγής με μετεγγραφές κοριτσιών στο ΤΕΙ Ιονίων Νήσων, είναι το 2004-2005 ενώ δεν υπάρχουν μετεγγραφές αγοριών.

Διάγραμμα 60 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Στο ΤΕΙ Ιονίων Νήσων

Ø Στο διάγραμμα 61 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών στο ΤΕΙ

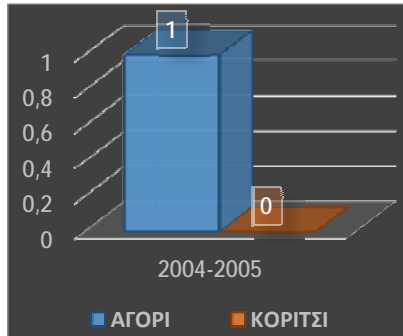

Διάγραμμα 61 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Στο ΤΕΙ Κρήτης

Κρήτης, ανά έτος εισαγωγής, για κορίτσια και αγόρια.

Όπως παρατηρούμε, τα έτη εισαγωγής με τις περισσότερες μετεγγραφές κοριτσιών στο ΤΕΙ Κρήτης, είναι τα 1999-2000 και 1995-1996, ενώ τα έτη εισαγωγής με τις περισσότερες μετεγγραφές αγοριών στο ΤΕΙ Κρήτης, είναι τα 1995-1996, 1999-2000 και 2000-2001.

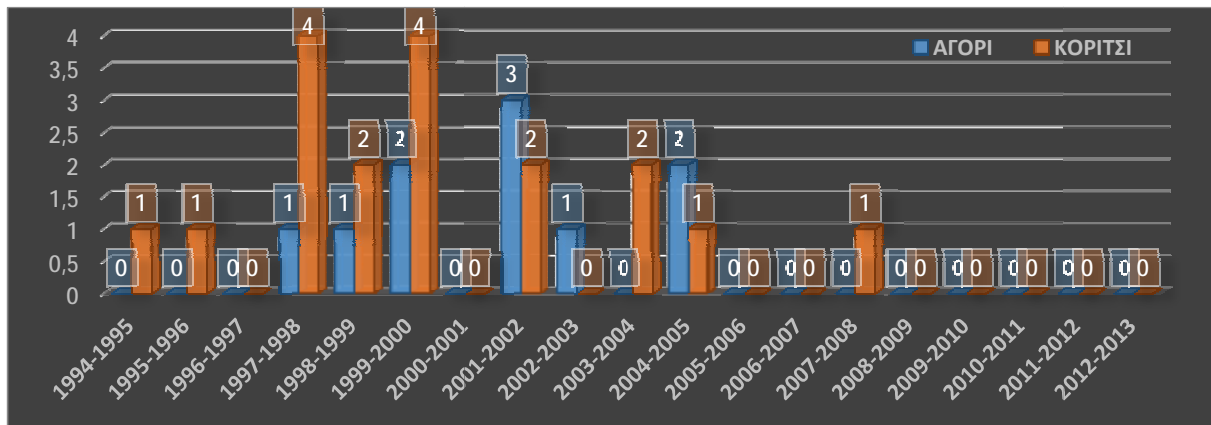

Διάγραμμα 62 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Στο ΤΕΙ Λαμίας

Ø Στο διάγραμμα 62 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών στο ΤΕΙ Λαμίας, ανά έτος εισαγωγής, για κορίτσια και αγόρια.

Παρατηρούμε ότι το μοναδικό έτος εισαγωγής με μετεγγραφές αγοριών στο ΤΕΙ Λαμίας, είναι το 2004-2005 ενώ δεν υπάρχουν μετεγγραφές κοριτσιών.

Ø Στο διάγραμμα 63 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών στο ΤΕΙ

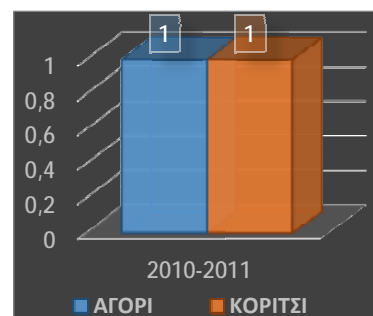
Διάγραμμα 63 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Στο ΤΕΙ Λάρισας

Λάρισας, ανά έτος εισαγωγής, για κορίτσια και αγόρια.

Όπως παρατηρούμε, τα έτη εισαγωγής με τις περισσότερες μετεγγραφές κοριτσιών στο ΤΕΙ Λάρισας, είναι τα 1997-1998 και 1999-2000, ενώ το έτος εισαγωγής με τις περισσότερες μετεγγραφές αγοριών στο ΤΕΙ Λάρισας, είναι το 2001-2002.

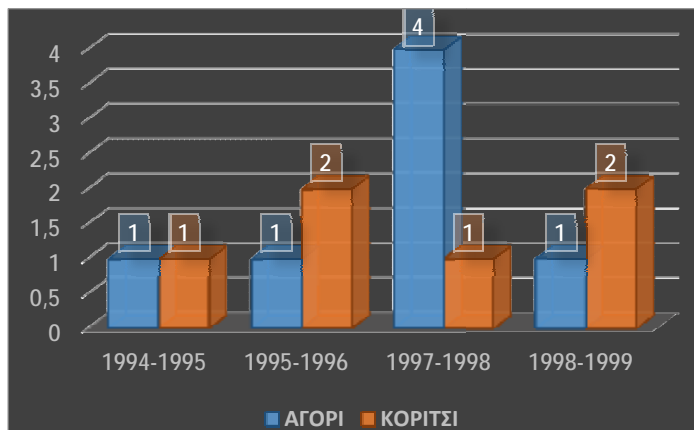
Ø Στο διάγραμμα 64 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών στο ΤΕΙ Πειραιά, ανά έτος εισαγωγής, για κορίτσια και αγόρια.

Παρατηρούμε ότι το μοναδικό έτος εισαγωγής με μετεγγραφές κοριτσιών και αγοριών στο ΤΕΙ Πειραιά, είναι το 2010-2011.

Διάγραμμα 64 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Στο ΤΕΙ Πειραιά

Διάγραμμα 65 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Στη Σχολή Ρόδου

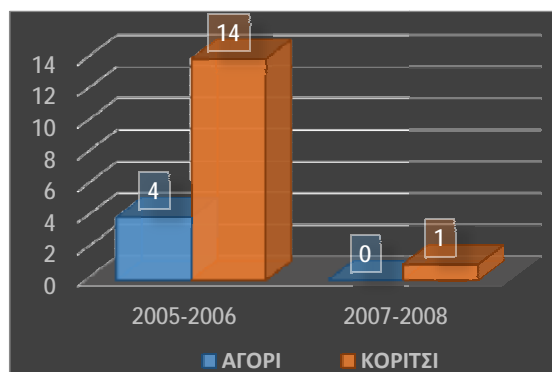
1998 και 1998-1999.

Ø Στο διάγραμμα 65 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών στη σχολή Ρόδου, ανά έτος εισαγωγής, για κορίτσια και αγόρια.

Παρατηρούμε ότι τα μοναδικά έτη εισαγωγής με μετεγγραφές αγοριών και κοριτσιών στη σχολή Ρόδου, είναι τα 1994-1995, 1995-1996, 1997-

Ø Στο διάγραμμα 66 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών σε ΤΕΙ/σχολή που δεν αναφέρεται, ανά έτος εισαγωγής για κορίτσια και αγόρια.

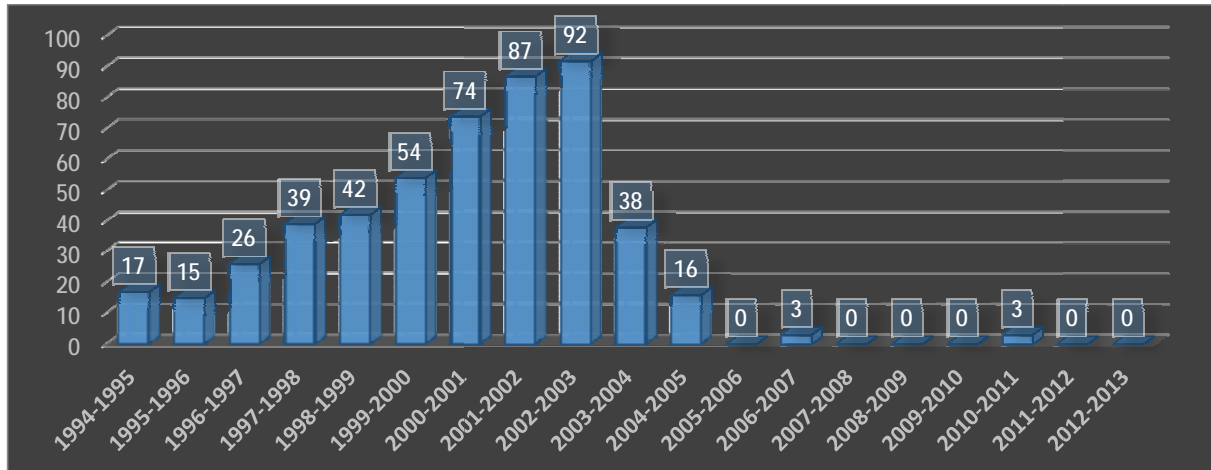
Παρατηρούμε ότι τα μοναδικά έτη εισαγωγής με τέτοιες μετεγγραφές φοιτητών, για τα κορίτσια είναι τα 2005-2006 και 2007-2008 και για τα αγόρια το 2005-2006.

Διάγραμμα 66 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Σε Άλλα ΤΕΙ/Σχολές

6.6 Μετεγγραφές Από

Ø Στο διάγραμμα 67 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών από άλλα

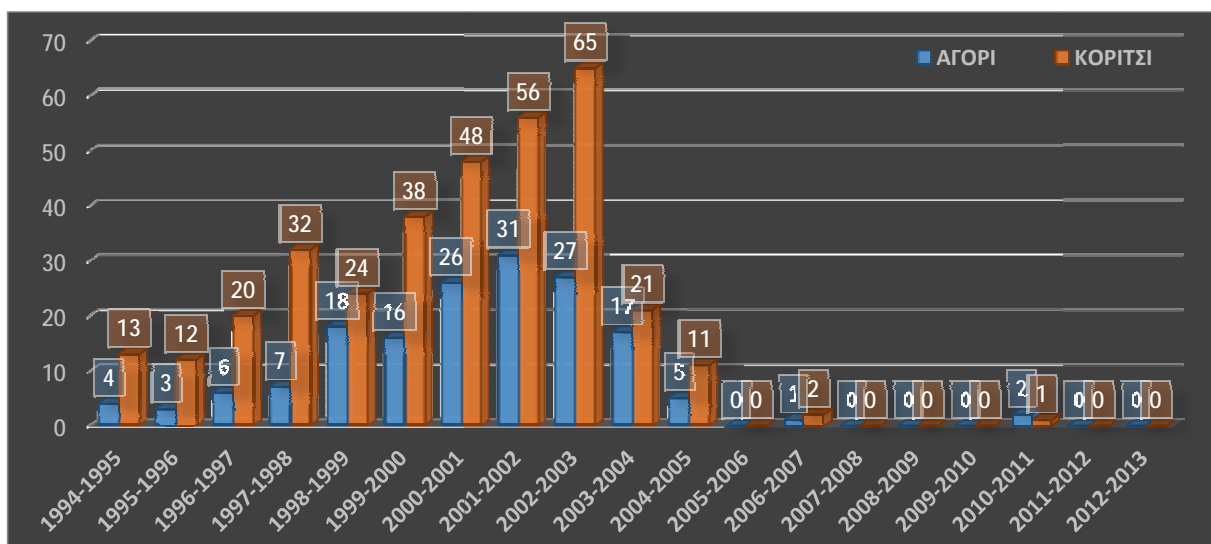

Διάγραμμα 67 - Μετεγγραφές Φοιτητών Ανά Έτος Σπουδών

ΤΕΙ/σχολές στο τμήμα, ανά έτος σπουδών.

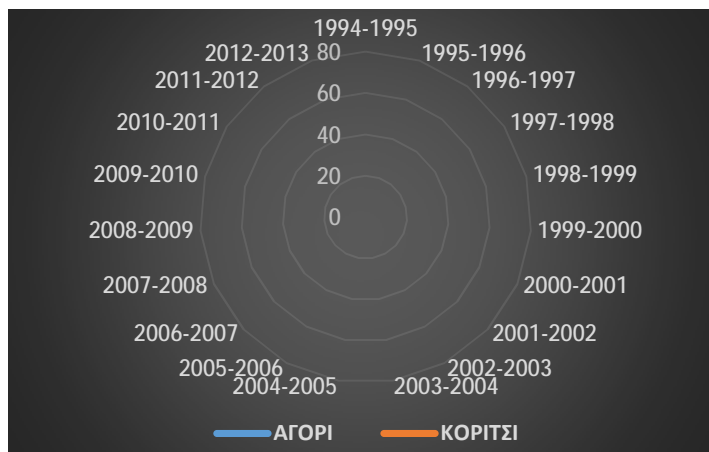
Όπως παρατηρούμε, οι μετεγγραφές φοιτητών στο τμήμα, ακολουθούν αύξουσα πορεία μέχρι και το έτος 2002-2003, που είναι και το έτος με τους περισσότερους εισακτέους μέσω μετεγγραφών και μετά μειώνονται ραγδαία.

Ø Στα διαγράμματα 68 και 69 βλέπουμε τις μετεγγραφές των φοιτητών από άλλα

Διάγραμμα 68 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Ανά Έτος Σπουδών

ΤΕΙ/σχολές στο τμήμα, ανά έτος σπουδών για κορίτσια και αγόρια.

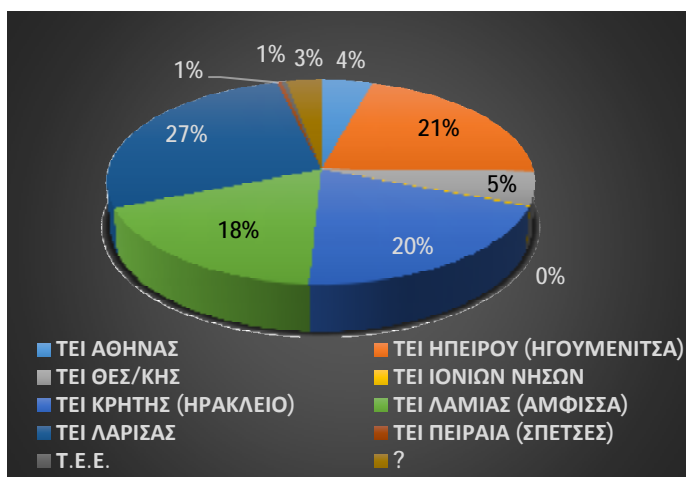

Διάγραμμα 69 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Ανά Έτος Σπουδών

Όπως βλέπουμε, αρχικά το μεγαλύτερο μέρος των φοιτητών που έχουν εγγραφεί στο τμήμα μέσω μετεγγραφής, είναι κορίτσια. Τα έτη με τους περισσότερους εισακτέους μέσω μετεγγραφών για τα κορίτσια είναι τα 2002-2003 και 2001-2002 και για τα αγόρια τα 2001-2002, 2002-2003 και 2000-2001.

Ø Στο διάγραμμα 70 βλέπουμε σε ποσοστό από ποια ΤΕΙ/σχολές έχουν πάρει μετεγγραφή οι φοιτητές για το τμήμα.

Όπως βλέπουμε, το μεγαλύτερο ποσοστό των φοιτητών έχει πάρει μετεγγραφή από τα ΤΕΙ Λάρισας (27%), Ηπείρου (21%), Κρήτης (20%), και Λαμίας (18%). Επίσης υπάρχει και ένα ποσοστό 3% για το οποίο δεν έχουμε στοιχεία του ΤΕΙ από το οποίο πήραν μετεγγραφή.

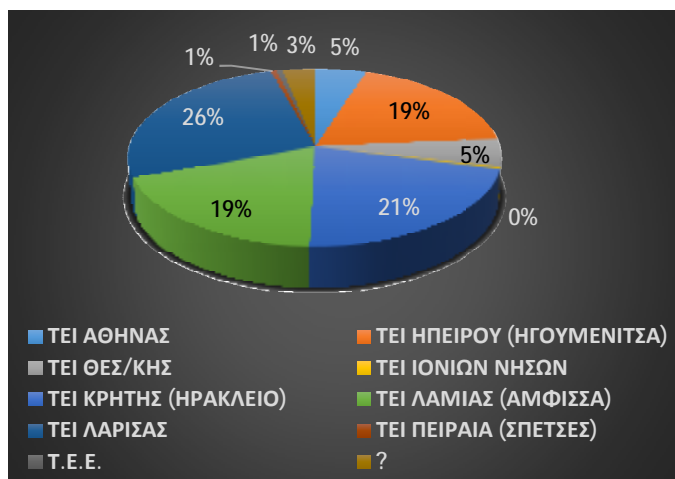
Διάγραμμα 70 - Μετεγγραφές Φοιτητών Ανά ΤΕΙ/Σχολή

Διάγραμμα 71 - Μετεγγραφές Αγοριών Ανά ΤΕΙ/Σχολή

Ø Στο διάγραμμα 71 βλέπουμε σε ποσοστό από ποια ΤΕΙ/σχολές έχουν πάρει μετεγγραφή αγόρια για το τμήμα.

Όπως παρατηρούμε, το μεγαλύτερο ποσοστό των αγοριών έχει πάρει μετεγγραφή από τα ΤΕΙ Λάρισας (29%), Ηπείρου (26%), Κρήτης (17%), και Λαμίας (17%). Επίσης υπάρχει και ένα ποσοστό 2% για το οποίο δεν έχουμε στοιχεία του ΤΕΙ από το οποίο πήραν μετεγγραφή.

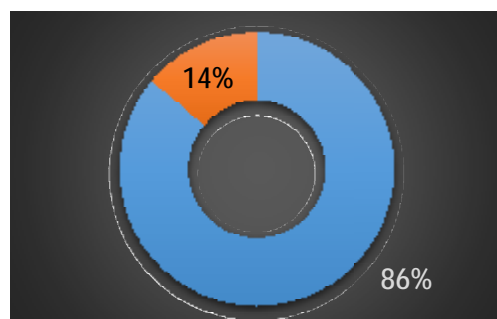
Διάγραμμα 72 - Μετεγγραφές Κοριτσιών Ανά ΤΕΙ/Σχολή

Ø Στο διάγραμμα 72 βλέπουμε σε ποσοστό από ποια ΤΕΙ/σχολές έχουν πάρει μετεγγραφή κορίτσια για το τμήμα.

Όπως παρατηρούμε, το μεγαλύτερο ποσοστό των κοριτσιών έχει πάρει μετεγγραφή από τα ΤΕΙ Λάρισας (26%), Κρήτης (21%), Λαμίας (19%) και Ηπείρου (19%). Επίσης υπάρχει και ένα ποσοστό 3% για το οποίο δεν έχουμε στοιχεία του ΤΕΙ από το οποίο πήραν μετεγγραφή.

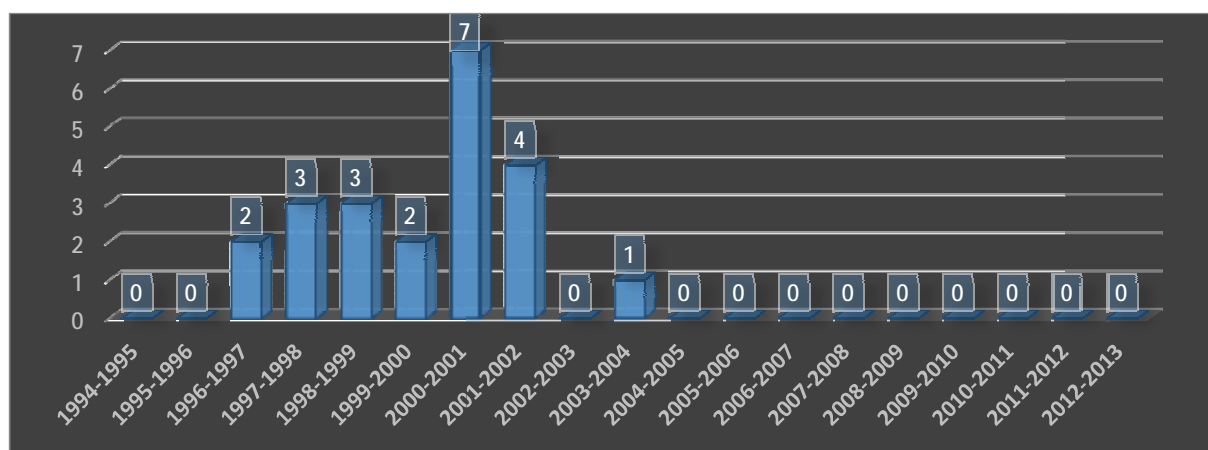
Ø Στο διάγραμμα 73 βλέπουμε το ποσοστό των εισακτέων που έχουν εγγραφεί στη σχολή μέσω μετεγγραφής.

Όπως παρατηρούμε, το 14% των εισακτέων έχει περάσει στη σχολή μέσω μετεγγραφής.

Διάγραμμα 73 - Ποσοστό Μετεγγραφών

Ø Στο διάγραμμα 74 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών από το ΤΕΙ

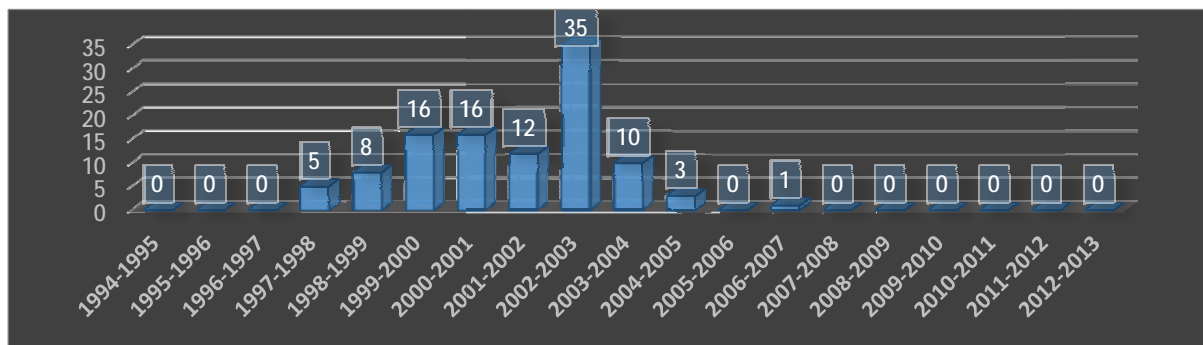

Διάγραμμα 74 - Μετεγγραφές Φοιτητών Από Το ΤΕΙ Αθήνας

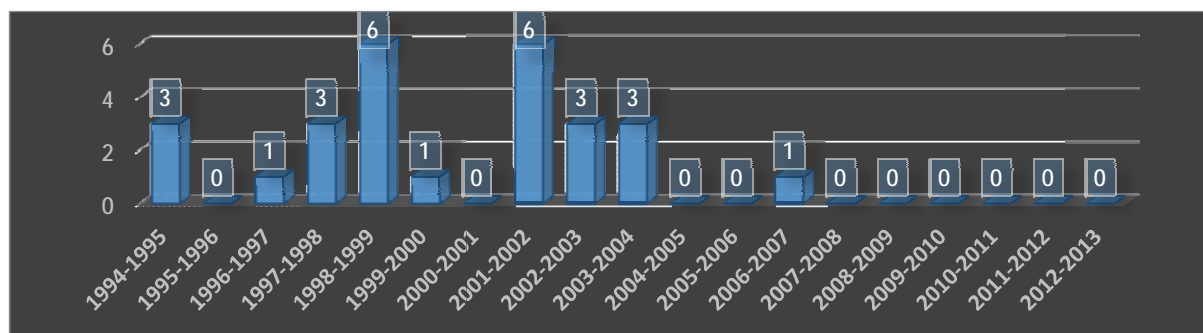
Αθήνας, ανά έτος σπουδών.

Όπως παρατηρούμε, το έτος με τους περισσότερους εισακτέους μέσω μετεγγραφών από το ΤΕΙ Αθήνας, είναι το 2000-2001, ενώ από το 2004 και μετά μηδενίζονται.

Ø Στο διάγραμμα 75 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών από το ΤΕΙ Ηπείρου, ανά έτος σπουδών.

Διάγραμμα 75 - Μετεγγραφές Φοιτητών Από Το ΤΕΙ Ηπείρου

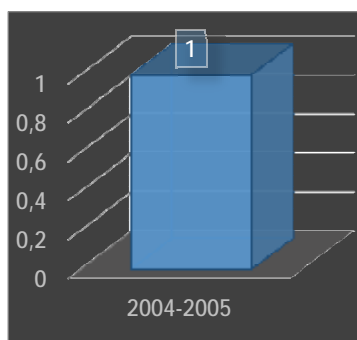

Διάγραμμα 76 - Μετεγγραφές Φοιτητών Από Το ΤΕΙ Θεσσαλονίκης

Όπως παρατηρούμε, το έτος με τους περισσότερους εισακτέους μέσω μετεγγραφών από το ΤΕΙ Ηπείρου, είναι το 2002-2003. Και εδώ βλέπουμε ότι μετά το 2007 δεν υπάρχουν άλλες μετεγγραφές από το ΤΕΙ Ηπείρου.

Ø Στο διάγραμμα 76 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών από το ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, ανά έτος σπουδών.

Όπως παρατηρούμε, τα έτη με τους περισσότερους εισακτέους μέσω μετεγγραφών από το ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, είναι τα 1998-1999 και 2001-2002.

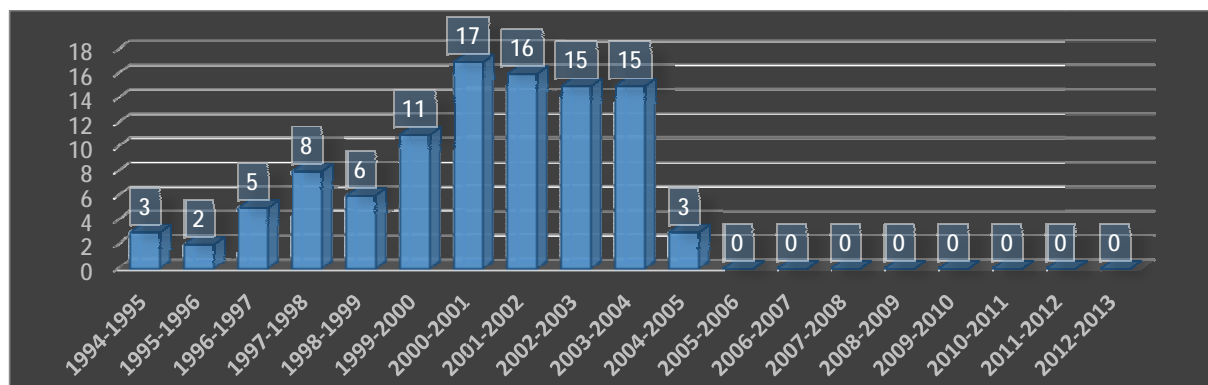

Ø Στο διάγραμμα 77 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών από το ΤΕΙ Ιονίων Νήσων, ανά έτος σπουδών.

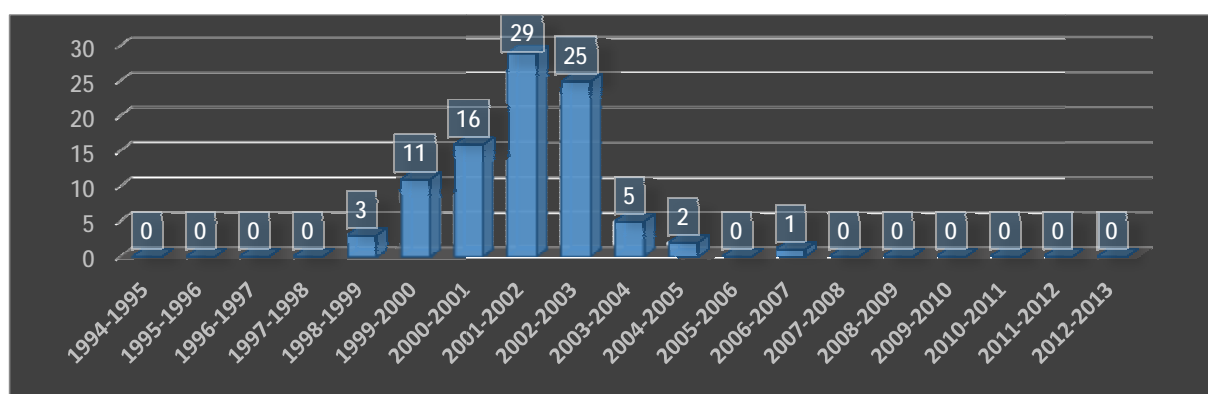
Παρατηρούμε ότι το μοναδικό έτος με εισακτέους μέσω μετεγγραφών από το ΤΕΙ Ιονίων Νήσων, είναι το 2004-2005.

Διάγραμμα 77 - Μετεγγραφές Φοιτητών Από Το ΤΕΙ Ιονίων Νήσων

Ø Στο διάγραμμα 78 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών από το ΤΕΙ Κρήτης, ανά έτος σπουδών.

Διάγραμμα 78 - Μετεγγραφές Φοιτητών Από Το ΤΕΙ Κρήτης

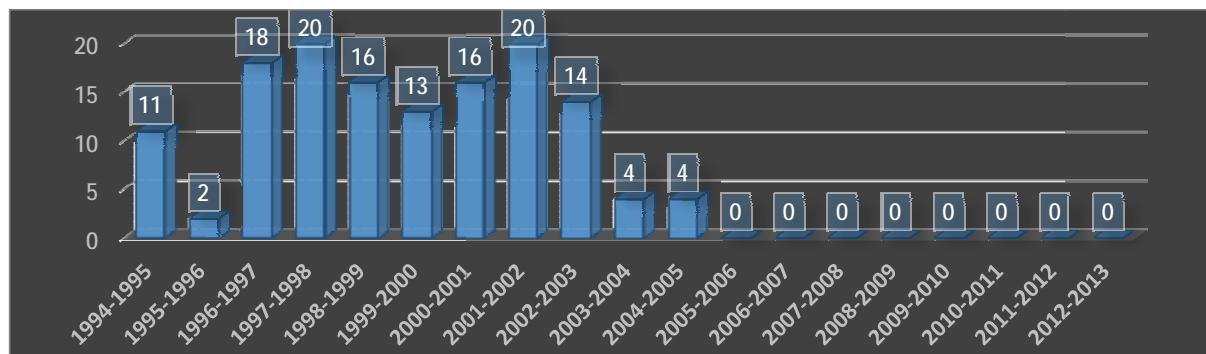
Διάγραμμα 79 - Μετεγγραφές Φοιτητών Από Το ΤΕΙ Λαμίας

Όπως παρατηρούμε, τα έτη με τους περισσότερους εισακτέους μέσω μετεγγραφών από το ΤΕΙ Κρήτης, είναι τα 2000-2001, 2001-2002, 2002-2003 και 2003-2004.

Ø Στο διάγραμμα 79 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών από το ΤΕΙ Λαμίας, ανά έτος σπουδών.

Όπως παρατηρούμε, τα έτη με τους περισσότερους εισακτέους μέσω μετεγγραφών από το ΤΕΙ Λαμίας, είναι τα 2001-2002 και 2002-2003.

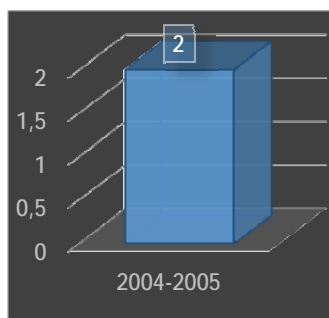
Ø Στο διάγραμμα 80 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών από το ΤΕΙ

Διάγραμμα 80 - Μετεγγραφές Φοιτητών Από Το ΤΕΙ Λάρισας

Λάρισα, ανά έτος σπουδών.

Όπως παρατηρούμε, τα έτη με τους περισσότερους εισακτέους μέσω μετεγγραφών από το ΤΕΙ Λάρισας, είναι τα 1997-1998 και 2001-2002.

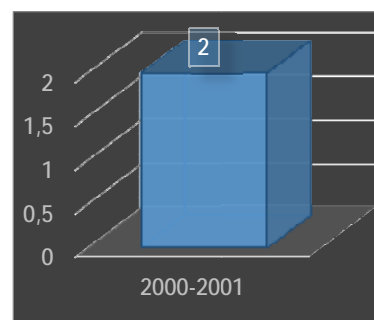
Ø Στο διάγραμμα 81 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών από το ΤΕΙ Πειραιά, ανά έτος σπουδών.

Παρατηρούμε ότι το μοναδικό έτος με εισακτέους μέσω μετεγγραφών από το ΤΕΙ Πειραιά, είναι το 2004-2005.

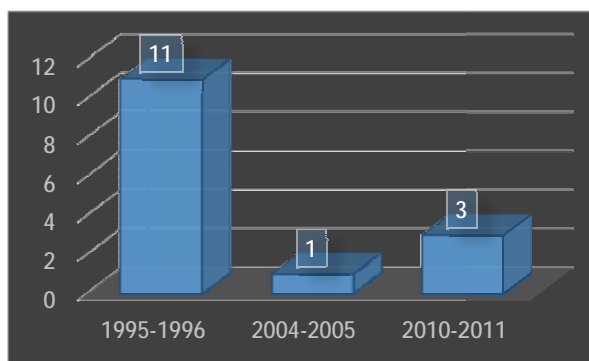
Διάγραμμα 81 - Μετεγγραφές Φοιτητών Από Το ΤΕΙ Πειραιά

Ø Στο διάγραμμα 82 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών από Τ.Ε.Ε., ανά έτος σπουδών.

Παρατηρούμε, ότι το μοναδικό έτος με εισακτέους μέσω μετεγγραφών από Τ.Ε.Ε., είναι το 2000-2001.

Διάγραμμα 82 - Μετεγγραφές Φοιτητών Από Τ.Ε.Ε.

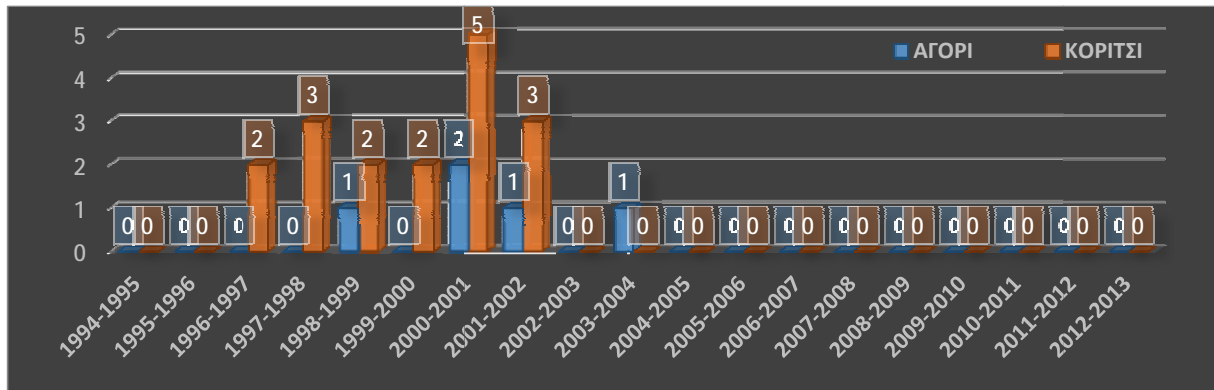
Διάγραμμα 83 - Μετεγγραφές Φοιτητών Από Άλλα ΤΕΙ/Σχολές

Ø Στο διάγραμμα 83 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών από ΤΕΙ/Σχολές που δεν αναφέρονται, ανά έτος σπουδών.

Παρατηρούμε ότι τα μοναδικά έτη με εισακτέους μέσω μετεγγραφών από αυτά τα

ΤΕΙ, είναι τα 1995-1996, 2010-2011 και 2004-2005.

Ø Στο διάγραμμα 84 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών από το ΤΕΙ

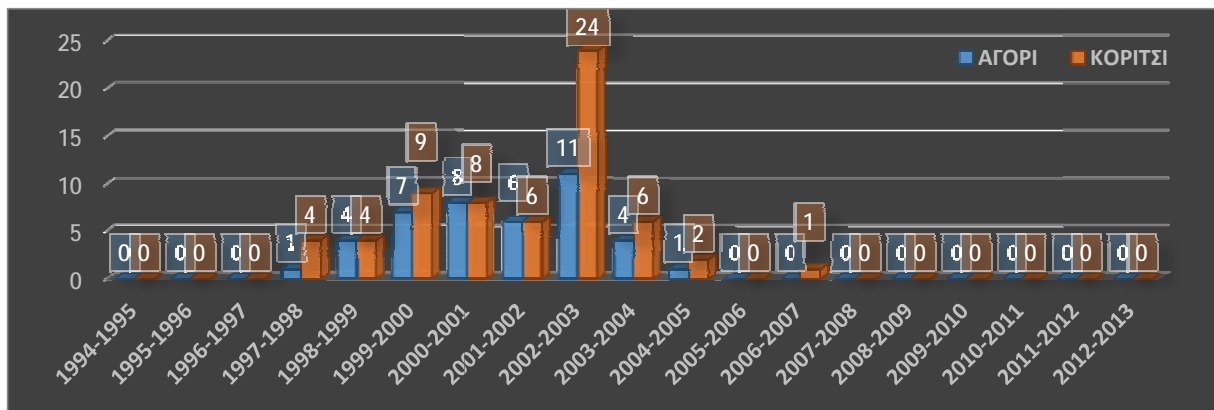

Διάγραμμα 84 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Από Το ΤΕΙ Αθήνας

Αθήνας, ανά έτος σπουδών για κορίτσια και αγόρια.

Όπως παρατηρούμε, το έτος με τους περισσότερους εισακτέους μέσω μετεγγραφών από το ΤΕΙ Αθήνας, τόσο για τα κορίτσια όσο και για τα αγόρια είναι τα 2000-2001 και 2001-2002.

Ø Στο διάγραμμα 85 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών από το ΤΕΙ

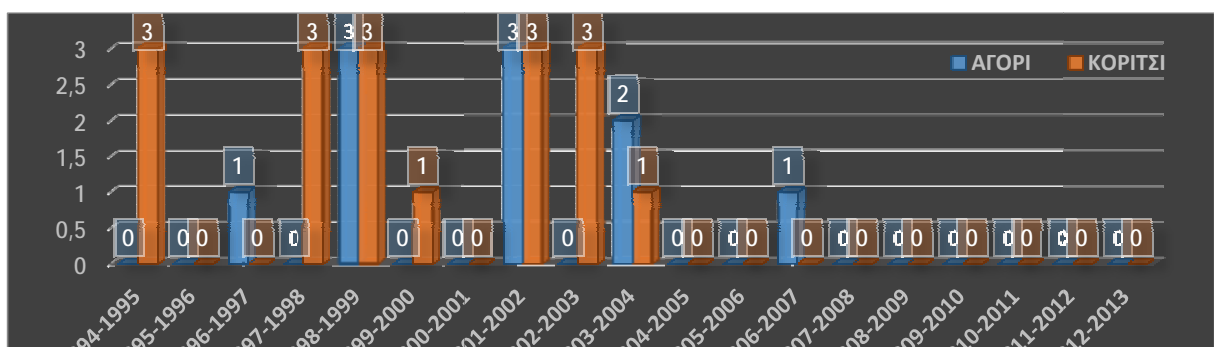

Διάγραμμα 85 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Από Το ΤΕΙ Ηπείρου

Ηπείρου, ανά έτος σπουδών για κορίτσια και αγόρια.

Όπως παρατηρούμε, το έτος με τους περισσότερους εισακτέους μέσω μετεγγραφών από το ΤΕΙ Ηπείρου, τόσο για τα κορίτσια όσο και για τα αγόρια είναι το 2002-2003.

Ø Στο διάγραμμα 86 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών από το ΤΕΙ

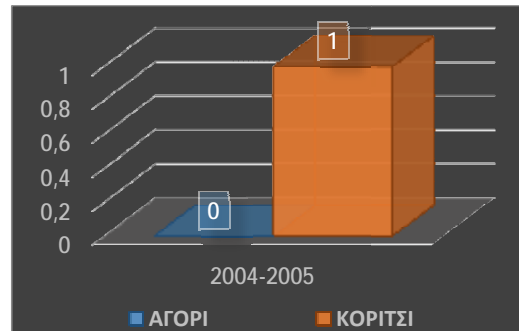

Θεσσαλονίκης, ανά έτος σπουδών για κορίτσια και αγόρια.

Όπως παρατηρούμε, τα έτη με τους περισσότερους εισακτέους μέσω μετεγγραφών από το ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, για τα κορίτσια είναι τα 1994-1995, 1997-1998, 1998-1999, 2001-2002 και 2002-2003 και για τα αγόρια είναι τα 1998-1999 και 2001-2002.

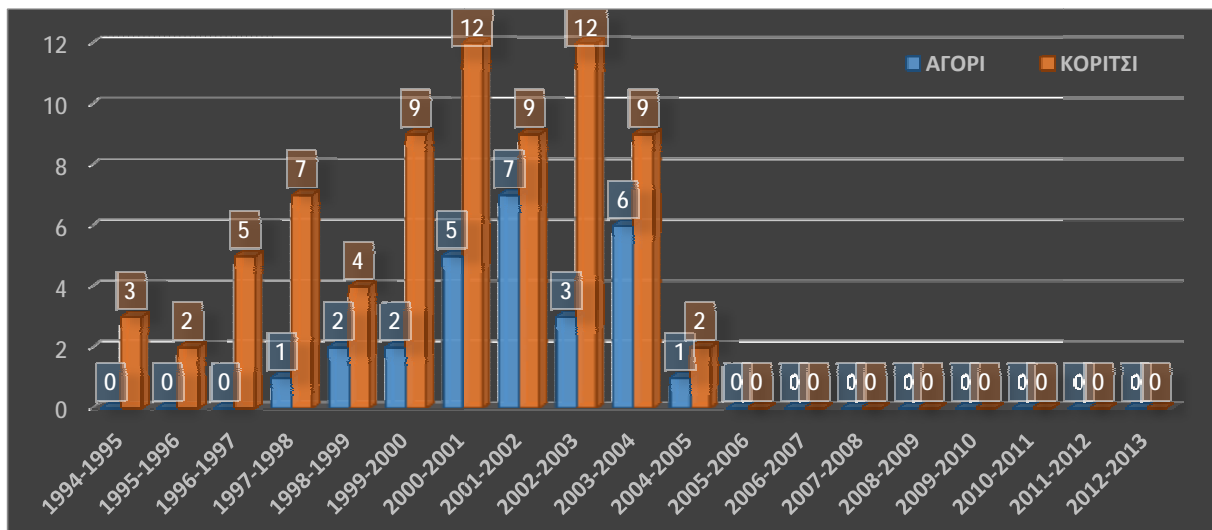
Ø Στο διάγραμμα 87 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών από το ΤΕΙ Ιονίων Νήσων, ανά έτος σπουδών για κορίτσια και αγόρια.

Παρατηρούμε ότι το μοναδικό έτος με εισακτέους μέσω μετεγγραφών από το ΤΕΙ Ιονίων Νήσων, για τα κορίτσια είναι το 2004-2005, ενώ δεν υπάρχουν μετεγγραφές αγοριών.

Διάγραμμα 87 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Από Το ΤΕΙ Ιονίων Νήσων

Ø Στο διάγραμμα 88 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών από το ΤΕΙ

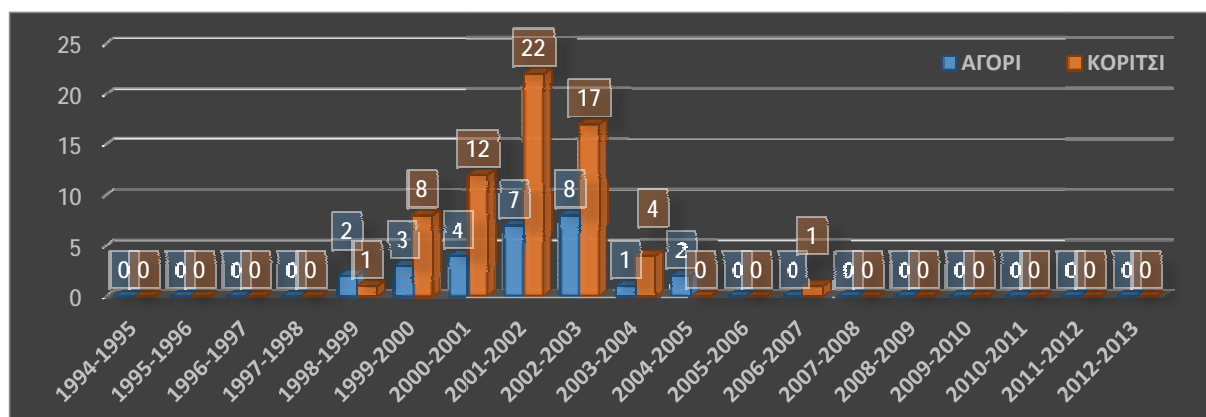

Διάγραμμα 88 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Από Το ΤΕΙ Κρήτης

Κρήτης, ανά έτος σπουδών για κορίτσια και αγόρια.

Όπως παρατηρούμε, τα έτη με τους περισσότερους εισακτέους μέσω μετεγγραφών από το ΤΕΙ Κρήτης, για τα κορίτσια είναι τα 2000-2001 και 2002-2003 και για τα αγόρια είναι τα 2001-2002 και 2003-2004.

Ø Στο διάγραμμα 89 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών από το ΤΕΙ

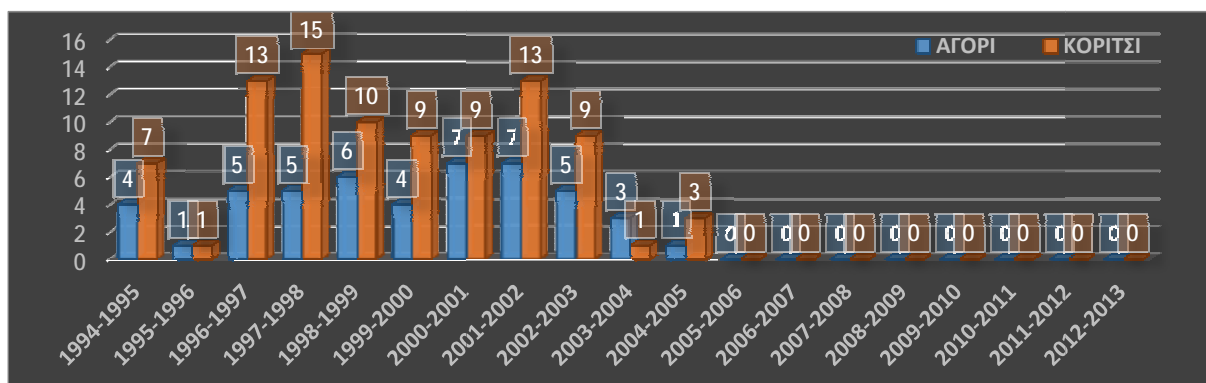

Διάγραμμα 89 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Από Το ΤΕΙ Λαμίας

Λαμίας, ανά έτος σπουδών για κορίτσια και αγόρια.

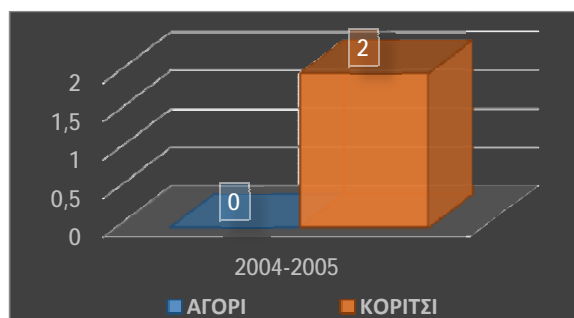
Όπως παρατηρούμε, τα έτη με τους περισσότερους εισακτέους μέσω μετεγγραφών από το ΤΕΙ Λαμίας, για τα κορίτσια είναι τα 2001-2002 και 2002-2003 και για τα αγόρια είναι τα 2002-2003 και 2001-2002.

Ø Στο διάγραμμα 90 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών από το ΤΕΙ Λάρισας, ανά έτος σπουδών για κορίτσια και αγόρια.

Διάγραμμα 90 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Από Το ΤΕΙ Λάρισας

Όπως παρατηρούμε, τα έτη με τους περισσότερους εισακτέους μέσω μετεγγραφών από το ΤΕΙ Λάρισας, για τα κορίτσια είναι τα 1997-1998, 1996-1997 και 2001-2002 και για τα αγόρια είναι τα 2000-2001 και 2001-2002.

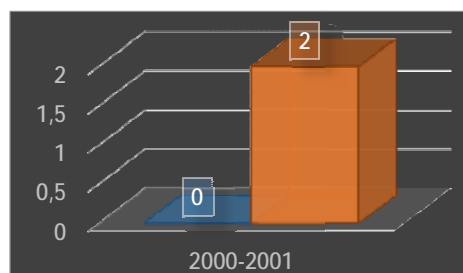
Ø Στο διάγραμμα 91 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών από το ΤΕΙ Πειραιά, ανά έτος σπουδών για κορίτσια και αγόρια.

Παρατηρούμε ότι το μοναδικό έτος με εισακτέους μέσω μετεγγραφών από το ΤΕΙ Πειραιά, για τα κορίτσια είναι το 2004-2005, ενώ δεν υπάρχουν μετεγγραφές αγοριών.

Διάγραμμα 91 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Από Το ΤΕΙ Πειραιά

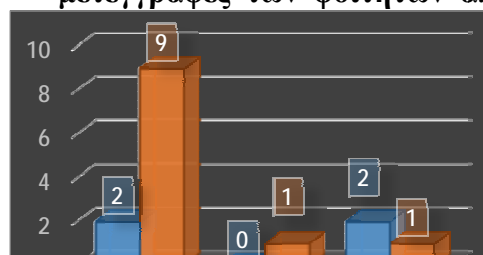
Ø Στο διάγραμμα 92 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών από Τ.Ε.Ε., ανά έτος σπουδών για κορίτσια και αγόρια.

Παρατηρούμε ότι το μοναδικό έτος με εισακτέους μέσω μετεγγραφών από Τ.Ε.Ε., για τα κορίτσια είναι το 2000-2001, ενώ δεν υπάρχουν μετεγγραφές αγοριών.

Διάγραμμα 92 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Από Τ.Ε.Ε.

Ø Στο διάγραμμα 93 βλέπουμε με αριθμούς τις μετεγγραφές των φοιτητών από ΤΕΙ/Σχολές τα οποία δεν αναφέρονται, ανά έτος σπουδών για κορίτσια και αγόρια.

Διάγραμμα 93 - Μετεγγραφές Αγοριών Και Κοριτσιών Από Άλλα ΤΕΙ/Σχολές

Παρατηρούμε ότι τα μοναδικά έτη με εισακτέους μέσω μετεγγραφών από αυτά τα ΤΕΙ, για τα κορίτσια είναι τα 1995-1996, 2004-2005 και 2010-2011 και για τα αγόρια είναι τα 1995-1996 και 2010-2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Όπως προκύπτει σχετικά με τους εισακτέους, το μεγαλύτερο ποσοστό των φοιτητών που έχουν εγγραφεί στο τμήμα, είναι κορίτσια (69%). Το τμήμα είχε το μεγαλύτερο αριθμό εισακτέων μεταξύ του 2000 και του 2005, ενώ το 2006 οι εισακτέοι ξαφνικά μειώνονται και μέχρι και το 2012 (που ήταν και το τελευταίο έτος πριν το τμήμα σταματήσει να δέχεται εισακτέους), κρατά μια σταθερή πορεία.

Για τον τρόπο εισαγωγής των φοιτητών στη σχολή, βλέπουμε ότι ο μεγαλύτερος αριθμός των φοιτητών έχει περάσει στη σχολή μέσω εξετάσεων (82%) τόσο για τα κορίτσια (83%) όσο και για τα αγόρια (80%) και ακολουθεί ως δεύτερος δημοφιλέστερος τρόπος οι μετεγγραφές (14% συνολικά και αναλυτικά το 15% των αγοριών και το 14% των κοριτσιών). Οι υπόλοιποι φοιτητές που εγγράφηκαν στη σχολή ήταν μέσω προγράμματος Erasmus ή Socrates (για κάποια εξάμηνα), με το 10%, με απόφαση υπουργού, με κατατακτήριες, ως άτομα με ειδικές ανάγκες, και από Τ.Ε.Ε. Επίσης παρατηρούμε ότι με την πάροδο των χρόνων οι πιο συχνοί τρόποι εγγραφής στο τμήμα, είναι οι εξετάσεις, οι μετεγγραφές και οι κατατακτήριες, που χρησιμοποιούνται σε κάθε σπουδαστικό έτος, σε αντίθεση με τους υπόλοιπους τρόπους εγγραφής που χρησιμοποιήθηκαν μεμονωμένα για κάποια έτη.

Όσον αφορά τις μετεγγραφές για την είσοδο στη σχολή, πραγματοποιήθηκαν από το 14% των φοιτητών που εγγράφηκαν στο τμήμα. Βλέπουμε ότι ακολουθούν αύξουσα πορεία μέχρι και το σπουδαστικό έτος 2002-2003, που είναι και το έτος με τους περισσότερους εισακτέους μέσω μετεγγραφών και μετά μειώνεται αισθητά. Τα έτη με τους περισσότερους εισακτέους μέσω μετεγγραφών για τα κορίτσια είναι τα 2002-2003 και 2001-2002 και για τα αγόρια τα 2001-2002, 2002-2003 και 2000-2001. Τέλος, το μεγαλύτερο ποσοστό των εισακτέων αυτών, έχει πάρει μετεγγραφή από τα ΤΕΙ Λάρισας (27% συνολικά και αναλυτικά το 29% των αγοριών και το 26% των κοριτσιών), Ηπείρου (21% συνολικά και αναλυτικά το 26% των αγοριών και το 19% των κοριτσιών), Κρήτης (20% συνολικά και αναλυτικά το 17% των αγοριών και το 21% των κοριτσιών), και Λαμίας (18% συνολικά και αναλυτικά το 17% των αγοριών και το 19% των κοριτσιών). Οι υπόλοιποι φοιτητές έχουν πάρει μετεγγραφή για το τμήμα, από τα ΤΕΙ Αθήνας, Θεσσαλονίκης, Ιονίων Νήσων, Πειραιά, από Τ.Ε.Ε. καθώς και από ΤΕΙ/σχολές που δεν αναφέρονται.

Σχετικά με την κατάσταση σπουδών των φοιτητών, βλέπουμε ότι η πλειοψηφία τους παρέμεινε στη σχολή (69% συνολικά, και αναλυτικά το 71% των αγοριών και το 69% των κοριτσιών). Οι υπόλοιποι φοιτητές αποχώρησαν από τη σχολή είτε με διαγραφή τους (20% συνολικά, και αναλυτικά το 19% των αγοριών και το 20% των κοριτσιών), είτε μέσω μετεγγραφής (11% συνολικά, και αναλυτικά το 10% των αγοριών και το 11% των κοριτσιών). Παρατηρούμε επίσης, ότι ενώ μέχρι το σπουδαστικό έτος 2003-2004 έχουμε πάρα πολλές διαγραφές φοιτητών, στα επόμενα έτη οι διαγραφές μειώνονται ραγδαία. Τέλος οι διαγραφές βλέπουμε ότι αυξάνονται το σπουδαστικό έτος 2013-2014, το οποίο είναι και το έτος που έκλεισε το τμήμα.

Για τις διαγραφές βλέπουμε αρχικά ότι αφορούν το 20% των εισαχθέντων και η πλειοψηφία τους είναι κορίτσια. Οι περισσότερες διαγραφές αφορούν τα κορίτσια που εγγράφηκαν στο τμήμα τα έτη 1998-1999, 1999-2000 και 2002-2003, και τα αγόρια που εγγράφηκαν τα έτη 1997-1998, 1998-1999 και 1999-2000. Επίσης τα έτη σπουδών με τις περισσότερες διαγραφές για τα κορίτσια είναι τα 1999-2000, 2003-2004 και 2005-2006, ενώ για τα αγόρια τα 1999-2000, 2003-2004, 2000-2001 και 1998-1999. Τέλος, βλέπουμε ότι το 16% των φοιτητών διεγράφη με αίτηση των ίδιων (αναλυτικά το 17% των αγοριών και το 15% των

κοριτσιών), ενώ για το υπόλοιπο 84% (αναλυτικά το 83% των αγοριών και το 85% των κοριτσιών) δεν έχουμε στοιχεία για τον τρόπο διαγραφής.

Όσον αφορά τις μετεγγραφές σε άλλα ΤΕΙ/σχολές, οι οποίες έγιναν από το 11% των φοιτητών που εγγράφηκαν στο τμήμα, και εδώ βλέπουμε ότι η πλειοψηφία είναι κορίτσια. Τα έτη εισαγωγής με τις περισσότερες μετεγγραφές κοριτσιών σε άλλα τμήματα είναι τα 2005-2006, 2004-2005 και 2002-2003, ενώ για τα αγόρια τα 2000-2001, 2002-2003 και 2001-2002. Επίσης παρατηρούμε ότι για τους φοιτητές που εγγράφηκαν στη σχολή μέχρι και το σπουδαστικό έτος 2005-2006, οι μετεγγραφές κυμαίνονται σε υψηλά επίπεδα, ενώ για όσους εγγράφηκαν από το 2006 και μετά μειώνονται ραγδαία. Το μεγαλύτερο ποσοστό των φοιτητών, πήρε μετεγγραφή στο ΤΕΙ Αθήνας (61% συνολικά και αναλυτικά το 58% των αγοριών και το 62% των κοριτσιών) και ακολουθούν με διαφορά τα ΤΕΙ Κρήτης (11% συνολικά και αναλυτικά το 9% των αγοριών και το 12% των κοριτσιών), Θεσσαλονίκης (11% συνολικά και αναλυτικά το 9% των αγοριών και το 11% των κοριτσιών) και Λάρισας (7% συνολικά και αναλυτικά το 9% των αγοριών και το 7% των κοριτσιών). Οι υπόλοιποι φοιτητές έχουν πάρει μετεγγραφή για τα ΤΕΙ Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Λαμίας, Πειραιά, για τη σχολή Ρόδου, καθώς και για ΤΕΙ/σχολές που δεν αναφέρονται.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ελληνική Βιβλιογραφία:

- Τσαούσης Δ. Γ. (1989). Χρηστικό Λεξικό Κοινωνιολογίας. Αθήνα: Gutenberg

2. Από Το Διαδίκτυο:

- Ανοιχτή Διακυβέρνηση <http://www.opengov.gr/yperth/?p=3310> (25/01/2019)
- Ανοιχτή Διακυβέρνηση <http://www.opengov.gr/yperth/?p=3313> (25/01/2019)
- Ανοιχτή Διακυβέρνηση <http://www.opengov.gr/yperth/?p=3315> (25/01/2019)
- Ανοιχτή Διακυβέρνηση <http://www.opengov.gr/yperth/?p=3453> (25/01/2019)
- Ανώτερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Κρήτης <http://www.astecrete.edu.gr/η-σχολή/> (02/02/2018)
- Ανώτερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Κρήτης <http://www.astecrete.edu.gr/επαγγελματικά-δικαιώματα-αποφοίτων/> (02/02/2018)
- Ανώτερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Ρόδου <http://www.aster.edu.gr/default.aspx?id=1&lid=2> (02/02/2018)
- Ανώτερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Ρόδου <http://www.aster.edu.gr/default.aspx?id=101&lid=2> (02/02/2018)
- Γενική Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης <http://www.gsae.edu.gr/el/epaggelmatiki-katartisi/i-e-k-institoyta-epaggelmatikis-katartisis/mathe-gia-ta-institoyta-epaggelmatikis-katartisis> (07/02/2018)
- Γενική Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης <http://www.gsae.edu.gr/el/epaggelmatiki-katartisi/i-e-k-institoyta-epaggelmatikis-katartisis/se-ti-diaferi-to-iek-apo-ti-defterovathmia-texniki-epaggelmatiki-ekpaidefsi> (07/02/2018)
- Γενική Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης <http://www.gsae.edu.gr/el/epaggelmatiki-katartisi/i-e-k-institoyta-epaggelmatikis-katartisis/stoxoi> (07/02/2018)
- Γενικό Λύκειο Κρανιδίου http://1lyk-kranid.arg.sch.gr/grasep/html/ekpaideytiko_sistema.html (29/01/2018)
- Δομή της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα <http://citycampus.gr/δομή-τριτοβάθμια-εκπαίδευση-ελλάδα/> (29/01/2018)
- Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο <https://www.eap.gr/el/ekpaideysh/48-ekpaidefsi/227> (25/02/2019)
- Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο <https://www.eap.gr/el/to-eap/istoria/apostoli> (25/02/2019)
- ΕΟΠΠΕΠ http://www.eoppep.gr/teens/index.php/spoudes_meta_to_gymnasio/173-imerisio_gen_lykeio-2 (08/02/2018)
- ΕΟΠΠΕΠ http://www.eoppep.gr/teens/index.php/spoudes_meta_to_gymnasio/189-νέο-επαγγελματικό-λύκειο (08/02/2018)
- Επενδύοντας στην Ελληνική Αγορά Τουρισμού <http://www.enterprisegreece.gov.gr/gr/ependyseis/ependytikoi-tomeis/toyrismos> (29/01/2018)
- Εργαστηρίου Πληροφοριακών Συστημάτων και Προβλέψεων στον Τουρισμό <http://tour.teipat.gr/tourisflab/profile.html> (26/01/2018)
- Esos <https://www.esos.gr/arthra/58573/deite-neo-systima-eisagogis-stin-tritovathmia-ekpaideysi-kai-tis-allages-sto-lykeio> (25/02/2019)

- Η Δημόσια Ελληνική Τουριστική Εκπαίδευση, των Ξένιας Γερνά, Γεώργιου Παλησίδη, Μάγδας Πειστικού <http://traveldailynews.gr/hypostyles/article/2401> (02/02/2018)
- Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Look4Studies <http://www.look4studies.com/ekpaideutiko-systima.html> (29/01/2018)
- Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Look4Studies <http://www.look4studies.com/ekpaideutiko-organismoi.html> (29/01/2018)
- Νίκος Τσούλιας (2017) «Μόρφωση, παιδεία, εκπαίδευση, εκπαιδευτικό σύστημα, σχολείο: ποιος σέρνει το χορό;» <http://www.alfavita.gr/arthron/ekpaideysi/morfosi-paideia-ekpaideysi-ekpaideytiko-systima-sholeio-roiios-sernei-horo> (29/01/2018)
- Οδηγός Σπουδών (2015-2016), Ενότητα Α2. Προϋποθέσεις Εισαγωγής http://tour.teipat.gr/files/Eggrafa/odigos_spoudwn_2015_2016.pdf (25/01/2018)
- Οδηγός Σπουδών (2015-2016), Ενότητα Α3. Εκπαιδευτικοί Και Επαγγελματικοί Στόχοι http://tour.teipat.gr/files/Eggrafa/odigos_spoudwn_2015_2016.pdf (25/01/2018)
- Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών Και Πληροφόρησης <http://www.doatar.gr/gr/nomos.php> (08/02/2018)
- Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα ΤΟΔΙΤ <http://www.tourem.aegean.gr/epistemoniko-prophil> (01/02/2018)
- Πανεπιστήμιο Πειραιά, Τμήμα Τουριστικών Σπουδών <http://tourism.unipi.gr/tmhma/πληροφορίες-για-το-τμήμα-τουριστικών-en/> (01/02/2018)
- Πρόγραμμα Σπουδών 2010-2011 http://tour.teipat.gr/files/Eggrafa/neo_programma_spoudon_2010_2011.pdf (25/01/2018)
- ΣΕΤΕ <http://sete.gr/el/statistika-vivliothiki/statistika/> (22/02/2019)
- Tax Heaven <https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/829> (25/01/2019)
- ΤΕΙ Αθήνας, Σχολή Διοίκησης Και Οικονομίας <http://www.teiath.gr/sdo/articles.php?id=6029&lang=el> (02/02/2018)
- ΤΕΙ Αθήνας, Σχολή Διοίκησης Και Οικονομίας http://www.teiath.gr/sdo/new_tourist_enterprises/articles.php?id=3815&lang=el (02/02/2018)
- ΤΕΙ Αθήνας, Σχολή Διοίκησης Και Οικονομίας http://www.teiath.gr/sdo/tourist_enterprises/articles.php?id=3814&lang=el (02/02/2018)
- ΤΕΙ Αθήνας, Σχολή Διοίκησης Και Οικονομίας http://www.teiath.gr/sdo/tourist_enterprises/categories.php?id=3877&lang=el (02/02/2018)
- ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας <http://www.teiwest.gr/index.php/schools/economy-school/doiptm> (02/02/2018)
- ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων <http://tour.teiwest.gr/aboutus.php> (25/01/2018)
- ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων <http://tour.teiwest.gr/files/dtm.pdf> (25/01/2018)
- ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων http://tour.teiwest.gr/index_1.php (25/01/2018)
- ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων http://tour.teiwest.gr/index_2.php (25/01/2018)
- ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων

- <https://ba-g.teiwm.gr/index.php?lang=el> (02/02/2018)
- ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, Τμήμα διοίκησης Επιχειρήσεων https://ba-g.teiwm.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=4&Itemid=149&lang=el (02/02/2018)
  - ΤΕΙ Ηπείρου, Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας <http://sdo.teiep.gr/ιστορικό> (02/02/2018)
  - ΤΕΙ Ηπείρου, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων https://ba.teiep.gr/images/pdf/Kateuthinsi_Dioikisi_Touristikon_epixeirisewn_kai_Epexeirisewn_filoksenias.pdf (02/02/2018)
  - ΤΕΙ Θεσσαλίας, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων <http://dde.teilar.gr/story/el-GR/40/Σχετικά.html> (01/02/2018)
  - ΤΕΙ Θεσσαλίας, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων <http://dde.teilar.gr/story/el-GR/146/Αποστολή.html> (01/02/2018)
  - ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων <http://www.tour.teithe.gr/unipage.php?PID=1> (01/02/2018)
  - ΤΕΙ Ιονίων Νήσων, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων <http://ba.teiion.gr/index.php/department-gr/welcome-gr> (01/02/2018)
  - ΤΕΙ Κρήτης, Σχολή Διοίκησης Και Οικονομίας <https://www.teicrete.gr/dep/el/σελίδες-μενού/ταυτότητα-του-τμήματος> (01/02/2018)
  - ΤΕΙ Κρήτης, Σχολή Διοίκησης Και Οικονομίας <https://www.teicrete.gr/dep/el/σελίδες-μενού/εισαγωγική-κατεύθυνση-διοίκησης-τουριστικών-επιχειρήσεων-και-επιχειρήσεων-φιλοξενίας> (01/02/2018)
  - ΤΕΙ Πειραιά <http://www.teipir.gr/index.php/el/home/abouttei> (01/02/2018)
  - ΤΕΙ Πειραιά, Κατεύθυνση Τουριστικών Επιχειρήσεων <http://www.teipir.gr/index.php/el/departments-3/stef-2/tde#κατεύθυνση-διοίκησης-τουριστικών-επιχειρήσεων> (01/02/2018)
  - ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας, Τμήμα ΔΟΕΠΤΜ http://doeptm.teiste.gr/?page_id=25 (02/02/2018)
  - Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ Πάτρας: Χάνεται η ταυτότητα του τμήματος στον Γ΄βάθμιο εκπαιδευτικό χάρτη <http://traveldailynews.gr/columns/article/2527> (25/01/2018)
  - Τριτοβάθμια Εκπαίδευση <http://lyk-lixour.kef.sch.gr/grasep/thirddegree0.htm> (29/01/2018)
  - Υπουργείο Παιδείας Και Θρησκευμάτων <http://www.minedu.gov.gr/grafeio-typoy/298-uncategorised/299-to-ekpaideytiko-systima> (29/01/2018)
  - Υπουργείο Παιδείας Και Θρησκευμάτων <https://www.minedu.gov.gr/tehniki-ekpaideusi-2/gnoriste-to-epal/tomeas-dioikisis-oikonomias> (02/02/2018)
  - Υπουργείο Τουρισμού <http://www.mintour.edu.gr/index.php/2014-09-12-07-29-21> (03/02/2018)
  - Υπουργείο Τουρισμού <http://www.mintour.edu.gr/index.php/2014-09-12-07-30-28> (03/02/2018)
  - Υπουργείο Τουρισμού <http://www.mintour.edu.gr/index.php/2014-09-12-07-30-46> (03/02/2018)
  - Υπουργείο Τουρισμού <http://www.mintour.edu.gr/index.php/2014-09-16-12-52-24> (03/02/2018)
  - Χριστίνα Ν. Φιλίππα (2013), Η ιστορική εξέλιξη του τουρισμού

<http://www.kathimerini.gr/493055/article/politismos/arxeio-politismoy/h-istorikh-e3eli3h-toy-toyrismoy> (29/01/2018)